

การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิต
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ณัฐกาญจน์ แสนทวี

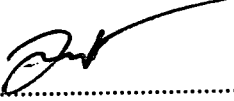
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิจัย วัตถุประสงค์ และสถิติการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
มกราคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการศึกษาใน โครงการพัฒนาบุคลากรระดับปริญญาโท
สำหรับบุคลากร โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557
จากมหาวิทยาลัยบูรพา

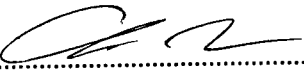
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ณิชฎาญจน์ แสนทวี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัดผลและสถิติการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

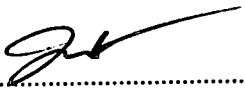

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร)

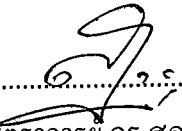

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.ผลาดร สุวรรณโพธิ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุมา รัตนพลแสนย์)

..... กรรมการ
(นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร)

..... กรรมการ
(ดร.ผลาดร สุวรรณโพธิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สญา ชีระวณิชตระกูล)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัดผลและสถิติการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2558

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาจาก นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.ผลาดร สุวรรณโพธิ์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน เอาใจใส่และให้กำลังใจในการทำงานด้วยดีเสมอมา จนทำให้ผู้วิจัยได้รับทราบแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่ถูกต้อง รู้ลึกซึ้งและตระหนักในคุณค่าที่ท่านอาจารย์มอบให้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.คมสร วงษ์รักษา ดร.ทวิศิลป์ กุลนภาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารุณี สกฤตภรณ์ ดร.บัญชา แสนทวี ดร.เนติ เฉลยวาเรศ และผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 17 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ ตรวจสอบตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลงไม่ได้ ถ้าไม่ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียน สาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ทุกโรงเรียน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและอาจารย์กลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อบรรพต แสนทวี คุณแม่กฤษณา แสนทวี ผู้ให้ชีวิต ให้โอกาสและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา น้องชายและเพื่อนสนิท ที่คอยเป็นกำลังใจให้อดทนและต่อสู้กับอุปสรรคจนผ่านพ้นมาได้ด้วยดี

ขอขอบคุณรุ่นพี่ รุ่นน้อง และเพื่อนร่วมรุ่นวิจัย วัฒน และสถิตติการศึกษาศึกษาทุกคน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำกับผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตา แด่บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ณัฐกาญจน์ แสนทวี

54921015: สาขาวิชา: วิจัย วัตถุประสงค์ และสถิติการศึกษา; วท.ม. (วิจัย วัตถุประสงค์ และสถิติการศึกษา)

คำสำคัญ: ตัวบ่งชี้และเกณฑ์/ การประเมินคุณภาพภายใน/ โรงเรียนสาธิต

นัฏกาญจน์ แสนทวิ: การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน
สำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
(THE DEVELOPMENT OF INDICATORS AND CRITERIA FOR INTERNAL QUALITY
ASSURANCE OF DEMONSTRATION SCHOOL UNDER OFFICE OF THE HIGHER
EDUCATION COMMISSION MINISTRY OF EDUCATION) คณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์: พงศ์เทพ จิระโร, ค.ค., ผลาคร สุวรรณโพธิ์, วท.ค. 168 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิต
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์
ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ วิจัยดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการประกัน
คุณภาพภายในโรงเรียนสาธิต โดยศึกษาจาก 2 ส่วน คือ 1) ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องในด้านวิสัยทัศน์
พันธกิจ วัตถุประสงค์ รวมทั้งกลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิต 2) สํารวจ
สภาพการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตในด้านความรู้ ความตระหนักและพฤติกรรม
การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้แบบสอบถามอาจารย์โรงเรียนสาธิต ปีการศึกษา 2556
จำนวน 346 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาตัวบ่งชี้และ
เกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิต โดยสังเคราะห์และสรุปข้อมูลที่ได้จากขั้นตอน
ที่ 1 มาร่างเป็นตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อพิจารณาตรวจสอบ โดยเลือกผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 ท่าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนำผลที่ได้
มาสรุปเป็นตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิต

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิต
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กับตัวบ่งชี้ที่กำหนดโดยสำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) บางส่วนมีความสอดคล้องกันหรือเหมือนกัน
แต่บางส่วนเป็นตัวบ่งชี้เพิ่มเติมจากผลการวิจัยครั้งนี้ กล่าวคือ มีตัวบ่งชี้ทั้งหมดจำนวน 80 ตัวบ่งชี้ เป็นตัว
บ่งชี้ที่สอดคล้องกับของ สมศ. จำนวน 65 ตัวบ่งชี้ และเป็นส่วนเพิ่มเติมของเฉพาะทางโรงเรียนสาธิต
15 ตัวบ่งชี้ โดยมาตรฐานที่ 1 มีตัวบ่งชี้ที่แตกต่างจาก สมศ. จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 2 มีตัวบ่งชี้ที่
แตกต่างจาก สมศ. จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานที่ 3 มีตัวบ่งชี้ที่แตกต่างจาก สมศ. จำนวน 4 ตัวบ่งชี้

54921015: MAJOR: EDUCATION RESEARCH, EVALUATION AND STATISTICS; M.Sc.

(EDUCATION RESEARCH, EVALUATIONS AND STATISTICS)

KEYWORDS: INDICATORS AND CRITERIA/ INTERNAL QUALITY ASSURANCE/
DEMONSTRATION SCHOOL

NATTAKARN SANTAWEE: THE DEVELOPMENT OF INDICATORS AND
CRITERIA FOR INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF DEMONSTRATION SCHOOLS
UNDER OFFICE OF THE HIGHER EDUCATION COMMISSION MINISTRY OF
EDUCATION. ADVISORY COMMITTEE: PONGTHEP JIRARO, Ph.D., PALADORN
SUWANNAPHO, D.Sc. 168 P. 2015.

The purpose of this research were to determine the present status of the internal quality assurance of demonstration schools under Office of the Higher Education Commission, Ministry of Education, and to develop the indicators and criteria for internal quality assurance of the demonstration schools. The research method consisted of two stages. Stage 1: study the status of the internal quality assurance of demonstration schools, consisted with two activities; 1) reviewing the document on the topics of vision, mission, aim and assurance activities and mechanism within the schools. 2) studying the internal quality assurance status concerning the knowledge, awareness and participation on the process of the assurance. The total of 346 teachers of demonstration schools were selected to answer the questionnaires by using the Stratified Random Sampling technique. Stage 2: develop the indicators and criteria for the internal quality assurance of the demonstration school by synthesizing the data from stage 1 and developed a first draft and proposed to experts to examine, then using the result to revise the new indicators and criteria for the demonstration schools. Seventeen experts were selected for validating the indicators and criteria.

The findings revealed that some indicators and criteria for internal quality assurance of demonstration schools under Office of the Higher Education Commission, Ministry of Education partially related to the indicators of the Office for National Education Standards and Quality Assessment (ONESQA). However, there were some of the indicators added to the criteria from this research. From all the 80 indicators of the research, there were 65 indicators that related to the indicators from ONESQA. The other 15 indicators were add for the context of the demonstration schools in Thailand. On the first standard, there were 4 indicators those were different from ONESQA. On the second standard, there were other 7 indicators those were different and there were 4 indicators on the third standard those were different from the ONESQA.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	10
ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมิน.....	17
วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	31
กลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	61
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	62
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสาธิตในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.....	68
ตอนที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับ โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ.....	88
5 สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	120
สรุปผลวิจัย.....	120
อภิปรายผล.....	129
ข้อเสนอแนะ.....	134
บรรณานุกรม.....	136
ภาคผนวก.....	143
ภาคผนวก ก.....	144
ภาคผนวก ข.....	153
ภาคผนวก ค.....	159
ภาคผนวก ง.....	163
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	167

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามต้นสังกัดเดิม.....	62
2	จำนวนและร้อยละของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล.....	69
3	ค่าเฉลี่ยและร้อยละของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่ตอบถูกจำแนกตามรายชื่อ.....	70
4	จำนวนและร้อยละของอาจารย์โรงเรียนสาธิต จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน.....	71
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (<i>t-test</i>).....	72
6	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA).....	72
7	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต จำแนกตามรายชื่อ.....	73
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (<i>t-test</i>).....	74
9	ค่าสถิติการวิเคราะห์ห้อยู่ประกอบเชิงยืนยันอันดับหนึ่งการดำเนินการระดับชั้นเรียน.....	75
10	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต จำแนกตามรายชื่อ.....	75
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (<i>t-test</i>).....	77
12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีทางวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA).....	78
13	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเป็นรายคู่ระหว่างอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe').....	78

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
14	ความสัมพันธ์ของคะแนนความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับอายุและประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson Correlation).....	79
15	จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านคุณภาพของผู้เรียน.....	80
16	จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านการจัดการศึกษา.....	81
17	จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้.....	82
18	จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา.....	83
19	จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านมาตรการส่งเสริม.....	84
20	จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านปัญหาการประกันคุณภาพภายใน.....	85
21	จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านอื่น ๆ.....	87
22	ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile Range) จำแนกตามรายตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินในมาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีคุณสมบัติในการเป็นโรงเรียนเครือข่ายสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	90
23	ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile range) จำแนกตามรายตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมิน ในมาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการบริหารงานเอื้อต่อความพร้อมในการเป็นโรงเรียนสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	93

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
24	ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile range) จำแนกตามรายตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินในมาตรฐานที่ 3 สถานศึกษาเป็นแหล่งการศึกษาแก่บุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย.....	101
25	ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	154
26	ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	157

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการ ที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากันแต่ก็แตกต่างกันไม่มากนัก ผู้เรียนที่จบการศึกษา จากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้น ผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษา (ซึ่งหมายถึง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรสนับสนุนทุกคนในสถานศึกษา) ต้องคำนึงถึงตลอดเวลา ไม่ว่าจะคิดทำ กิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นทั้งโดยตรงและ โดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึง เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมาไม่ได้ให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษาอย่างเพียงพอทำให้การศึกษาของประเทศไทยอยู่ในภาวะวิกฤตทั้งในเชิงปริมาณและ เชิงคุณภาพ รวมทั้งความไม่สอดคล้องกันของความต้องการของผู้เรียนและสังคม หากเปรียบเทียบ การจัดการศึกษาของประเทศที่กำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาอื่น ๆ จะพบว่าผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของเด็กไทยต่ำกว่าบางประเทศในเอเชีย นอกจากนี้ความเสมอภาคในด้านการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาระหว่าง โรงเรียนต่อ โรงเรียน และในเขตเมืองกับเขตชนบทยังมีความแตกต่างกันมาก (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541) และจากผลการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและ การประเมินคุณภาพการศึกษา (2547) ที่ผ่านมามีปัญหาหลายประการที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข เป็นต้นว่าผู้รับการประเมินมีความไม่เข้าใจในปรัชญา แนวคิด และหลักการประเมิน ทั้งภายในและภายนอก, ปัญหาการดำเนินงานไม่สอดคล้องกับแนวคิดและการดำเนินงานก็ไม่ ต่อเนื่อง รวมทั้งไม่นำผลการประเมินคุณภาพมาพัฒนาตามข้อเสนอแนะ จุดเด่นจุดด้อย และจุดที่

ควรพัฒนา อีกทั้งสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังดำเนินการในลักษณะที่ทำให้มีการประเมินมากกว่า การพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ สิ่งเหล่านี้จึงส่งผลกระทบต่อระบบการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษามากยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้การพัฒนาการศึกษาของไทยจึงต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันจัดให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพเท่าเทียมกันทั่วประเทศ โดยจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับ ผู้รับบริการ รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา หน่วยงาน ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาโดยตรงหรือจะเรียกว่าเป็นหน่วยผลิตคือ สถานศึกษามีความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมากขึ้น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กระจายอำนาจด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปให้แก่สถานศึกษาโดยตรง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว สถานศึกษาจึงต้องปรับตัวเพื่อยกระดับคุณภาพให้ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองและผู้เรียน ให้ได้มากที่สุด (กรมวิชาการ, 2545) การประกันคุณภาพภายในจึงถือเป็นภาระงานสำคัญของ สถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่บัญญัติไว้ในหมวด 6 มาตรา 48 ที่กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอ ต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

ดังนั้น สถานศึกษาจึงต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเป็น สิ่งประกันว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรต้องการ คือ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมือสรรค์สร้างในเวทีโลก นอกจากนี้ยังสามารถดำรงชีวิตในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคมได้ โดยกระบวนการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาจะต้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งเป็น การจัดระบบการทำงานให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา มีความพึงพอใจ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 อ้างถึงใน ธงชัย สุขบุญ, 2550)

อย่างไรก็ตาม การประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องมี ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมใน การกำหนด เป้าหมาย วางแผน ติดตามผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้

สถานศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543)

โรงเรียนสาธิตเป็นหน่วยงานหนึ่งในมหาวิทยาลัยที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาของคณะศึกษาศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดการศึกษาคือ 1) เพื่อศึกษา วิจัย และทดลองงานพัฒนาการของเด็กในวัยเรียน อันเกี่ยวเนื่องในด้านจิตวิทยาการศึกษา การแนะแนวการศึกษา และทฤษฎีการเรียนรู้ของเด็กในทุกระดับการศึกษาให้มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน 2) เพื่อเป็นแหล่งสาธิต ทดลอง วิจัยงานด้านหลักสูตรวิธีสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและประเมินผลของหลักสูตรทุกระดับการศึกษา 3) เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติด้านฝึกสอน ฝึกงาน และพัฒนาวิชาชีพของนิสิตนักศึกษาในคณะศึกษาศาสตร์ และคณะอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอื่น 4) เพื่อเป็นแหล่งสาธิต อบรม เผยแพร่ผลงานจากการทดลองวิจัยทางการศึกษาให้แก่สถาบันโรงเรียน ชุมชนอื่น ๆ 5) เพื่อเป็นแหล่งอบรม ศึกษา และเผยแพร่งานด้านศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมและอนุรักษ์ให้เป็นมรดกสืบต่อไป (โรงเรียนสาธิต “พินุลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556) จึงเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นหลักประกันว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตนั้นจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรสถานศึกษาต้องการและเพื่อเป็นการยืนยันกับหน่วยงานและองค์กรภายนอกให้เกิดความเชื่อมั่นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน

จากความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในและบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนสาธิต ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของโรงเรียนสาธิตและได้มีส่วนเกี่ยวข้องในงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จึงสนใจที่จะศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อที่จะได้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนสาธิตและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน สำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและกรอบในการร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน สำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. ทำให้ได้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน สำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพภายในให้กับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ อาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,890 คน จากโรงเรียนสาธิต 56 แห่ง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 สภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน รวมทั้งกลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิต

2.2 สภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในด้านความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต

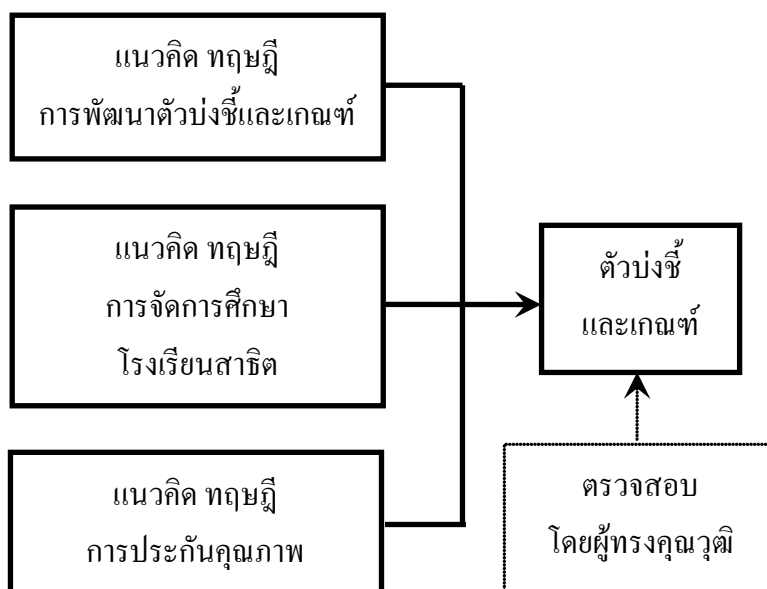
นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ตัวบ่งชี้ หมายถึง ข้อกำหนดลักษณะพฤติกรรมในมาตรฐานต่าง ๆ
2. เกณฑ์ในการประเมิน หมายถึง ระดับคุณภาพที่ใช้ในการตัดสินการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้
3. โรงเรียนสาธิต หมายถึง โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 56 แห่ง ได้แก่

- 3.1 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา
- 3.2 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร
- 3.3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม)
- 3.4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)
- 3.5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)
- 3.6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)
- 3.7 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
- 3.8 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)
- 3.9 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายมัธยม)
- 3.10 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- 3.11 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา
- 3.12 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
- 3.13 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
- 3.14 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (ศึกษาศาสตร์)
- 3.15 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง)
- 3.16 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)
- 3.17 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายมัธยม)
- 3.18 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมและประถม)
- 3.19 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (มัธยม)
- 3.20 โรงเรียนอนุบาลสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
- 3.21 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 3.22 โรงเรียนสาธิตอนุบาลราชมงคลชัยบุรี
- 3.23 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
- 3.24 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- 3.25 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
- 3.26 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- 3.27 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
- 3.28 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- 3.29 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

- 3.30 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- 3.31 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- 3.32 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
- 3.33 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 3.34 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
- 3.35 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
- 3.36 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
- 3.37 โรงเรียนสาธิตปทุมวิชัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- 3.38 โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- 3.39 โรงเรียนสาธิต (มัธยม) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- 3.40 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- 3.41 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- 3.42 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- 3.43 โรงเรียนสาธิตอนุบาลทาดะวันมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
- 3.44 โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- 3.45 โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
- 3.46 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
- 3.47 โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- 3.48 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- 3.49 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- 3.50 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- 3.51 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- 3.52 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
- 3.53 โรงเรียนสาธิตปทุมวิชัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- 3.54 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 3.55 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
- 3.56 โรงเรียนสาธิตปทุมวิชัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียน
สาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
3. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมิน
4. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

5. กลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาและกระบวนการตรวจสอบหรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพ
การศึกษามากน้อยเพียงไร (Murgatroyd, Stephen & Morgan, Colin, 1994)

เมอร์กาทรอยด์ และ มอร์แกน (Murgatroyd & Morgan, 1994) ได้จำแนกลักษณะเด่น
ของการประกันคุณภาพทางการศึกษาไว้ 5 ประการ

1. มาตรฐานการศึกษากำหนดโดยผู้เชี่ยวชาญภายนอก
2. มาตรฐานเขียนในรูปของความคาดหวังที่โรงเรียนจะต้องบรรลุถึง
3. มาตรฐานต้องสามารถประเมินได้โดยใช้เกณฑ์ที่เป็นปรนัย
4. มาตรฐานต้องใช้อย่างเสมอภาค ไม่มีการยกเว้นโดยปราศจากเหตุผลสมควร

5. การประกันคุณภาพการศึกษาจะประกอบด้วยการตรวจสอบและทบทวน (Audit and
Review) การทดสอบด้วยแบบ ทดสอบมาตรฐาน และการประเมินคุณภาพการศึกษา การประกัน
คุณภาพการศึกษา มีความสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่น และสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
 2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
 3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
- การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพ และสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น
- การประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่สำคัญ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ (Quality control) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเป้าหมายและเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไปมาตรฐานจะกำหนดโดยองค์กรบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หรือ ผู้มีประสบการณ์ (Murgatroyd, Stephen and Morgan, Colin, 1994)

2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality audit) เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการจัดการศึกษาว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่กำหนดขึ้นมากน้อยเพียงไร และมีขั้นตอนการดำเนินการที่จะทำให้เชื่อถือได้หรือไม่ว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

3. การประเมินคุณภาพ (Quality assessment) เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลางที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

ทั้งนี้ การตรวจสอบและประเมินคุณภาพนี้จะกระทำอย่างเป็นระบบ โดยมีกฎเกณฑ์ และแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน มีการนำผลการประเมินในทุกขั้นตอนมาใช้ในการวางแผน ออกแบบ และการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการ ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) ในระดับสถานศึกษาการประกันคุณภาพจะครอบคลุมถึงการสร้างความมั่นใจโดยการใช้อยู่ ข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้และการวางแผนป้องกันปัญหาที่จะเกิดตั้งแต่ในขั้นการออกแบบ กระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร การบริหารหลักสูตร การติดตาม ตรวจสอบและทบทวนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้มีการแก้ไข ปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพผลผลิต การจัดทำรายงาน และนำเสนอข้อมูลการประเมินสำหรับ การตัดสินใจ ในระดับต่าง ๆ และสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาในระยะต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน

มีผู้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในไว้ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ให้ความหมายการประกันคุณภาพภายในว่า หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่ดูแลสถานศึกษานั้น เป็นการประเมินตนเองและสำนักงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2546) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นกระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำแผนในทุกชั้นตอน มีการบันทึกและติดตามตรวจสอบแผนงานหาจุดเด่นที่ต้องปรับปรุง แล้วร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการบริหารและจัดการการเรียนการสอนตามปกติของสถานศึกษา ที่มีแผนงาน กิจกรรม การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพที่เป็นระบบสะท้อนถึงควมมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นการประเมินตนเองจากภายในสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด

แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในเป็นสิ่งที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและเพื่อให้เป็นไปตามสาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ที่ได้สนับสนุนให้มีการกระจายอำนาจบริหารการศึกษาไปยังระดับท้องถิ่นและสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องมี

ระบบการประกันคุณภาพเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้เรียนไม่ว่าจะอยู่ในท้องถิ่นใดก็ตาม จะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ทั้งนี้จะมีทั้งการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินภายนอก เป้าหมายของการประเมินคุณภาพนั้นไม่ใช่เพื่อการลงโทษ แต่เป็นการสะท้อนให้สถานศึกษาได้นำไปพิจารณาจัดการศึกษาให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนอย่างเต็มที่ ฉะนั้น การประกันคุณภาพจึงเป็นการประกันคุณภาพเพื่อผู้เรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2546)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาว่า เป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนด การประกันคุณภาพมีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการ “ป้องกัน” ไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานวิชาการ (2549) ได้กล่าวถึง หลักการประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance: QA) เป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสร้างความมั่นใจ (Assure) ได้ว่า สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร กำหนดและที่สังคมต้องการ การประกันคุณภาพการศึกษา (Quality assurance) จะเน้นการป้องกันก่อนที่ความผิดพลาดจะเกิดขึ้น (Preventive or proactive) และเป็นกระบวนการที่ผลักดันให้ปัจจัยต่าง ๆ มีคุณภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง โดยเน้นหลักการ 3 ประการ คือ 1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) ให้สถานศึกษาบริหารจัดการตนเอง โดยเน้นภารกิจสี่ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคลและด้านบริหารทั่วไป ตามขอบข่ายภารกิจ การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล (Juristic person) 2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ/ คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริมและติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา 3. รัฐบาลให้มีระบบการควบคุมคุณภาพการศึกษา (Quality control) การตรวจสอบและแทรกแซงคุณภาพการศึกษา (Quality audit and intervention) และระบบการประเมินคุณภาพ (Quality assessment)

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารและการทำงาน ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนัก เข้ามามีส่วนร่วม สนับสนุน ร่วมคิด ร่วมทำ รวมทั้งจะต้องมีการทำงานเป็นทีม โดยบุคลากรในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็นคุณค่า และมีความรู้ ความเข้าใจทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการติดตามและกำกับดูแล การดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีหลายหน่วยงานได้ให้หลักการสำคัญไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้กำหนดหลักการในการประกันคุณภาพภายในไว้ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหน้า โดยมีเป้าหมายที่สำคัญอยู่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดกับผู้เรียน

2. การจะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายนั้น ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและการทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนมาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษา จะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมายชัดเจน ทำตามแผน ตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีความโปร่งใสและมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครูอาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษา มีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นที่ไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้กำหนดหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพไม่ใช่การจับผิด เป้าหมายอยู่ที่ผู้เรียน
2. บริหารจัดการตามปกติไม่ได้แยกส่วนการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่ายนับตั้งแต่ ผู้เรียน ครู ผู้บริหาร สถานศึกษาผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า หลักการประกันคุณภาพในสถานศึกษามีหลักการสำคัญ คือ การร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของการศึกษา บริหารจัดการตามปกติ ให้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย นับตั้งแต่ ผู้เรียน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการกระจายอำนาจ การแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

อาจกล่าวได้ว่า แนวคิดและหลักการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นสิ่งที่จะช่วยผลักดันให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ได้มาตรฐานและบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นกลไกที่สถานศึกษาจะนำมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่สังคมต้องการ มุ่งเน้นการป้องกันปัญหาก่อนที่จะเกิดปัญหาขึ้น และให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อร่วมผลักดันให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ตามมาตรฐานที่กำหนด โดยสถานศึกษาที่มีการดำเนินงานประกันคุณภาพจะมีมาตรฐานของการจัดการศึกษาที่ใกล้เคียงกันไม่ว่าจะอยู่ในส่วนใดของประเทศก็ตาม นั่นหมายความว่า จะเป็นระบบที่สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สังคมว่าจะมีสถานศึกษาที่มีคุณภาพ ที่จะพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ช่วยพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองทัดเทียมกับนานาชาติอารยประเทศได้

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐาน ที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพ จากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนด ในมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553)

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Internal quality assurance system) สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับ ดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ประกอบด้วย

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้วยการทำจัดโครงสร้างการบริหารจัดการ ให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะบุคคล ทำการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีข้อมูลที่เพียงพอ ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและแผนพัฒนา
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยมุ่งเน้นมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนด
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบพื้นฐาน ของข้อมูลสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับ ร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด อย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน อย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้โดยจัดทำ แผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุมงาน/ โครงการของสถานศึกษา
5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา จะประกอบด้วยตรวจสอบและ ทบทวนภายในโดยบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการและการตรวจสอบและทบทวนจากหน่วยงาน ต้นสังกัด
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนใน ระดับชั้นที่เป็นตัวประ โยค ได้แก่ ประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในวิชาแกน ร่วมโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน จากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับต้นสังกัด (เขตพื้นที่การศึกษา) ดำเนินการ
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐาน คุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในและภายนอก ประมวลรายงานผลการพัฒนาคุณภาพ ประจำปีการศึกษาซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป
8. การผูกงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกส่วนหนึ่งของระบบประกัน คุณภาพภายใน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริม พัฒนาและประเมินประสิทธิภาพ การดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพ

หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

1. สถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
2. สถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้
 - 2.1 กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.2 กำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
 - 2.3 เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
3. สถานศึกษาจะต้องจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
4. สถานศึกษาจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษาท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. สถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงหลักการและครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้
 - 5.1 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ
 - 5.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม
 - 5.3 กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชาหรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างถึงให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้
 - 5.4 กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
 - 5.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 5.6 กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

5.7 กำหนดการจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

6. สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษารวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

7. ให้คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำหรับในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม (การสังเกตพฤติกรรม และกระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การสอบถาม การสัมภาษณ์ การพิจารณาหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน ตัวอย่างผลงาน และเพิ่มสะสมงาน แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบทดสอบและแบบวัดมาตรฐาน การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข เปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8. สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

9. สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแบบพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูล และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ ตามข้อ 8) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน

10. หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมดำเนินงานตามระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดังนี้

10.1 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

10.2 จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ในวิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปี/ รายภาค

10.3 จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

11. หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ ทั้งนี้การตรวจสอบและทบทวนให้เป็นไปตามข้อ 7) โดยอนุโลม

12. หน่วยงานต้นสังกัดศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับ สนับสนุน

ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลและผดุงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาด้วย

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมิน

นิยามของตัวบ่งชี้

“ตัวบ่งชี้” มาจากคำว่า Indicator ในภาษาอังกฤษ ซึ่งในภาษาไทยมีใช้กันหลายคำ เช่น ดัชนีตัวชี้ ตัวชี้นำ และเครื่องชี้วัด เป็นต้น นักวิชาการหลายท่านและหน่วยงานทางการศึกษาได้ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ไว้ดังนี้

Dvies Peter (1972 อ้างถึงใน โชคชัย สิริพนมณี, 2540) ให้ความหมายว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึงข้อความที่บ่งบอกหรือเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามการดำเนินงานหรือสถานะของระบบ Oxford dictionary (อ้างถึงใน Johnstone, James N., 1981) ให้ความหมายว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง สิ่งชี้หรือบอกทิศทางไปที่สิ่งหนึ่งสิ่งใด

Webster's dictionary (อ้างถึงใน Johnstone, James N., 1981) อธิบายว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง สิ่งที่ใช้บอกหรือชี้ให้เห็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้ค่อนข้างแม่นยำไม่มากก็น้อย

James N. Johnstone (1981) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกปริมาณเชิงสัมพันธ์หรือสถานะของสิ่งที่มุ่งวัดในเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องบอกสถานะที่เจาะจงหรือชัดเจนแต่บ่งบอกหรือสะท้อนภาพของสถานการณ์ที่เราสนใจเข้าไปตรวจสอบอย่างกว้าง ๆ หรือให้ภาพเชิงสรุปโดยทั่วไป ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต

Burstein, L. Swerdlik, J., & Guiton, G. (2540 อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมานและคณะ, 2544) ได้ให้ความหมายของ ตัวบ่งชี้ว่า เป็นค่าสถิติที่ให้สารสนเทศเกี่ยวกับสถานะ คุณภาพ หรือผลการปฏิบัติงานของระบบการศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นค่าสถิติเฉพาะเรื่องหรือค่าสถิติรวมก็ได้ โดยจะต้องมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการตัดสินใจ

ศิริชัย กาญจนวาสิ (2537) กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง ตัวประกอบ ตัวแปรหรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งบอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน ตัวอย่างเช่น ตัวบ่งชี้ผลสำเร็จของการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อาจเป็นเกรดเฉลี่ยสะสมของนักเรียน อัตราการสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้ อัตราการได้งานทำ เป็นต้น ตัวบ่งชี้สถานะเศรษฐกิจของสังคม เช่น ดัชนีราคาสินค้า อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ อัตราการว่างงาน อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นต้น ตัวบ่งชี้เป็นสิ่งที่มีความผูกพันกับเกณฑ์และมาตรฐาน ซึ่งใช้เป็นตัวตัดสินความสำเร็จหรือคุณค่าของการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงานที่ได้รับ

ศักดิ์ชาย เพชรช่วย (2541) ได้กล่าวว่า ตัวบ่งชี้ หมายถึง สารสนเทศที่บ่งบอกสภาพการณ์ หรือสภาวะอย่างใดอย่างหนึ่งในเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพ ซึ่งสารสนเทศดังกล่าวอยู่ในรูปของ ค่าที่สังเกตได้เป็นตัวเลข ข้อความ องค์ประกอบ ตัวแปร หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่ง โดยการนำตัวแปร หรือข้อเท็จจริงสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดคุณค่า ซึ่งสามารถที่จะชี้ให้เห็นถึง สภาพการดำเนินงานที่ต้องการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่ตั้งไว้

เอมอร จังศิริพรปกรณ์ (2542 อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมานและคณะ, 2544) ได้กล่าวถึง ตัวบ่งชี้ไว้ว่า หมายถึง สารสนเทศเชิงปริมาณ หรือตัวประกอบ ตัวแปรที่บ่งบอกถึงสิ่งที่ต้องการ ตรวจสอบ หรือสถานการณ์ที่สะท้อนลักษณะการดำเนินงาน ทำให้สามารถวินิจฉัยชี้ภาวะและ ช่วยชี้บทบาทหน้าที่ ตลอดจนปัญหา อุปสรรคของการดำเนินงานในระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ คือ สิ่งที่ถูกประเมินซึ่งเป็นตัวบ่งบอกถึงความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่น คุณภาพ ของผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ คุณธรรมและจริยธรรม

สำนักงานมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ และ สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2545) ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ว่า หมายถึง ข้อความที่แสดงหรือระบุประเด็นที่ต้องการประเมินหรือตัวแปรที่ต้องการศึกษานั้น จะมีสภาพหรือ คุณลักษณะที่ค่อนข้างเป็นรูปธรรมอย่างไร ซึ่งตัวบ่งชี้จะมีทั้งส่วนที่แสดงลักษณะในเชิงปริมาณ และในส่วนที่แสดงลักษณะในเชิงคุณภาพ

พงศ์เทพ จิระโร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2554) ได้ให้ความหมายของตัวบ่งชี้ หรือตัวชี้วัด (Indicator) ในการประเมินโครงการ หมายถึง สิ่งที่เป็นรูปธรรมที่กำหนดขึ้นเพื่อจะ สะท้อนถึงคุณภาพของโครงการที่จะทำการประเมิน ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดให้มีความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน (Evaluation objective) ที่กำหนดไว้ โดยผู้ประเมินอาจเป็น ผู้กำหนดตัวบ่งชี้ขึ้นเอง หรือมีกระบวนการกำหนดว่ามีตัวบ่งชี้ใดบ้างที่จะสะท้อนถึงประสิทธิผล และประสิทธิภาพของโครงการ

จากการศึกษาความหมายของตัวบ่งชี้ที่นักวิชาการและหน่วยงานทางการศึกษา ได้กล่าวไว้ จึงสรุปนิยามของตัวบ่งชี้ ว่าหมายถึง สารสนเทศที่ใช้บ่งบอกสถานภาพการณ์หรือ ลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งในเชิงปริมาณหรือ เชิงคุณภาพ ซึ่งสารสนเทศดังกล่าวอยู่ในรูปของค่าที่สังเกตได้เป็นตัวเลข ข้อความ องค์ประกอบ ตัวแปร หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่ง โดยการนำตัวแปร หรือข้อเท็จจริงสัมพันธ์กัน ให้เกิดคุณค่า ซึ่งสามารถที่จะชี้ให้เห็นสภาพการดำเนินงานที่ต้องการศึกษาเมื่อเทียบกับเกณฑ์และ

มาตรฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งจะใช้เป็นตัวตัดสินความสำเร็จของการดำเนินงานที่ได้รับ หรือเป็นเรื่องของการคุ้มครองสิทธิผลที่ระบุผลสำเร็จของงาน

ความสำคัญของตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ดีเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความชัดเจน สามารถวัดได้ชัดเจนจะทำให้ผลการประเมินมีประโยชน์ มีความเป็นไปได้ มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความตรง ครบคลุมและสามารถสะท้อนคุณภาพโครงการได้ดีทำให้ผลการประเมินมีประสิทธิภาพ ผู้ใช้ผลประเมินมีสารสนเทศที่จะก่อประโยชน์สูงสุดต่อสิ่งที่มุ่งประเมิน นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาโครงการได้ตรงประเด็นทันเวลา หรือนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ ในทางกลับกันตัวบ่งชี้ที่ไม่มีคุณภาพคลุมเครือไม่ชัดเจนไม่ครอบคลุม ทำให้การวัดไม่มีความตรง (Validity) ขาดความเที่ยง (Reliability) ทำให้ผลการประเมินผิดพลาด ไม่สามารถสะท้อนคุณภาพโครงการได้ หรือสะท้อนผิด นำไปสู่การพัฒนาส่งเสริมโครงการที่ผิดจุดที่ควรได้รับการพัฒนา หรือนำไปสู่การตัดสินใจที่ผิดพลาดทำให้เกิดความสูญเสีย หรือทำให้มีความสูญเปล่ามากกว่าที่ควรจะเป็น โดยสรุปความสำคัญของตัวบ่งชี้ในการประเมินโครงการพอสรุปได้ดังนี้

1. มีความสำคัญต่อผู้ประเมิน

- 1.1 เป็นสิ่งชี้ทิศทางในการประเมินโครงการ
- 1.2 เป็นการควบคุมความตรงในการประเมินโครงการ
- 1.3 ทำให้การประเมินมีความเหมาะสม
- 1.4 ทำให้การประเมินมีความเป็นรูปธรรม และเป็นไปได้

2. มีความสำคัญต่อผู้ใช้ผลประเมิน

- 2.1 ทำให้ผลประเมินเป็นประโยชน์ มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ
- 2.2 ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพในการตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน
- 2.3 ได้สารสนเทศที่มีคุณภาพในการตัดสินใจเกี่ยวกับผลของโครงการ

3. มีความสำคัญต่อผู้รับการประเมิน

- 3.1 ทำให้มีการดำเนินโครงการอย่างมีเป้าหมายชัดเจนลดความเสี่ยงในการสูญเปล่าและใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3.2 ทำให้ทราบขอบเขตของการดำเนินงานที่ชัดเจนจากตัวบ่งชี้ที่ต้องรับประเมิน
- 3.3 ทำให้การดำเนินโครงการมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเป็นประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้อง โดยส่วนรวม

ประเภทของตัวบ่งชี้

สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2545) ได้จำแนกประเภทของตัวบ่งชี้โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. จำแนกตามลักษณะของตัวบ่งชี้ ได้แก่
 - 1.1 ตัวบ่งชี้โดยตรง เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุสิ่งที่เกิดขึ้น โดยตรงในประเด็นการประเมิน
 - 1.2 ตัวบ่งชี้ที่ใกล้เคียง เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุสิ่งที่เกิดขึ้น โดยใช้ข้อมูลที่สามารถสื่อความหมายที่จะนำไปสู่ประเมินได้
 - 1.3 ตัวบ่งชี้ผสม เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถจำแนกออกเป็นส่วนย่อย ๆ ที่เมื่อนำมาพิจารณาในภาพรวมแล้วสามารถที่จะนำไปสรุปผลที่จะนำไปสู่ประเด็นในการประเมินได้
2. จำแนกตามลักษณะของกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - 2.1 ตัวบ่งชี้ทางสังคม เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุประเด็นที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม เช่น ความหนาแน่นของการตั้งบ้านเรือน ความสามัคคีของชุมชน เป็นต้น
 - 2.2 ตัวบ่งชี้ทางการเมือง เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุประเด็นที่เกี่ยวข้องทางการเมือง เช่น การไปเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น
 - 2.3 ตัวบ่งชี้ทางเศรษฐกิจ เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุประเด็นที่เกี่ยวข้องทางด้านการเศรษฐกิจ เช่น สถานการณ์การลงทุน การออมเงินของประชาชน เป็นต้น
3. จำแนกตามลักษณะของข้อมูลที่ได้รับ ได้แก่
 - 3.1 ตัวบ่งชี้ทางกายภาพ เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุประเด็นที่สามารถสังเกตเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน เช่น จำนวนผู้รับบริการ การเพิ่มขึ้นของสาธารณูปโภค เป็นต้น
 - 3.2 ตัวบ่งชี้ด้านคุณลักษณะ เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุประเด็นที่เป็นนามธรรมไม่สามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน เช่น ความพึงพอใจ ความคิดเห็น เป็นต้น
4. จำแนกตามลักษณะของสิ่งที่ได้รับการประเมิน ได้แก่
 - 4.1 ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัย เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุความสอดคล้องของ ประสิทธิภาพ หรือ ประสิทธิภาพของปัจจัยเบื้องต้นกับผลที่ได้รับ
 - 4.2 ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุกระบวนการดำเนินการในแต่ละช่วงเวลามีความสำเร็จเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
 - 4.3 ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิตเป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุจำนวนหรือคุณภาพของผลผลิตที่ได้รับหลังจากโครงการสิ้นสุด
 - 4.4 ตัวบ่งชี้ด้านผลกระทบ เป็นตัวบ่งชี้ที่ระบุผลกระทบของโครงการที่เกิดขึ้นหลังจากการดำเนินโครงการสิ้นสุดไปแล้ว ว่ามีอะไรบ้างอย่างไร

5. จำแนกโดยอาศัยการใช้ตัวแปรมากำหนดเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ 3 ประเภท ได้แก่

5.1 ตัวบ่งชี้ตัวแทน เป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่บ่งชี้ลักษณะหนึ่งลักษณะใด

ในระบบการศึกษา ตัวบ่งชี้นี้ใช้มากในงานวิจัย งานบริหารและงานวางแผน เช่น อัตราส่วนนักเรียนต่อประชากรในระบบการศึกษา อัตราการเรียนต่อของนักเรียนในระดับต่าง ๆ อัตราการลงทะเบียนเรียนของนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ

5.2 ตัวบ่งชี้เดี่ยวเป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกนำมาจำแนกเป็นตัวเดี่ยว ๆ แต่ละตัวเพื่ออธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตัวบ่งชี้ประเภทนี้ต้องอาศัยความหมายของแต่ละตัวแปรอธิบายแต่ละส่วน หรือแต่ละองค์ประกอบของระบบการศึกษา ซึ่งถ้าจะนำไปอธิบายเพียงบางส่วนก็จะเกิดปัญหาในความไม่ถูกต้อง ดังนั้นลักษณะของตัวบ่งชี้ประเภทนี้ จึงไม่สามารถจะอธิบายลักษณะของระบบการศึกษาได้อย่างถูกต้อง

5.3 ตัวบ่งชี้ผสม เป็นการรวมตัวแปรทางการศึกษาจำนวนหนึ่งเข้าด้วยกัน มีการถ่วงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัว เพราะตัวแปรแต่ละตัวนั้นอาจมีค่าน้ำหนักไม่เท่ากัน แล้วคำนวณค่าตัวบ่งชี้ออกมา ตัวบ่งชี้ประเภทนี้จึงสามารถอธิบายลักษณะ หรือสถานการณ์ของการศึกษาได้ดีกว่าการใช้ตัวแปรเพียงตัวเดียว

Jame N. Johnstone (1981), สกศ. (2530 อ้างถึงใน อุทุมพร จามรมาน, 2544) และ สักดิ์ชาย เพชรช่วย (2541) ได้แบ่งตัวบ่งชี้โดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์เชิงระบบ (System analysis theory) ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัย ได้แก่ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ในการศึกษา เช่น อาคาร สถานที่ อัตรากำลังคน และงบประมาณ
2. ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ เป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงการดำเนินงานหรือการใช้กระบวนการของสถาบันหรือองค์กร
3. ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิตเป็นตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงผลผลิตของการศึกษาใน 2 ความหมายคือ ผลผลิตหมายถึง ความรู้และทักษะและอีกความหมายหนึ่ง คือผลผลิตหมายถึง ความพึงพอใจในระบบการศึกษา

นอกจากนี้ พงศ์เทพ จิระโร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2554) ได้กล่าวไว้ว่า ตัวบ่งชี้อาจแบ่งประเภทออกได้หลายประเภทตามวิธีแบ่งดังนี้

1. การแบ่งตามระดับการวัด (Scale of measurement) โดยทั่วไปตัวบ่งชี้แต่ละตัวจะมีระดับการวัดใดระดับการวัดหนึ่ง ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่มีระดับการวัด นามบัญญัติ (Nominal scale) เรียงอันดับ (Ordinal scale) อันตรภาค (Interval scale) สัดส่วน (Ratio scale)

2. การแบ่งตามลักษณะของข้อมูลซึ่ง แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ (Quantitative indicator) และตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพ (Qualitative indicator)
3. แบ่งตามเชิงระบบ ได้แก่ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ผลการดำเนินงาน (Product)
4. แบ่งตามห้วงเวลาที่ดำเนินโครงการ เช่น ตัวบ่งชี้ ระหว่างดำเนินโครงการและตัวบ่งชี้ หลังดำเนินโครงการ
5. แบ่งตามที่มาตามกรอบการประเมิน เช่น การประเมินตามวัตถุประสงค์โครงการ หรือตามกรอบการประเมินของนักทฤษฎีด้านการประเมินเป็น โมเดลการประเมินโมเดลใด โมเดลหนึ่ง หรือผสมผสานมากกว่า 1 โมเดล
6. แบ่งตามกลุ่มเป้าหมาย เช่น แบ่งตามกลุ่มผู้ถูกประเมิน ได้แก่ ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับผู้เรียน ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับครู ตัวบ่งชี้เกี่ยวกับผู้บริหาร

คุณสมบัติของตัวบ่งชี้ที่ดี

สำนักงานมาตรฐานการศึกษาสำนักงานสภานโยบาย การทรงศึกษาธิการ และสำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2545) ได้สรุปลักษณะของตัวบ่งชี้ที่ดี ที่สามารถระบุผลสำเร็จของการดำเนินงานได้ดังนี้

1. มีความสอดคล้องกับประเด็นที่ต้องการประเมิน โดยระบุสถานการณ์ที่ต้องการประเมินได้อย่างชัดเจน
 2. มีความเป็นรูปธรรมที่สามารถวัดหรือสังเกตได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล
 3. ความเป็นกลาง หมายถึง ความไม่ลำเอียงของตัวบ่งชี้ที่ผลของการประเมินอาจถือคู่ต่อกิจกรรม โครงการหรือแผนงานที่เป็นประเภทเดียวกันแต่จัดทำโดยหน่วยงานที่ต่างกัน
 4. มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น
 5. มีความทันสมัยควรมีการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้จากข้อมูลที่ได้รับในระหว่างที่มีการดำเนินงาน
 6. มีประโยชน์ต่อการดำเนินงานหรือสามารถนำมาใช้ในการพิจารณาตัดสินใจได้
 7. ได้รับการยอมรับจากผู้ใช้ผลการประเมินและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
 8. มีความถูกต้องในเนื้อหาของตัวบ่งชี้ที่นำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ไม่มีปัญหาสำหรับการประเมินสิ่งที่เป็นกายภาพ

นอกจากนี้ พงศ์เทพ จิระโร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2554) ได้กล่าวไว้ว่าการกำหนดตัวบ่งชี้ต้องพยายามให้เป็นสิ่งที่มีความชัดเจน เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถวัด (Measure) ได้ชัดเจน สำหรับโครงการที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์โครงการชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย

ชัดเจน การกำหนดตัวบ่งชี้ที่อาจได้จากวิเคราะห์โครงการที่จะประเมินจะทำให้ทราบว่า ในวัตถุประสงค์ของโครงการหรือในเป้าหมายของโครงการประกอบด้วยตัวบ่งชี้ใดบ้าง ทั้งนี้ เนื่องจากโดยทั่วไปการเขียนเป้าหมายของโครงการที่มีความชัดเจนจะประกอบด้วยตัวบ่งชี้และ เกณฑ์อยู่แล้ว การกำหนดตัวบ่งชี้จึงควรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ สอดคล้อง กับเป้าหมายของโครงการ โดยทั่วไปตัวบ่งชี้ที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. ตัวบ่งชี้ที่ดีเป็นตัวบ่งชี้ที่มีความชัดเจน สามารถวัดได้ชัดเจน
2. ตัวบ่งชี้ที่ดีเป็นตัวบ่งชี้ที่จะทำให้ผลการประเมินมีประโยชน์นำไปสู่การตัดสินใจของ ผู้ใช้ผลประเมินในการปรับปรุงพัฒนาโครงการ หรือเป็นทางเลือกในการตัดสินใจดำเนินโครงการ ต่อหรือยุติโครงการ

3. เป็นสิ่งที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ มีความเป็นรูปธรรมชัดเจน

4. เป็นสิ่งที่มีความถูกต้องตามทฤษฎี มีความน่าเชื่อถือ

5. เป็นสิ่งที่มีความเหมาะสม ยุติธรรมไม่ลำเอียงเข้ากับผู้ถูกประเมินกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

6. มีความตรงในการทำหน้าที่สะท้อนคุณภาพของโครงการ กล่าวคือเป็นสิ่งที่มีความ

ครอบคลุมและสามารถสะท้อนคุณภาพโครงการได้ดี นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาโครงการได้ ตรงประเด็นทันเวลา หรือนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ของตัวบ่งชี้

สำนักงานมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2545) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของตัวบ่งชี้ว่า สามารถใช้ในการวางแผนพัฒนาโครงการต่าง ๆ เพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงของสภาพการดำเนินงาน ของโครงการ รวมถึงใช้เป็นสัญญาณที่บ่งบอกข้อบกพร่องของโครงการเพื่อที่จะสามารถปรับปรุง แก้ไขได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนใช้เปรียบเทียบติดตามการดำเนินงานของโครงการเป็นระยะ ๆ ให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดสำหรับทางด้านการศึกษา

เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่ และแสวง ปิ่นมณี (2529) กล่าวถึง ประโยชน์ของตัวบ่งชี้ ต่อการนำไปใช้ในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบในการวางแผนหรือสิ่งที่ กำหนดอยู่ในแผนคือขาดความแน่ชัด การกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายมักจะระบุในลักษณะ ที่กว้างมากเกินไปจนขาดความแน่ชัดว่าแผนนั้นต้องการให้บรรลุผลใดบ้าง การนำตัวบ่งชี้มาช่วย ในการกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายจะช่วยให้ทราบถึงสิ่งที่ต้องการให้บรรลุผลชัดเจนขึ้น เช่น วัตถุประสงค์ : เด็กก่อนวัยเรียนได้รับบริการเตรียมความพร้อมเข้ารับการศึกษาภาคบังคับมากขึ้น และมีความเสมอภาคในโอกาสการเข้ารับบริการดังกล่าวตัวบ่งชี้สำหรับวัตถุประสงค์: เมื่อสิ้นแผน

จะมีเด็กก่อนวัยเรียนเข้ารับการเตรียมความพร้อมร้อยละ 30 ของประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี ทั้งเขตในเมืองและเขตชนบท

2. การติดตามผลการศึกษา เป็นการติดตามผลการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษา เพื่อดูว่าทิศทางการเปลี่ยนแปลงเป็นไปตามต้องการและพึงประสงค์หรือไม่ เป็นไปตามแผนที่วางไว้ล่วงหน้ามากน้อยเพียงไร ในการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในระบบการศึกษาเพื่อวัดความก้าวหน้าหรือพัฒนาการศึกษานั้นจะต้องกำหนดในลักษณะที่สามารถนำไปใช้วัดได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3. การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา เราจะใช้ตัวบ่งชี้ทางการศึกษาเพื่อแทนลักษณะบางประการของระบบการศึกษาในงานวิจัย ปัญหาที่พบบ่อยมากในงานวิจัย ได้แก่ งานวิจัยที่ต้องการศึกษาเปรียบเทียบงานการศึกษาทั้งหมดของประเทศ หรือการเปรียบเทียบระหว่างระบบการศึกษากับระบบย่อยอื่น ๆ ในสังคม หรืองานวิจัยที่ต้องการวัดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาในประเทศหนึ่ง ๆ การสร้างตัวบ่งชี้และใช้เป็นหน่วยในการวิเคราะห์ในงานวิจัยจะดีกว่าการใช้ตัวแปรหลาย ๆ ตัว หรือการเลือกใช้ตัวแปรเฉพาะบางตัวมาเป็นหน่วยวิเคราะห์

4. การลำดับระบบการศึกษา จะเป็นสิ่งกระตุ้นการพัฒนาและช่วยจัดลำดับขั้นการพัฒนาของระบบการศึกษาได้อย่างเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การใช้ตัวบ่งชี้เพื่อจัดลำดับระบบการศึกษายจะช่วยทำให้นักวางแผน ผู้บริหาร เปรียบเทียบระหว่างจังหวัด ในช่วงเวลาเดียวกันว่า จังหวัดใดที่มีเกณฑ์ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของประเทศ ซึ่งการจัดลำดับจะช่วยชี้ภาพรวมของแต่ละจังหวัดได้ เป็นการลดความผิดพลาดในการวางแผนอีกด้วย

5. ความเป็นกลางของตัวบ่งชี้ ความเป็นกลางของตัวบ่งชี้ โดยมีได้มีลักษณะเด่นเพียงซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ตัวบ่งชี้สามารถกำหนดคปทสถานที่ตนเองได้โดยสรุปแล้ว การสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา มีวิธีการและจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันออกไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งในทางปฏิบัติเป็นการยากที่จะบอกได้ว่า ตัวบ่งชี้ที่ใช้นั้นใช้เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และนโยบาย การติดตามผลการศึกษารวบรวมเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา การลำดับระบบการศึกษา ความเป็นกลางของตัวบ่งชี้ แต่ที่สำคัญคือว่าจะใช้ตัวบ่งชี้ใดและจะใช้ตัวบ่งชี้อย่างไรให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการตรวจสอบหรือหาคำตอบ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานแต่ละแห่ง

หลักการของการสร้างตัวบ่งชี้

สำนักงานมาตรฐานการศึกษาสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย (2545) ได้กล่าวถึงหลักการที่ใช้เป็นเป้าหมายในการสร้างตัวบ่งชี้ดังนี้

1. เลือกสร้างตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวแทน หรือที่สำคัญเท่านั้น
2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องพิจารณาข้อมูลที่อยู่ในระบบเป็นสำคัญ
3. คำอธิบายหรือการกำหนดตัวบ่งชี้ควรจะเป็นวลีที่มีความชัดเจน
4. ตัวบ่งชี้จะสามารถกำหนดได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพก็ได้

สรุปได้ว่าหลักการสร้างตัวบ่งชี้จะต้องเลือกตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวแทน โดยกำหนดตัวบ่งชี้ด้วยคำอธิบายที่มีความชัดเจน มองเห็นเป็นรูปธรรม ได้ชัดเจนอาจจะกำหนดได้ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพและในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องพิจารณาข้อมูลที่อยู่ในระบบเป็นสำคัญ

การพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา

วิธีการพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา มี 3 วิธีด้วยกัน (เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่ และแสวง ปิ่นมณี, 2529 ; สมเกียรติ ทานอก, 2539 และ James N. Johnstone, 1981) ดังนี้

1. การสร้างตัวบ่งชี้เพื่อประโยชน์ของการใช้ การสร้างตัวบ่งชี้ประเภทนี้มี 2 แบบ แบบแรกคือ การเลือกตัวแปรจำนวนหนึ่งที่ทำได้หรือที่มีอยู่มาใช้ วิธีนี้เป็นวิธีจัดทำตัวบ่งชี้ในแบบที่เป็นตัวแทนแบบที่สองคือ การนำเอาตัวแปรจำนวนหนึ่งมาผสมหรือรวมกัน ซึ่งวิธีการรวมกันนี้มาจากสมมุติฐานว่าตัวแปรเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กัน การรวมตัวแปรประเภทนี้มักกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในงานวิจัยงานใดงานหนึ่งโดยเฉพาะ

2. การสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยข้อกำหนดเชิงทฤษฎี เป็นการรวมตัวแปรจำนวนหนึ่งเข้าด้วยกันโดยวิธีการทางคณิตศาสตร์ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ถูกเลือกมาตามลำดับความสำคัญและมีความสัมพันธ์กันและแต่ละตัวแปรนั้นจะมีค่าน้ำหนัก การเลือกตัวแปรบางตัวมาผสมกันนั้นอาศัยฐานเชิงทฤษฎีหรือแนวความคิดที่มีอยู่ในแผน

3. การสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ การสร้างตัวบ่งชี้ประเภทนี้คล้ายคลึงกับการสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยข้อกำหนดเชิงทฤษฎี แตกต่างกันอยู่ที่ว่าข้อกำหนดน้ำหนักของวิธีนี้จะกำหนดจากการวิเคราะห์ข้อมูลชุดหนึ่งและการแยกแยะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร วิธีการนี้ เช่น วิธีการของการวิเคราะห์ตัวประกอบ เป็นต้น

สรุปได้ว่าการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ทางการศึกษา โดยทั่วไปมีอยู่ 3 วิธี วิธีแรกเป็นการกำหนดตัวแปรหรือการรวมตัวแปรจำนวนหนึ่งเข้าด้วยกัน แล้วนำตัวแปรเหล่านั้นไปใช้งาน วิธีที่สองเป็นการรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันด้วยวิธีการทางคณิตศาสตร์โดยอาศัยข้อกำหนดเชิงทฤษฎี วิธีที่สามเป็นการสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีการนำมาวิเคราะห์แล้วจัดกลุ่มตัวแปร โดยอาศัยหลักสถิติ

ความหมายของเกณฑ์ในการประเมิน

คำว่า “เกณฑ์” หมายถึง สิ่งที่สามารถใช้เป็นไม้วัด (Yardstick) ที่เป็นมาตรฐานสำหรับ วัดผลสำเร็จและความล้มเหลวของการปฏิบัติงาน (Coscio, 1998) หรืออาจจะหมายถึง หลักการ หรือมาตรฐานที่ใช้ในการประเมิน การวินิจฉัย หรือการตัดสินคุณค่า คุณลักษณะหรือคุณภาพของ คนในการปฏิบัติ

พงศ์เทพ จิระโร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2554) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมิน โครงการแต่ละครั้งหลังจากกำหนดตัวบ่งชี้ได้ชัดเจน ครอบคลุมแล้วจะต้องมีเกณฑ์ (Criteria) เพื่อนำมาเทียบกับผลการวัดแต่ละตัวบ่งชี้ จึงจะนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาโครงการ หรือใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการได้โดยทั่วไป แบ่งเป็นเกณฑ์สัมพัทธ์ และเกณฑ์สัมบูรณ์

เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้นในที่นี้จะสรุปความหมายของเกณฑ์ว่า เกณฑ์ (Criteria) หมายถึง ระดับที่กำหนดขึ้นและเป็นที่ยอมรับกันในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งเพื่อใช้เป็นสิ่งที่นำมา เทียบเคียงกับค่าที่ได้จากผลการวัดตัวบ่งชี้ เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นจึงควรมีความสอดคล้องกับระดับ การวัด (Scale of measurement) วิธีวัด (Measure methodology) หน่วยที่ใช้วัด (Unit of measurement) การใช้เกณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปถือว่าเกณฑ์นั้นเป็นมาตรฐาน (Standard) ตัวอย่างเช่น

หากผู้สอนกำหนดเกณฑ์ว่า สอบได้ 80% ได้ A (ถือว่าเป็น เกณฑ์ ของผู้สอนท่านั้น)

หากเกณฑ์ที่กำหนดนั้น (80%) สอดคล้องกับที่ระดับที่มหาวิทยาลัยกำหนด ถือว่าเกณฑ์ ของผู้สอนท่านั้นได้มาตรฐานของมหาวิทยาลัยนั้น

หากเกณฑ์ที่กำหนดนั้น (80%) สอดคล้องกับที่ระดับที่มหาวิทยาลัยทั่วประเทศใช้ ถือว่า เกณฑ์ของผู้สอนท่านั้นได้มาตรฐานของประเทศ

หากเกณฑ์ที่กำหนดนั้น (80%) สอดคล้องกับที่ระดับที่มหาวิทยาลัยทั่วโลกใช้ ถือว่า เกณฑ์ของผู้สอนท่านั้นได้มาตรฐานโลก

ประเภทของเกณฑ์

พงศ์เทพ จิระโร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2554) ได้กล่าวไว้ว่า เกณฑ์ที่ใช้ใน การประเมินโครงการที่พบได้โดยทั่วไปแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ เกณฑ์การประเมิน แบบอิงกลุ่ม หรือเกณฑ์สัมพัทธ์ และเกณฑ์การประเมินแบบอิงเกณฑ์หรือเกณฑ์สัมบูรณ์ กล่าวคือ

1. เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute criteria) หรือเกณฑ์ภายนอก หรือที่ทราบกันว่าเป็น การประเมินแบบอิงเกณฑ์ เป็นการกำหนดระดับที่เป็นคุณภาพโดยระดับที่ควรจะมีควรจะเป็นหรือ ควรจะเกิดขึ้นจากโครงการ การกำหนดอาจทำโดยผู้จัดทำโครงการ คือ กำหนดอยู่ในตัวโครงการ หรืออยู่ในเป้าหมายโครงการ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ประเมิน เช่น การกำหนดผลสัมฤทธิ์

ในการฝึกอบรม 80% ทั้งนี้ระดับที่กำหนดขึ้นต้องเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ถือประโยชน์ร่วม (Stakeholder) ทั้งผู้ประเมิน ผู้รับการประเมิน และผู้ใช้ผลการประเมิน ผู้รับบริการ ฯลฯ

2. เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative criteria) หรือเกณฑ์ภายใน หรือที่ทราบกันว่าเป็น การประเมินแบบอิงกลุ่ม เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นจากเงื่อนไขภายใน เทียบกันเองระหว่างผู้รับ การประเมินแต่ละคน หรือแต่ละกลุ่ม เช่น กำหนดเกณฑ์ว่า “ผู้มีความรู้สูงกว่าค่าเฉลี่ยถือว่าผ่าน การอบรม” หรือ เทียบกันเองระหว่างช่วงเวลา เช่น กำหนดเกณฑ์ว่า “ความรู้ของครูหลังเข้าอบรม สูงกว่าความรู้ก่อนรับการอบรม” ในบางกรณี เป็นการเทียบเคียงกันเองภายในผลการวัดคราวนั้น ๆ เช่น เทียบเคียงกันเองระหว่างการประเมินทั้งสามด้าน และหรือเป็นการเปรียบเทียบระหว่างแต่ละ ข้อรายการที่นำมาวัด แต่ละวัตถุประสงค์แต่ละตัวบ่งชี้ใน โครงการเดียวกัน หรือเป็นการเทียบเคียง กันเองระหว่างผลการวัดตัวบ่งชี้เดียวกันของแต่ละ โครงการย่อย

อย่างไรก็ตาม บางโครงการอาจเป็นการเทียบเคียงจาก โครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน และเป็นโครงการที่จัดว่าประสบความสำเร็จ หรือเป็นค่าที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับจากโครงการ ที่เคยทำมาก่อน กรณีนี้เกณฑ์ที่นำมาใช้เรียกว่าค่าเทียบเคียง (Benchmark) ก็สามารทำได้เช่นกัน

ความสำคัญของเกณฑ์การประเมิน

พงศ์เทพ จิระโร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2554) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนด เกณฑ์ที่ดีมีหลักการกำหนดเชิงวิชาการ มีความเป็นไปได้ มีความน่าเชื่อถือได้รับการยอมรับจาก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้รับประโยชน์ร่วม อันประกอบด้วยผู้ปฏิบัติงานหรือผู้รับการประเมิน ผู้ประเมิน และผู้ใช้ผลการประเมิน จะทำให้ผลการประเมิน ได้รับการยอมรับ เกณฑ์ที่ดีสามารถ ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในการประเมินแต่ละครั้ง หรือแต่ละวงรอบจะทำให้ ผู้รับการประเมินหรือหน่วยงานที่ถูกประเมินได้มีการพัฒนา เกณฑ์ที่ดีจึงควรมีความท้าทาย และ มีความยุติธรรมกับผู้รับการประเมินทุกคนทุกกลุ่ม หรือทุกหน่วย โดยสรุปความสำคัญของเกณฑ์ ที่ใช้ในการประเมิน โครงการมีความสำคัญต่อผู้ดำเนินโครงการและต่อผู้ควบคุม กำกับ ติดตาม โครงการ ดังนี้

ความสำคัญต่อผู้ดำเนินโครงการ

1. ทำให้ผู้รับการประเมินหรือหน่วยงานที่ถูกประเมินได้มีการพัฒนา
2. เป็นแนวทางสำหรับดำเนินให้เป็นไปตามเป้าหมายโครงการ
3. เป็นแนวทางในการปรับปรุงโครงการระหว่างดำเนินการ
4. เกณฑ์ทำให้ข้อตกลงมีความชัดเจนที่ทุกฝ่ายยอมรับและยอมรับปฏิบัติให้บรรลุร่วมกัน

ความสำคัญต่อผู้กำกับติดตาม

1. เกณฑ์เป็นสิ่งกำกับให้ผู้ดำเนินโครงการทำตามให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

2. การกำหนดเกณฑ์ทำให้การตัดสินผลมีความชัดเจน
3. เกณฑ์ในการประเมินทำให้ผู้นำผลการประเมินไปใช้มีความเชื่อถือ
4. สิ่ง que เห็นแนวทางความเป็นไปได้ของโครงการ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า หากการกำหนดเกณฑ์ขาดหลักการเชิงวิชาการ กำหนดเกณฑ์ที่เป็นไปไม่ได้ ผลการประเมินย่อมไม่เกิดประโยชน์ อาจบั่นทอนการปฏิบัติลดประสิทธิภาพผลงาน เกณฑ์ที่ขาดความน่าเชื่อถือจะไม่ได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะทำให้ผลการประเมินไม่ได้รับการยอมรับ เกณฑ์ที่กำหนดดวาร์ปรับเปลี่ยนไม่ได้ บางครั้งทำให้ไม่เกิดความท้าทายทำให้ไม่เกิดการพัฒนา บางครั้งเกณฑ์ที่ขาดความยุติธรรมกับทุกคนทุกกลุ่มหรือทุกหน่วย ผู้รับการประเมินนำไปสู่ความแตกแยก การร้องเรียน หรืออาจเกิดอันเป็นสิ่งไม่พึงประสงค์อื่น ๆ ตามมา

ลักษณะของเกณฑ์ที่ดี

พงศ์เทพ จิระโร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2554) ได้กล่าวไว้ว่า เกณฑ์การประเมินโครงการ (Criteria) ที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. มีการกำหนดจากหลักการเชิงวิชาการ
2. เกณฑ์การประเมินต้องมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้
3. เกณฑ์การประเมินต้องมีความสอดคล้องกับค่าสถิติ หรือหน่วยวัด
4. เกณฑ์ที่ดีควรเป็นระดับที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปในระดับกว้างหรือเป็นมาตรฐาน
5. เกณฑ์ที่ดีเป็นเกณฑ์ที่มีความท้าทาย
6. เกณฑ์ที่ดีต้องพร้อมที่จะปรับให้มีการพัฒนา
7. เกณฑ์ที่ดีต้องมีความเป็นไปได้เป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
8. เกณฑ์ที่ดีต้องมีความยุติธรรมกับทุกกลุ่ม ทุกฝ่าย ทุกด้าน
9. เกณฑ์ที่ดีต้องสะท้อนคุณภาพของโครงการ

กล่าวโดยสรุปในการประเมินโครงการหากกำหนดตัวบ่งชี้ได้ดี ผลการวัดมีคุณภาพแล้ว สิ่งที่จะทำให้ผลการประเมินน่าเชื่อถือมีคุณค่าในการนำตัดสินใจในการบริหาร คือ เกณฑ์ที่นำมาใช้ในการประเมินซึ่งมีทั้งเกณฑ์ภายในและเกณฑ์ภายนอก หรือที่ทราบ ๆ กันโดยทั่วไป คือ การประเมินแบบอิงกลุ่ม หรืออิงเกณฑ์ ซึ่งโดยทั่วไปเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วยเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อกำหนดระดับ (Grading) กับเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสิน (Judge) ที่มาของเกณฑ์นั้น หากมีการกำหนดไว้ชัดเจนแล้วในโครงการให้ใช้เกณฑ์จากโครงการที่กำหนดไว้แล้วนั้น หากไม่ได้กำหนดไว้ก่อนผู้ประเมินจะเป็นผู้กำหนดโดยวิธีการ หรือที่มาของเกณฑ์ต้องเป็นที่

ยอมรับและมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งก็ต้องสอดคล้องกับระดับการวัด (Scale of measurement) สอดคล้องกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

หลักการเขียนหรือการกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

พงศ์เทพ จิระโร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2554) ได้กล่าวไว้ว่า ในการประเมินโครงการแต่ละครั้ง แต่ละวัตถุประสงค์ของการประเมินอาจประกอบด้วยตัวบ่งชี้เพียงตัวเดียวหรือหลายตัวบ่งชี้ แต่ละตัวบ่งชี้จะต้องมีระดับการวัดที่ชัดเจน ผลการวัดแต่ละตัวบ่งชี้จำเป็นต้องนำไปเทียบกับเกณฑ์ซึ่งจะเป็นสิ่งสะท้อนคุณภาพของสิ่งที่ประเมิน นำมาใช้ในการจัดลำดับ หรือใช้ในการตัดสินใจคุณค่า การกำหนดเกณฑ์ที่พบโดยทั่วไป นิยมใช้ในการประเมินมี 2 ลักษณะ คือ

1. เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute criteria) เป็นการกำหนดระดับที่เป็นคุณภาพ ระดับที่ควรจะมี ควรจะเป็น หรือควรจะได้จากโครงการ การกำหนดอาจทำโดยเจ้าของโครงการคือกำหนดอยู่ในตัวโครงการ หรืออยู่ในเป้าหมายโครงการ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ประเมิน ระดับที่กำหนดขึ้นต้องเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ถือประโยชน์ร่วม (Stakeholder) ทั้งผู้ประเมิน ผู้รับการประเมิน และผู้ใช้ผลการประเมิน ผู้รับบริการ ฯลฯ

2. เกณฑ์สัมพัทธ์ (Relative criteria) เป็นการเทียบเคียงผลการวัดกันเองภายในผู้รับการประเมิน หรือเป็นการเปรียบเทียบระหว่างแต่ละข้อรายการที่นำมาวัด แต่ละวัตถุประสงค์แต่ละตัวบ่งชี้ในโครงการเดียวกัน หรือเป็นการเทียบเคียงกันเองระหว่างผลการวัดตัวบ่งชี้เดียวกันของแต่ละโครงการย่อย หรือเป็นการเทียบเคียงจากโครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกันและเป็นโครงการที่จัดว่าประสบความสำเร็จมาก่อน

การกำหนดเกณฑ์สามารถทำได้วิธีการต่าง ๆ เช่น

1. กำหนดโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ ตามบริบทของโครงการ หรือเนื้อหาของสิ่งที่ประเมิน

2. การกำหนดโดยวิธีการทางสถิติ เช่น ใช้ค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 3 ปี 5 ปี หรือใช้คะแนนมาตรฐาน (T score, Z score) หรือค่าสถิติอื่น ๆ

3. กำหนดโดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม เช่น ผู้ผ่านการอบรมต้องได้คะแนนสูงกว่าผู้ไม่ได้รับการอบรม

4. กำหนดโดยเปรียบเทียบในแต่ละช่วงเวลา เช่น โครงการที่ถือว่าบรรลุต้องมีคะแนนเฉลี่ยหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรม

5. การใช้ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป็นเกณฑ์ เช่น ผู้ผ่านการอบรมต้องมีคะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย

6. การใช้มาตรฐานที่ใช้กันอยู่ทั่วไป เช่น เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

7. การใช้เกณฑ์จากเป้าหมายของโครงการนั้น ๆ ที่ได้กำหนดไว้ โดยทั่วไปในตัวโครงการมักจะกำหนดเป้าหมายไว้ มีทั้งเป้าหมายเชิงปริมาณและเป้าหมายเชิงคุณภาพซึ่งคาดว่าจะ^๕เป็นผลของการดำเนินงานตามโครงการที่ได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้น ในกรณีการเขียนโครงการที่ดีจะกำหนดเป้าหมายของโครงการที่ชัดเจนซึ่งควรประกอบด้วยตัวบ่งชี้และเกณฑ์ควบคู่กันไป สำหรับในกรณีนี้ผู้ประเมินสามารถใช้เกณฑ์จากเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการได้

ข้อสังเกตในการกำหนดเกณฑ์ในแต่ละตัวบ่งชี้ไม่จำเป็นต้องระบุเป็นเกณฑ์ถาวรตายตัว อาจปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปหรือตามความเหมาะสม เนื่องจากภายใต้การดำเนินงานโครงการจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งสภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยทั่วไปจะกำหนดเกณฑ์ให้มีความท้าทาย มักพบได้เสมอ ๆ ในการประเมินเพื่อพัฒนา จะต้องปรับเปลี่ยนเกณฑ์ที่ค่อนข้างไม่เกิดประโยชน์ ไม่ท้าทายออกไป เช่น

ตัวบ่งชี้ “ระดับเงินเดือนที่ได้รับบรรจุเข้าทำงาน”

เกณฑ์ “เป็นไปตามที่ กพ. กำหนด”

ในกรณีนี้หากเป็นการประเมินหลักสูตรนักเรียนนายร้อย นักเรียนนายเรือ แพทย์พยาบาล เกณฑ์นี้ไม่สะท้อนคุณภาพ และไม่ท้าทาย เพราะการบรรจุผู้สำเร็จมีหน่วยงานรองรับที่ไม่มีความหลากหลายกลุ่มหลักสูตรดังกล่าวผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้แน่นอนทุกครั้ง^๖ที่ประเมิน จึงอาจต้องปรับเกณฑ์ให้ท้าทายมากขึ้น หรือตัดตัวบ่งชี้นี้ออกไป

นอกจากนี้ เสถียร เทพรทอง (2535) ได้กล่าวไว้ว่า เกณฑ์หรือเครื่องวัดความสำเร็จของงาน จะเป็นมาตรฐานสำคัญสำหรับผู้ประเมินที่จะใช้ในการตัดสินคุณค่าของการดำเนินงาน/โครงการนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร ประสบผลสำเร็จหรือคุ้มค่าหรือไม่ อย่างไร โดยทั่วไปในทุกโครงการจะกำหนดจุดประสงค์การดำเนินงานไว้ชัดเจนว่าจะทำอะไรหรือมีสิ่งใดจะสำเร็จบ้างเมื่อสิ้นสุดโครงการ แต่ก็ไม่กำหนดรายละเอียดว่า ความสำเร็จตามจุดประสงค์นั้น ๆ มีปริมาณมากน้อยเพียงใด ผู้ประเมินจึงมีภาระที่จะต้องกำหนดเกณฑ์ หรือตัวบ่งชี้ความสำเร็จขึ้นเองและเกณฑ์หรือตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่ดีควรจะต้องกำหนดอย่างเป็นปรนัย กล่าวคือ จะต้องสามารถวัดได้สังเกตได้โดยตรง ไม่ว่าผู้ประเมินจะเป็นใคร เมื่อประเมินโดยยึดเกณฑ์หรือมาตรฐานเดียวกันแล้วการตัดสินใจจะตรงกันเสมอ ในการกำหนดเกณฑ์หรือตัวบ่งชี้ความสำเร็จควรคำนึงถึงลักษณะสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ ดังนี้

1. ต้องกำหนดให้เห็นความสำเร็จที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน
2. บอกขนาด หรือปริมาณของความสำเร็จ เช่น จำนวนครั้ง จำนวนสิ่งของหรือจำนวนชิ้นที่สามารถวัดหรือสังเกตได้
3. บอกเวลาที่จะสำเร็จ ซึ่งสามารถจะตรวจสอบได้

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่า กระบวนการในการพัฒนาตัวบ่งชี้ นั้นจะมีขั้นตอนในการพัฒนาตัวบ่งชี้ 3 ขั้นตอนหลัก ๆ ดังนี้ **ขั้นตอนแรก** เป็นขั้นตอนการสร้างตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตัวบ่งชี้ การกำหนดนิยามของตัวบ่งชี้ การคัดเลือกตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบของสิ่งที่มุ่งศึกษา การกำหนดวิธีการรวบรวมตัวแปร และการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร **ขั้นตอนที่สอง** เป็นขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย การตรวจสอบคุณภาพในเรื่องตัวแปรและการคัดเลือกตัวแปร การตรวจสอบคุณภาพในเรื่องการรวมตัวแปร และการตรวจสอบคุณภาพ ในเรื่องการกำหนดน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร และ **ขั้นตอนที่สาม** เป็นขั้นตอนการจัดเข้าบริบท และการนำเสนอรายงาน ซึ่งจากกรอบแนวทางการพัฒนาตัวบ่งชี้ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนประกอบด้วย ขั้นที่ 1 การสร้างตัวบ่งชี้ ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการประเมิน และขั้นที่ 3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

1. วิสัยทัศน์

สถาบันชั้นนำในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นเลิศ และโดดเด่นในการผลิตนักเรียนให้มีอัตลักษณ์เป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วนด้วยคุณภาพ และมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับสากล

2. พันธกิจ

พันธกิจเป็นกรอบในการดำเนินงานตามภารกิจของ โรงเรียนและภารกิจการพัฒนาไปสู่วิสัยทัศน์โรงเรียนได้ กำหนดพันธกิจ 4 พันธกิจ ดังนี้

- 2.1 จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้เรียนที่ดี มีคุณธรรม กิจกรรมเด่น เป็นระเบียบ
- 2.2 วิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ
- 2.3 ให้บริการวิชาการแก่สังคม เพื่อนำพาสู่สังคมอุดมปัญญา
- 2.4 พัฒนาโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งตนเองได้

3. วัตถุประสงค์

โรงเรียนกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับนักเรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556)

โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร

1. วิสัยทัศน์

เป็นโรงเรียนที่บ่มเพาะต้นกล้านักวิทยาศาสตร์ที่มีทักษะทางด้านภาษาและเทคโนโลยี

2. พันธกิจ

2.1 จัดหลักสูตรการศึกษาพัฒนาผู้เรียน เน้นในการใช้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้สู่โลกสากล

2.2 จัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิด ทักษะกระบวนการ ทักษะการใช้แหล่งเรียนรู้ประเภทต่าง ๆ และทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.3 สนับสนุนส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้การวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้

2.4 บริหารจัดการ โดยยึดผลงานคือ ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้เยาวชนได้มีโอกาสฝึกฝนตนเอง ใช้ชีวิตร่วมกันและสร้างองค์ความรู้ที่เชี่ยวชาญทั้งด้านศิลปะศาสตร์และวิทยาศาสตร์

3.2 เพื่อให้เยาวชนสามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นประชาคมโลกที่มีคุณภาพ (โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร, 2554)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม)

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นสถาบันการศึกษาแห่งภูมิปัญญา เป็นต้นแบบ ด้านการจัดการเรียนรู้ มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง สามารถแสวงหาคำความรู้สู่สากล

2. พันธกิจ

พันธกิจหลักที่โรงเรียนเน้นในการดำเนินการมีดังนี้

- 2.1 เป็นสถาบันต้นแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานสากล
- 2.2 พัฒนาระบบการคิด เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการแสวงหาคำความรู้
- 2.3 ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้
- 2.4 พัฒนาสถาบันให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา เพื่อบริการวิชาการ และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อเป็นสถานศึกษาของบุตรข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยและลูกจ้างประจำ ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 3.2 เพื่อเป็น โรงเรียนต้นแบบและสร้างเครือข่ายที่มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ อันเหมาะสมแก่การพัฒนาสังคมไทยในปัจจุบันและอนาคต
- 3.3 เพื่อเป็นแหล่งวิจัยและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกันของอาจารย์และนักเรียน ให้นักเรียนเป็นผู้ใฝ่รู้คู่คุณธรรมอย่างแท้จริง
- 3.4 เพื่อเป็นการบริการการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้กับเยาวชน
- 3.5 เพื่อเป็นสถานศึกษาสำหรับบริการวิชาการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

(โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม), ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม)

1. วิสัยทัศน์

เป็นสถานศึกษาที่สร้างและพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมเป็น ผู้มีคุณธรรม มีความรู้ ความสามารถเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นต้นแบบ โรงเรียนพัฒนาการคิด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข

2. พันธกิจ

- 2.1 เป็นแหล่งสังเกตการสอน ฝึกสอน ฝึกงาน ด้านต่าง ๆ ของนิสิตตลอดจนให้คำปรึกษาแก่นิสิต
- 2.2 เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง เพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
- 2.3 สร้างจิตสำนึกของผู้เรียนในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย ตลอดจนรู้จักใช้ภูมิปัญญาไทยในการแก้ปัญหา
- 2.4 ให้บริการชุมชนด้านองค์ความรู้และศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย
- 2.5 เป็นต้นแบบที่ดีในด้านการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา และระดับประถมศึกษา

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เป็นหน่วยงานร่วมผลิตบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ โดยเป็นห้องปฏิบัติการ และฝึกงานประสบการณ์วิชาชีพครูของนิสิต นักศึกษา
- 3.2 เป็นแหล่งศึกษา ค้นคว้า วิจัย ทดลอง และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพในการผลิตบัณฑิตสาขาศึกษาศาสตร์
- 3.3 เป็นแหล่งให้บริการเผยแพร่องค์ความรู้และศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย แก่ชุมชน
- 3.4 เป็นหน่วยงานต้นแบบในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม), 2555)

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม)

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบันการศึกษาที่สามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้อ้างอิงในด้านการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพมุ่งพัฒนาวิชาการที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ทางศาสตร์ การศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของนักเรียน นิสิต ครูประจำการให้มีคุณภาพและคุณค่าต่อสังคม

2. พันธกิจ

- 2.1 เป็นแหล่งการเรียนรู้และฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตคณะครุศาสตร์
- 2.2 จัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ทั้งด้านความรู้และคุณธรรมจนเป็นที่ยอมรับของสังคม

2.3 เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา
สำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษา และเผยแพร่สู่วงการศึกษาของประเทศ

2.4 มีส่วนร่วมในการยกระดับการศึกษาของชาติ ด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการ
โรงเรียน พัฒนาครูประจำการ และการจัดการศึกษาของโรงเรียนทั่วประเทศ

2.5 ทำนุบำรุงและสืบสานศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อเป็นหน่วยการปฏิบัติงานในด้านวิชาการของคณะครุศาสตร์

3.2 เพื่อเป็นสถานศึกษา วิจัย ทดลอง ค้นคว้าหาความรู้ และแนวปฏิบัติเพื่อปรับปรุง
ให้วิชาครุศาสตร์ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

3.3 เพื่อเป็นแหล่งวิทยากรทางการจัด และดำเนินการศึกษาการเรียนการสอน
ในระดับต่าง ๆ ให้แก่สถาบันการศึกษาโดยเน้นทั้งด้านวิชาการ และปลูกฝังคุณธรรม

3.4 เพื่อเป็นสวัสดิการให้แก่บุคลากรของมหาวิทยาลัยเพื่อให้หลักการและ
วัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้นบรรลุเป้าหมาย โรงเรียนจึงได้กำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติ 7 ด้านดังนี้

3.4.1 การพัฒนาบุคลากร พัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายให้มีโอกาสได้เพิ่มพูนวิทยฐานะ
ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งการจัดสภาพความพร้อมด้านต่าง ๆ ในการทำงานเพื่อให้เกิด
ประสิทธิภาพสูงสุด มุ่งเน้นความมีคุณธรรม และคำนึงถึงความเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

3.4.2 การพัฒนาวิชาการ ส่งเสริม และสนับสนุนให้คณาจารย์ทำการศึกษาวิจัย
ค้นคว้าทดลอง เพื่อแสวงหาและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา รวมไปถึงการวิจัยในชั้นเรียน
(Classroom action research) โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการ
เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และมีความรู้ความสามารถในการปรับเปลี่ยนหลักสูตร
ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

3.4.3 การพัฒนากิจการนักเรียน ดำเนินการด้านกิจการนักเรียนด้วยรูปแบบ
ที่เป็นระบบครบวงจร ตั้งแต่การสำรวจปัญหา วางแผน จัดกิจกรรมอบรม ปรับพฤติกรรม ตลอดจน
การติดตามประเมินผล โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมด้านระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การปลูกฝัง
คุณลักษณะกิริยามารยาทที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของไทย รวมทั้งการจัดหาทุนและ
ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนที่ควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

3.4.4 การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ จัดทำระบบสารสนเทศ
เพื่อความสะดวกและรวดเร็วต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกฝ่าย โดยใช้ฐานข้อมูลเดียวสามารถ
บริการได้ทั่วไป ทุกที่ และทุกเวลา

3.4.5 การบริหารการเงิน ชุมชน อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความมั่นคงทางการเงิน จัดสรรงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ติดตามกำกับดูแล และพัฒนาระบบการทำงานด้านสารบรรณ ชุมชน การเงิน รวมไปถึง การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ และให้บริการด้านการอำนวยความสะดวก อันเป็นการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีงาม และความคล่องตัวให้เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน

3.4.6 การประสานสัมพันธ์กับคณะครุศาสตร์ หน่วยงานราชการและองค์กรเอกชน สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน่วยงานของราชการ และเอกชน โดยเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการ งานวิจัย และทดลองค้นคว้าหาความรู้ด้านการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งบริหารจัดการด้านการศึกษามีคุณภาพ

3.4.7 การบริการสังคม ชุมชน และผู้ปกครอง เสริมสร้างความเข้าใจ แสวงหาความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนและให้บริการในด้านวิชาการแก่เพื่อนครุร่วมวิชาชีพสถาบัน การศึกษา นักการศึกษา องค์กร ชุมชนต่าง ๆ รวมทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง (โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม 2556)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นสถานศึกษาที่ให้การศึกษาระดับขั้นพื้นฐานแก่เยาวชนเพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้คู่คุณธรรม เป็นสถานที่ปฏิบัติการด้านการเรียน การสอนและสนับสนุนการผลิตบุคลากรทางการศึกษา สาธิต วิจัยและแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ และให้บริการด้านศึกษาศาสตร์ ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมความเป็นไทยและรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยการบริหารจัดการที่ทันสมัยมีธรรมาภิบาลและสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

2. พันธกิจ

2.1 จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลกให้มีคุณภาพมาตรฐานสากล

2.2 เป็นสถานที่ปฏิบัติการ สาธิต ค้นคว้าวิจัยและแสวงหาองค์ความรู้เพื่อสนับสนุน การเรียนการสอนและการร่วมผลิตบัณฑิตทางการศึกษาและให้บริการวิชาการด้านศึกษาศาสตร์

2.3 ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม อนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เพื่อความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นภาคเหนือและประเทศไทย

2.4 พัฒนาระบบและกลไก บริหารจัดการอย่างมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพด้วยหลักธรรมาภิบาลและสามารถพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านแก่เยาวชน
- 3.2 เพื่อเป็นแหล่งสาธิตแก่บุคคลทั่วไปในด้านศึกษาศาสตร์
- 3.3 เพื่อเป็นแหล่งแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ และเป็นทีปฏิบัติการทางด้านศึกษาศาสตร์
- 3.4 เพื่อส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของสังคมโดยรวม
- 3.5 เพื่อสนับสนุนการผลิตบัณฑิต มหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตทางการศึกษา

(โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา

1. วิสัยทัศน์

เยาวชนที่มีความพร้อมสมบูรณ์ด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา มีความเป็นเลิศทางวิชาการ รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีจิตสาธารณะ รักสิ่งแวดล้อมและศิลปวัฒนธรรม สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

2. พันธกิจ

2.1 จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6)

2.2 จัดการศึกษาให้เยาวชนมีความรู้ความสามารถทางด้านศิลปะวิทยาศาสตร์ และทักษะทางภาษาในระดับสากล เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การศึกษาระดับอุดมศึกษาและการเป็นประชาคมอาเซียน

2.3 สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยการบูรณาการและการจัดการความรู้ร่วมกับมหาวิทยาลัยพะเยา ตลอดจนส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อจัดตั้งโรงเรียนสาธิตในความดูแลของมหาวิทยาลัยพะเยา ให้เป็นโรงเรียนต้นแบบที่มีศักยภาพสูง ในการจัดการเรียนการสอนในแนวทางศิลปะวิทยาศาสตร์ในเขตภาคเหนือตอนบน

3.2 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ สู่การเป็นประชาคมอาเซียน

3.3 เพื่อเป็นหน่วยงานสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านแก่เยาวชน โดยมีการบริหารจัดการที่อาศัยความร่วมมือจากคณะต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยพะเยา

ทั้งทางด้านการจัดการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย การฝึกสอนและฝึกงานของนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา เป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา เป็นต้นแบบวิชาชีพครู สร้างองค์ความรู้ใหม่ พัฒนานักเรียนให้เป็นพลโลกที่มีคุณภาพบนพื้นฐานของความเป็นไทยและสามารถแข่งขันในสังคมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างยั่งยืน

2. พันธกิจ

- 2.1 จัดประสบการณ์วิชาชีพศึกษาศาสตร์ที่มีมาตรฐาน
- 2.2 วิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา
- 2.3 สร้างนักเรียนทุกคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง

ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมไทย

- 2.4 ให้บริการและความร่วมมือทางวิชาการแก่สังคม
- 2.5 ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 เป็นสถาบันการศึกษา วิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กในวัยและระดับการศึกษาต่าง ๆ อันจะส่งเสริมความเข้าใจที่ถูกต้องตามหลักและทฤษฎีทางการศึกษา
- 3.2 เพื่อวิจัยและพัฒนาหลักสูตร วิธีการสอน การใช้สื่อและเทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
- 3.3 เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติงานของนิสิตสาขาศึกษาศาสตร์ที่จะได้ฝึกหัดงานครู โดยมีการสังเกตการเรียนการสอน การจัดชั้นเรียน ฝึกหัดการทำงานกับเด็กในวัยและระดับต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าประสบการณ์ในด้านการเรียนการสอนให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ
- 3.4 เพื่อเป็นแหล่งสาธิตและเผยแพร่ผลงานทดลองวิจัยทางการศึกษาแก่บุคคลสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและชุมชน รวมทั้งให้ความร่วมมือในการปรับปรุงวิธีการให้การศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาโดยรวม
- 3.5 เพื่อเป็นสถาบันที่ให้การศึกษ้อบรมแก่กุลบุตร กุลธิดา ตามระดับความสามารถสติปัญญา ความถนัด และความสนใจ ในอันที่จะช่วยส่งเสริมให้มีพื้นฐานของการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและเป็นพลโลกที่ดีต่อไป (โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2556)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

1. วิสัยทัศน์

จัดการศึกษาเพื่อเป็นการสร้างทางเลือกให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ มุ่งสู่สถาบันอุดมศึกษาโดยมีความเป็นผู้นำ ดำรงคุณธรรมตามที่สังคมต้องการ

2. พันธกิจ

2.1 พัฒนาผู้เรียนให้เกิดองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และทักษะทางภาษา เพื่อการสื่อสารและนำมาใช้อย่างคุ้มค่า

2.2 พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้นำที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีศักยภาพพร้อมที่จะตัดสินใจและแสดงออกเพื่อมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.3 พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อพัฒนากระบวนการคิดให้ผู้เรียนมีศักยภาพในการแสวงหาความรู้ โดยใช้ภูมิปัญญาในมหาวิทยาลัย

2.4 พัฒนาผู้เรียนโดยส่งเสริมการออกกำลังกาย การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และสุนทรียศาสตร์

2.5 พัฒนาคณาจารย์สู่มาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง เป็นผู้นำด้านการศึกษาและวิจัย

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงานสำหรับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และพัฒนศาสตร์ โดยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ฝึกหัดการสอน ทดลอง วิจัย เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติสำหรับการจัดการเรียนการสอน

3.2 เพื่อพัฒนาการศึกษา วิจัย และทฤษฎีทางการศึกษา จิตวิทยาการศึกษา และหลักสูตรอันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษาชนบท

3.3 เพื่อเป็นแหล่งสาธิตและเผยแพร่ผลงานทางการศึกษา เป็นโรงเรียนพี่เลี้ยงสำหรับโรงเรียนในเขตชนบทใกล้เคียง

3.4 เพื่อเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกุลบุตร กุลธิดา ที่จะได้ศึกษาเล่าเรียนตามระดับสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดอันจะเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป (โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จะเป็นต้นแบบของการจัดการศึกษา ที่ทันสมัย เป็นผู้นำโรงเรียนอิเล็กทรอนิกส์ (e-School) ทั้งในด้านการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนให้เป็นเยาวชนที่ประสบความสำเร็จในชีวิต

2. พันธกิจ

2.1 จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรภาคบังคับ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child centered)

2.2 จัดกิจกรรมเสริมสร้างให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน

2.3 เป็นแหล่งปฏิบัติการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัยทางการศึกษา

2.4 จัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

2.5 บริการทางวิชาการแก่สังคม

2.6 อนุรักษ์และทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

2.7 ส่งเสริมความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับชุมชน ในการพัฒนาการศึกษา

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เป็น แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child centered)

3.2 เพื่อให้นักเรียนระดับปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย ความคิด อารมณ์ และจิตใจเหมาะสมตามวัย

3.3 เพื่อให้นักเรียนระดับประถมศึกษาร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.4 เพื่อให้ครูมีความเชี่ยวชาญ มีเทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้เป็นรายบุคคล

3.5 เพื่อให้ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถ และทักษะด้านเทคโนโลยี มีภาวะความเป็นผู้นำ มีความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.6 เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ ให้เป็นแหล่งการเรียนรู้สำหรับนักเรียน/บุคลากร ของโรงเรียน

3.7 เพื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ด้านบริหารจัดการและบริการให้มีความคล่องตัว ทันสมัย และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

3.8 เพื่อให้โรงเรียนมีการใช้จ่ายเงิน งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และ ตรวจสอบได้

3.9 เพื่อให้โรงเรียนมีอาคารสถานที่สะอาด สวยงาม ปลอดภัย มีสภาพแวดล้อมที่ดี มีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

3.10 เพื่อให้โรงเรียนและชุมชนมีสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน และชุมชนด้วยกัน

3.11 เพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครอง/ ชุมชนเกิดความพึงพอใจในการให้บริการของโรงเรียน (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม), ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์และจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศสู่สากล

2. พันธกิจ

- 2.1 ร่วมผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาชีพศึกษาศาสตร์
- 2.2 เป็นแบบอย่างในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา
- 2.3 พัฒนาผู้เรียนให้เป็น คนดี คนเก่ง มีคุณธรรม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
- 2.4 เป็นแบบอย่างแหล่งพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์
- 2.5 สร้างงานวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาและสังคม
- 2.6 บริการวิชาการและให้ความร่วมมือกับชุมชน
- 2.7 ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและประเทศชาติ
- 2.8 พัฒนาระบบบริหารให้มีประสิทธิภาพ
- 2.9 พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและมีความก้าวหน้าในสายงานของตน
- 2.10 บริหารงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
- 2.11 ดำเนินการประกันคุณภาพสู่เกณฑ์มาตรฐานและสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ
- 2.12 จัดทำระบบการดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์ (โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2557)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีเป็นสถานศึกษาชั้นนำ มุ่งสร้างเยาวชน ให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความเป็นผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรมและสุขภาวะที่ดี มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานสากลบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

2. พันธกิจ

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เป็นสถาบันการศึกษาและแหล่งฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา ที่เปิดโอกาสให้ทุกองค์กรในสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วม พัฒนาคุณภาพในด้านปัจจัย (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) มีระบบ การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ

3. วัตถุประสงค์

3.1 ส่งเสริมและให้โอกาสองค์กรในสังคม ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน

3.2 เพื่อส่งเสริมให้มีความพร้อมด้านปัจจัย (Input) และกระบวนการ (Process) ในการผลิตนักเรียน (Output) ที่มีคุณธรรม มีความรู้ สามารถแก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

3.3 เพื่อจัดกิจกรรมหลากหลาย ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพดี มีความสุข ในการอยู่ร่วมกัน ตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตย

3.4 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม (โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มุ่งผลิตนักเรียนให้มีความเป็นเลิศทาง วิชาการ ก้าวทันเทคโนโลยี โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดสภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และวิจัย บูรณาการแหล่งเรียนรู้ ตระหนักในคุณค่าศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมพัฒนาคุณภาพของนักเรียนทั้งทางด้าน ร่างกายและจิตใจ ให้เป็นคนดีและดำรงตนอยู่ในสังคมตามหลักทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่าง มีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2. พันธกิจ

2.1 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณภาพทุกด้าน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดเต็มที่ตามศักยภาพ

2.2 ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ก้าวทันเทคโนโลยี มีทักษะชีวิต สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

2.3 ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ ค้นคว้า และวิจัยแก่นักศึกษาวิชาชีพครู องค์กรต่าง ๆ และชุมชนที่อยู่รอบสถานศึกษา

2.4 จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

2.5 มุ่งสนับสนุนให้ผู้เรียนมีคุณภาพชีวิตที่สมบูรณ์ มีความพร้อมทุกด้าน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียนรู้ในสถานศึกษาตามศักยภาพของผู้เรียน

2.6 ส่งเสริมให้ครู บุคลากร ได้รับการพัฒนาด้านวิชาการ และเทคโนโลยี เพื่อจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและมีความสุขต่อวิชาชีพครู

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อจัดการศึกษาก่อนขั้นพื้นฐานและขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและเป็นแบบอย่างที่ดี

3.2 เพื่อเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาวิชาชีพครู และห้องปฏิบัติการทางการศึกษาของคณะครุศาสตร์ และหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

3.3 เพื่อเป็นแหล่งศึกษา วิจัยและพัฒนา รวมทั้งสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านวิชาการของคณาจารย์ บุคลากรของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานอื่น

3.4 ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3.5 เพื่อบริการวิชาการแก่สังคม (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย เป็นสถานศึกษาแห่งความเป็นเลิศ ที่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและภาษาในการศึกษาค้นคว้า และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. พันธกิจ

2.1 จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิด การแก้ปัญหา การใช้ภาษาและเทคโนโลยีให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

- 2.2 ศึกษา วิจัย ทดลองเพื่อสร้างองค์ความรู้ในด้านการพัฒนาหลักสูตร
การจัดการเรียนรู้ นวัตกรรมทางการศึกษา และการวัดผล ประเมินผลผู้เรียน
- 2.3 เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา คณะครุศาสตร์และคณะอื่น ๆ
ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเลยและสถาบันอื่น ๆ
- 2.4 เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนรู้ทั้งในระดับก่อนประถมศึกษาและระดับ
ประถมศึกษา และการบริหารจัดการ โรงเรียนที่มีคุณภาพ
- 2.5 ประสานความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในท้องถิ่น
ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่น อนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ ทำนุบำรุง สืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 2.6 พัฒนาบุคลากรทุกฝ่ายให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.7 บริการด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ แก่ชุมชน องค์กร และสถาบันต่าง ๆ
ในท้องถิ่น
3. วัตถุประสงค์
- 3.1 โรงเรียนจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
- 3.2 โรงเรียนจัดทำหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้อง
กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และสนองความต้องการของชุมชน
- 3.3 โรงเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชนและผู้ปกครอง
- 3.4 โรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน มีบริเวณที่กว้างขวาง
พร้อมด้วยสนามกีฬาอาคารสถานที่ ที่สวยงามและมีความสงบร่มรื่น เป็นแหล่งเรียนรู้
ที่เป็นธรรมชาติ
- 3.5 บุคลากร ครู มีความสามารถ มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและได้รับการพัฒนา
ในทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ
- 3.6 ผู้ปกครองเข้าใจและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ
ของโรงเรียนสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างเต็มกำลัง
- 3.7 โรงเรียนจัดระบบการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนทุกคนมีความคิดริเริ่ม
สร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหา ตลอดจนมีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ศูนย์การเรียนรู้และสื่อที่ทันสมัย
เพื่อพัฒนาให้นักเรียนสามารถนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ไปใช้ในชีวิต
ประจำวันได้ตามศักยภาพ

3.8 นักเรียนทุกคนได้รับการปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม เห็นคุณค่าของภูมิปัญญาไทย รวมทั้งเป็นผู้มีอิสระในการคิด รักความเป็นประชาธิปไตย

3.9 ส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถด้านภาษา ศิลปะ วิทยาศาสตร์ แขนงต่าง ๆ และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้ทางด้านภาษาและคอมพิวเตอร์

3.10 จัดกิจกรรมที่พัฒนานักเรียนทุกคน ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีความสุขบนพื้นฐานของความพอดี (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2556)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

1. วิสัยทัศน์

มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด จัดกระบวนการเรียนรู้แบบ บูรณาการผ่านกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะกระบวนการคิดสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ ต่อสังคมพึ่งตนเองได้ เป็นคนดีมีปัญญา มีความเป็นไทยคู่กับความเป็นสากล และอยู่ร่วมในสังคม ได้อย่างมีความสุข

2. พันธกิจ

2.1 ผลิต้นักเรียนระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษาที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

2.2 กำหนดหน่วยการเรียนรู้และแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้กิจกรรม ที่หลากหลาย มุ่งเน้นทักษะกระบวนการคิด การพัฒนาผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

2.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพิ่มพูนสติปัญญา ในเชิงสร้างสรรค์ และส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่ดีงาม ให้เด็กเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข

2.4 จัดกิจกรรมเพื่อทำนุบำรุงศาสนาและศิลปวัฒนธรรม เพื่อปลูกฝังและส่งเสริม ค่านิยมความเป็นไทยให้กับนักเรียน

2.5 พัฒนาโรงเรียนให้เป็นแหล่งศึกษาวิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอนเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา

2.6 จัดระบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่สร้างความมั่นใจ และความพึงพอใจให้แก่ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

2.7 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรอื่น ๆ

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 มีการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย 12 มาตรฐาน
ของกระทรวงศึกษาธิการ
- 3.2 มีมาตรฐานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและมีการประเมินตนเอง
เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก
- 3.3 จัดบรรยากาศการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ
ทั้ง 4 ด้าน
- 3.4 ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกของความเป็นไทย
- 3.5 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจินตนาการความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถแก้ปัญหา
ได้เหมาะสมกับวัย
- 3.6 มีสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัย เหมาะสมกับพัฒนาการผู้เรียน
- 3.7 บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการจัดประสบการณ์และมุ่งมั่นพัฒนา
ตนเองอยู่เสมอ
- 3.8 ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครราชสีมา, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

1. วิสัยทัศน์

ภายในปี พ.ศ. 2555 โรงเรียนสาธิตปฐมวัย เป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยและพัฒนาข้อมูล
ทางการศึกษาปฐมวัย โดยพัฒนาเด็กเต็มตามศักยภาพเป็นไปโดยธรรมชาติและให้เด็กมี
ความสนใจใฝ่รู้ในสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างสร้างสรรค์โดยมีจุดเน้นทางด้านภาษา ศิลปวัฒนธรรม
สิ่งแวดล้อม และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้อยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม รวมทั้งเป็น
แหล่งบริการวิชาการแก่ชุมชนในท้องถิ่น

2. พันธกิจ

- 2.1 เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา
- 2.2 เป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยและพัฒนาข้อมูลทางวิชาการทางการศึกษาปฐมวัย
- 2.3 พัฒนาเด็กปฐมวัยทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

3. วัตถุประสงค์

- 3.1 นักศึกษาโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัยและนักศึกษาคณะครุศาสตร์ใช้เป็น
แหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 3.2 พัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโดยผ่านกระบวนการวิจัยและข้อมูลทางวิชาการ

3.3 เด็กปฐมวัย ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและสอดคล้องกับธรรมชาติ โดยเน้น ภาษา ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เด็กปฐมวัยมีคุณธรรมจริยธรรมที่ค้ำจุน (โรงเรียนสาธิตปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เป็นโรงเรียนต้นแบบการจัดการศึกษา ปฐมวัย จัดการเรียนรู้โดยส่งเสริมพัฒนาการกระบวนการคิด เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามศักยภาพ และความแตกต่างของแต่ละบุคคล ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม อยู่บนความพอเพียงและวิถี แห่งประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข วางรากฐานการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน สู่อุตสาหกรรม เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

2. พันธกิจ

2.1 จัดการศึกษาระดับปฐมวัย

2.2 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.3 เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏรำไพพรรณี

2.4 ค้นคว้า วิจัย องค์กรความรู้วิชาชีพครูระดับปฐมวัย

2.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ โรงเรียนและชุมชนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา

3. วัตถุประสงค์

เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาปฐมวัย เป็นห้องปฏิบัติการของ นักศึกษาของวิทยาลัยรำไพพรรณี (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ เป็นโรงเรียนต้นแบบที่มุ่งเน้นในการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริม กระบวนการคิดและการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านกิจกรรมหลากหลายส่งเสริม ความเป็นเลิศทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ปลูกฝังให้ผู้เรียนรักการเรียนรู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถใช้เทคโนโลยี และภาษาอังกฤษ ในการสื่อสาร มีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. พันธกิจ

2.1 พัฒนาผู้เรียน ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์

2.2 ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ลงมือปฏิบัติจริง

- 2.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี
- 2.4 ส่งเสริมผู้เรียนให้มีความเป็นไทยและดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
- 2.5 พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถใช้เทคโนโลยี และใช้ภาษาอังกฤษ

เพื่อการสื่อสาร

- 2.6 ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด และการแก้ปัญหา
- 2.7 ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียน ใฝ่รู้ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง
- 2.8 ส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- 2.9 พัฒนาการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- 2.10 ส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

1. วิสัยทัศน์

เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ นักเรียนมีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีคุณธรรมและมีลักษณะเป็นผู้นำ

2. พันธกิจ

- 2.1 พัฒนาและสนับสนุนการเรียนการสอน
- 2.2 เป็นแหล่งให้บริการแก่ชุมชน
- 2.3 อนุรักษ์ ส่งเสริม สนับสนุนศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม และภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

- 2.4 เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทางด้านครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

ราชภัฏสงขลา

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อประสานวิชาการ ภาคนอกหลักสูตรสู่ภาคปฏิบัติ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนในวัย 3-12 ปี

3.2 เพื่อเป็นแหล่งปฏิบัติการให้นักศึกษาครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริง

3.3 เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัยทางการศึกษา เผยแพร่นวัตกรรมทางการศึกษา และเป็นแบบอย่างในการปรับปรุงพัฒนาวิชาชีพครู (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2556)

โรงเรียนสาธิตปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

1. วิสัยทัศน์

โรงเรียนสาธิตปฐมวัย เป็นสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความรู้คู่คุณธรรมและเป็นแหล่งศึกษาทางวิชาการให้กับชุมชน

2. พันธกิจ

2.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อม 4 ด้าน

2.2 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 สร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

2.4 ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีคุณธรรม จริยธรรม และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น

2.5 จัดระบบการบริหารงานให้มีคุณภาพ

2.6 พัฒนาโรงเรียนสาธิตปฐมวัยให้เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า วิจัย ของนักศึกษาครู และผู้ปกครอง บุคลากรในชุมชน

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อผลิตเด็กปฐมวัยให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมเพื่อจะได้เป็นพื้นฐานในการศึกษาชั้นสูงต่อไป

3.2 เพื่อจัดบรรยากาศ อาคารสถานที่ ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ดี

3.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม เพื่อจะได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลทางวิชาการปฐมวัยให้กับชุมชน และเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้า ทำวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู (โรงเรียนสาธิตปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ม.ป.ป.)

กลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา

1. กลไกการประกันคุณภาพภายใน

1.1 วิเคราะห์นโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นที่ไปตามกรอบ

ของมหาวิทยาลัยบูรพาและดัชนีชี้วัดตามเกณฑ์การประเมินคุณภาพทางการศึกษาของสำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

1.2 จัดทำแผนปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

1.3 จัดทำระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและวิเคราะห์ผลการประเมิน
เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพทางการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ
การศึกษา (องค์การมหาชน)

1.4 จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ประจำปี เพื่อรองรับการประกันคุณภาพ
ทางการศึกษาและนำเสนอต่อโรงเรียน

1.5 จัดทำแผนการส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการด้านเอกสาร ตำรา สื่อการสอน
และงานวิจัย

1.6 ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการ และการวิจัยให้เป็นไป
ตามแผนการส่งเสริมการผลิตผลงานทางวิชาการและการวิจัย พร้อมทั้งติดตามผลเพื่อรายงาน
สรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อโรงเรียน

1.7 ดำเนินการรวบรวมและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการของบุคลากรในโรงเรียน
(โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556)

โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร

1. กลไกการประกันคุณภาพภายใน

1.1 โรงเรียนแต่งตั้งคณะกรรมการทำงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
เพื่อจัดทำแนวปฏิบัติ กำหนดปัจจัยหรือองค์ประกอบ พัฒนาระบบและกลไกควบคุมคุณภาพปัจจัย
และจัดทำเอกสารการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการและตรวจสอบ
ผลการดำเนินการ

1.2 โรงเรียนจัดประชุมสัมมนาแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากร เป็นระยะเพื่อสร้าง
ความเข้าใจและระดมความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

1.3 โรงเรียนประกาศนโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษา

1.4 งานประกันคุณภาพ กำหนดปฏิทินปฏิบัติงานการประกันคุณภาพของโรงเรียน

1.5 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน ดำเนินการเก็บรวบรวม
ข้อมูลและเอกสารในมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่ได้รับมอบหมาย เพื่อส่งข้อมูลให้กับงานประกันคุณภาพ
ของโรงเรียน ทำการรวบรวมข้อมูลเป็นรายงานการประเมินตนเอง

1.6 งานประกันคุณภาพจัดประชุมผู้บริหาร ครู และบุคลากรของโรงเรียนเพื่อ
ขอความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไข รายงาน

การประเมินตนเอง

1.7 หน่วยงานต้นสังกัด (มหาวิทยาลัยนเรศวร) ดำเนินการตรวจสอบระบบควบคุมคุณภาพและติดตามประเมินคุณภาพการดำเนินงานภายในของโรงเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งจากมหาวิทยาลัย

2. กิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน

2.1 จัดประชุม สัมมนาแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรเพื่อสร้างความเข้าใจและระดมความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา โดยวิทยากรจากหน่วยงานต้นสังกัดและจากหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 จัดประชุมผู้บริหาร ครู และบุคลากร เพื่อมอบหมายมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลและเอกสาร

2.3 งานประกันคุณภาพรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่ได้จากผู้ได้รับมอบหมายแต่ละมาตรฐานตัวบ่งชี้เป็นรายงานการประเมินตนเอง

2.4 งานประกันคุณภาพจัดประชุมผู้บริหาร ครู และบุคลากรเพื่อขอความคิดเห็นในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขรายงานการประเมินตนเอง

2.5 โรงเรียนรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งจากหน่วยงานต้นสังกัด (โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร, 2558)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. กลไกการประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพในบริบทของการปฏิรูปการศึกษาซึ่งมีมาตรฐานเป็นแกนนำการสร้าง ความมั่นใจจะเริ่มต้นตั้งแต่การกำหนดมาตรฐานในระดับเป้าหมายการศึกษาของชาติ โดยการนำ ข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้เชิงทฤษฎีและเชิงประจักษ์ที่ทันสมัยและน่าเชื่อถือเกี่ยวกับสภาพ ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศมาใช้ในกระบวนการ สร้างวิสัยทัศน์เกี่ยวกับ สังคมไทยในอนาคตในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งจะใช้เป็นกรอบและ แนวทางในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติที่เหมาะสมกับกาลสมัยและทันเหตุการณ์ การเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก และสามารถนำไปพัฒนาเป็นหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจะใช้เป็น แนวทางจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาต่อไป

การประกันคุณภาพการศึกษาเกี่ยวข้องกับการดำเนินการที่สำคัญ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ (Quality control) เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นเป้าหมายและเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ซึ่งหลักปฏิบัติทั่วไปมาตรฐานจะกำหนดโดยองค์กรบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้มีประสบการณ์

2. การตรวจสอบคุณภาพ (Quality audit) เป็นการตรวจสอบและติดตามผลการดำเนินการจัดการศึกษาว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่กำหนดขึ้นมากน้อยเพียงไร และมีขั้นตอนการดำเนินการที่จะทำให้เชื่อถือได้หรือไม่ว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

3. การประเมินคุณภาพ (Quality assessment) เป็นการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยหน่วยงานที่กำกับดูแลในเขตพื้นที่และหน่วยงานต้นสังกัด ในส่วนกลางที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

ทั้งนี้ การตรวจสอบและประเมินคุณภาพนี้จะกระทำอย่างเป็นระบบ โดยมีกฎเกณฑ์และแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจน มีการนำผลการประเมินในทุกชั้นตอนมาใช้เพื่อการวางแผน ออกแบบ และการปฏิบัติเพื่อให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement)

2. กิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน

ในสถานศึกษาจัดให้มีการประชุมหารือและพิจารณาเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ อยู่อย่างต่อเนื่อง ทั้งประชุมในฝ่ายเองและคณาจารย์ในโรงเรียน อีกทั้งมีการจัดทำโครงการศึกษาดูงานด้านการประกันคุณภาพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงานด้านการประกันคุณภาพและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

1. กลไกการประกันคุณภาพภายใน

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ

1.2 จัดพื้นที่ในเว็บไซต์ของโรงเรียน ให้เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ

การประกันคุณภาพ

1.3 จัดเตรียมห้องเก็บหลักฐานการประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ (โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา, ม.ป.ป.)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

1. กลไกการประกันคุณภาพภายใน

1.1 แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียน

1.2 แบ่งผู้รับผิดชอบตามมาตรฐาน เพื่อจัดเตรียมหลักฐานและการเขียนรายงาน

1.3 มีการประชุมติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพทุกเดือน

1.4 มีการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้แต่ละมาตรฐานได้มีเวลารวบรวมข้อมูลสารสนเทศ

2. กิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน

มีการนำระบบ PDCA มาใช้ในการประกันคุณภาพ

P → วางแผนการทำงาน (แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพ)

D → ลงมือทำ (แบ่งงานผู้รับผิดชอบในแต่ละมาตรฐานดำเนินกิจกรรม ทั้งเรื่อง

การเขียนรายงาน การเก็บรวบรวมหลักฐาน)

C → ตรวจสอบการทำงาน (มีการประชุมติดตามผลการดำเนินงาน, ติดตาม/ ตรวจสอบ ปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาทางแก้ไข)

A → ติดตามประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพ และนำไปสู่การปรับปรุง ให้มีคุณภาพ (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2558)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

1. กลไกการประกันคุณภาพภายใน

โรงเรียนสาธิตมีกลไกการประกันคุณภาพภายใน เพื่อการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องแก่ผู้เรียน ชุมชน และสังคม รวมถึงการรับรองมาตรฐานคุณภาพจาก สมศ. ซึ่งกลไกการประกันคุณภาพภายใน แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1.1 การพัฒนาคุณภาพ/ การควบคุมคุณภาพ โดยมีการดำเนินงานตามแผนงาน คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงาน ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

1.2 การตรวจติดตามคุณภาพ ดำเนินการโดยคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ในการดำเนินงานแต่ละมาตรฐานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้

1.3 การประเมินคุณภาพ ดำเนินการโดยมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษา และมีการตรวจติดตามและประเมินภายนอกจากต้นสังกัด

2. กิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน

โรงเรียนสาธิตดำเนินกิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน โดยการจัดทำปฏิทิน การดำเนินงานในแต่ละช่วงเดือน โดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายภายในโรงเรียน ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

2.1 ประชุมทบทวนชี้แจงมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิต กับครูบุคลากร

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพในการทำงาน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.3 ดำเนินงานตามแผนงานแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้

- 2.4 นิเทศ/ กำกับติดตามการดำเนินงานตามกรอบการประเมิน
- 2.5 ประเมินตนเองโดยคณะกรรมการตรวจประเมิน
- 2.6 จัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) จากข้อมูลที่ได้จากการพัฒนาปรับปรุง
- 2.7 การตรวจติดตามประเมินภายนอกจากต้นสังกัด
- 2.8 รายงานผลการประกันคุณภาพภายในต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเผยแพร่ข้อมูล (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, 2556)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สิวะทัศน์ สุขสุวรรณ (2544) ได้ทำการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ในเขตอำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรกเป็นช่วงที่เขาได้เข้าสนามเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการวิจัยและพัฒนา โดยได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของชุมชนและโรงเรียนที่เป็นกรณีศึกษา ช่วงที่ 2 เป็นช่วงที่ดำเนินการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยแบ่งออกเป็น 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเตรียมการเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการดำเนินงานพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ ขั้นที่ 2 การดำเนินงานยกร่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ขั้นที่ 3 การตรวจสอบความตรงของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยการสำรวจความคิดเห็นและการดำเนินงานประชาพิจารณ์ ขั้นที่ 4 การตรวจสอบความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติ ขั้นที่ 5 การดำเนินงานตรวจสอบปรับปรุงมาตรฐานและตัวบ่งชี้ตามข้อเสนอแนะ และขั้นที่ 6 การจัดพิมพ์เป็นมาตรฐานและตัวบ่งชี้ฉบับสมบูรณ์ ผลการวิจัยได้มาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ จำนวน 26 มาตรฐาน 97 ตัวบ่งชี้ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ มาตรฐานด้านคุณภาพนักเรียน 9 มาตรฐาน 36 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านการเรียนการสอน 11 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้และมาตรฐานด้านการบริหาร 6 มาตรฐาน 31 ตัวบ่งชี้

พงศ์เทพ จิระโร (2546) ได้ทำการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ เพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับการศึกษาเฉพาะทางของกองทัพเรือ และเพื่อทดลองใช้และประเมินระบบประกันคุณภาพภายใน สำหรับการศึกษาเฉพาะทางของกองทัพเรือที่พัฒนาขึ้น วิธีดำเนินการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สำหรับการศึกษาเฉพาะทางของกองทัพเรือประกอบด้วยการศึกษาเอกสาร การสำรวจโดยใช้แบบสอบถามบุคลากรทางการศึกษา ของสถานศึกษาในกองทัพเรือ จำนวน 225 คน การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาทุกสถาบันในกองทัพเรือ จำนวน 11 ท่าน สรุปสังเคราะห์เป็นร่างครั้งที่ 1 นำมาดำเนินการประชุมระดมสมอง (Brainstorming) ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชา

ผู้สำเร็จ ครูอาจารย์ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบัน ทั้ง 11 สถาบัน จำนวน 160 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์เป็นระบบ มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ฉบับร่างครั้งที่ 2 นำไปดำเนินการประชุมกลุ่มแบบ เฉพาะเจาะจง (Focus group) ในสถานศึกษาของกองทัพเรือทุกสถานศึกษา จำนวน 11 ครั้ง มีผู้ร่วม จำนวน 61 ท่าน นำมาปรับปรุงนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทางการประกันคุณภาพการศึกษา ของกองทัพเรือ จำนวน 15 ท่าน พิจารณาความเหมาะสม นำไปทดลองใช้กับสถานศึกษานำร่อง 3 แห่ง จากนั้น ประเมินระบบ โดยผู้เกี่ยวข้อง 32 คน นำมาปรับปรุงระบบเป็นขั้นตอนสุดท้าย สรุปผลการวิจัย พบว่า มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 8 มาตรฐาน ทั้ง ระดับอุดมศึกษา และระดับอุดมศึกษาดำกว่าปริญญาตรี โดยในระดับอุดมศึกษาปริญญาตรี ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของกองทัพเรือจำนวน 21 ตัวบ่งชี้ ส่วนที่ สอดคล้องกับ สมศ. จำนวน 25 ตัวบ่งชี้ รวมเป็น 46 ตัวบ่งชี้ ส่วนในระดับอุดมศึกษาดำกว่าปริญญา ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของกองทัพเรือจำนวน 17 ตัวบ่งชี้ และมีส่วนที่ สอดคล้องกับ สมศ. จำนวน 29 ตัวบ่งชี้ รวมเป็น 46 ตัวบ่งชี้ สำหรับระบบประกันคุณภาพการศึกษา ของกองทัพเรือที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 กิจกรรมหลัก ได้แก่ การประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับกองทัพเรือ การนิเทศงานประกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาของกองทัพเรือ ในการประเมินระบบประกัน คุณภาพการศึกษาหลังการทดลองใช้พบว่า ความรู้และการปฏิบัติของบุคลากรเพิ่มขึ้นอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ทักษะความสามารถหลังการทดลองใช้ระบบมีพัฒนาการเพิ่มขึ้น อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติทุกทักษะ กระบวนการประกันคุณภาพภายใน กิจกรรมการนิเทศ กิจกรรม การประเมินคุณภาพ การให้ข้อมูลย้อนกลับมีความเห็นด้วยในการนำมาใช้ในระดั้มาก การประเมินผลการดำเนินงานเกือบทุกรายการ มีความเห็นด้วยในการนำมาใช้ในระดั้มาก

พรณี สุโพธิ์ (2547) ได้ทำการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพ การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย และศึกษาความคิดเห็นของ บุคลากรในบัณฑิตวิทยาลัยที่มีต่อตัวบ่งชี้การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและเกณฑ์ การประเมินคุณภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งมี 6 องค์ประกอบ คือ 1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินงาน 2) การเรียนการสอน 3) การวิจัย 4) การบริหารและการจัดการ 5) การเงินและงบประมาณ 6) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

1. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของบัณฑิต วิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่มีทั้งหมดจำนวน 30 ตัวบ่งชี้ สามารถนำไปใช้เป็นตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการดำเนินงานได้จำนวน 17 ตัวบ่งชี้

17 เกณฑ์การประเมินคุณภาพการดำเนินงาน 2. ความคิดเห็นของบุคลากรในบัณฑิตวิทยาลัยที่มีความคิดเห็นต่อตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการดำเนินงานพบว่า ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้และทุกเกณฑ์การประเมินคุณภาพการดำเนินงาน

ลำไย พิสูจน์ศาสตร์ (2549) ได้ทำการสร้างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับหน่วยงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยนเรศวร และประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับหน่วยงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยนเรศวร ผลจากการวิจัยพบว่า 1) การสร้างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับหน่วยงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยนเรศวร มี 5 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1.1) การดำเนินกิจกรรมหลักของผู้ปฏิบัติงานแต่ละบุคคล มี 3 ตัวบ่งชี้ 1.2) การพัฒนากระบวนการภายใน มี 3 ตัวบ่งชี้ 1.3) การพัฒนากระบวนการให้บริการ มี 2 ตัวบ่งชี้ 1.4) การพัฒนาความรู้ในองค์กร มี 2 ตัวบ่งชี้ และ 1.5) การเงินและงบประมาณ มี 3 ตัวบ่งชี้ ส่วนเกณฑ์การพิจารณาและเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน ได้รับความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญให้ใช้เกณฑ์การพิจารณาและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ สมศ. (องค์การมหาชน) 2) ผลการประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับหน่วยงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้ง 5 มาตรฐาน 13 ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาทั้ง 5 ข้อ ในแต่ละตัวบ่งชี้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

สุกัลลักษ์ ไชยเดช (2549) ได้สร้างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 และประเมินมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินภายในสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินภายในสถานศึกษา มีการเพิ่มเติม 1 มาตรฐาน 4 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1.1) เพิ่มตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม 2 ตัวบ่งชี้ 1.2) เพิ่มมาตรฐาน 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น พร้อมตัวบ่งชี้ 2 ตัว 1.3) เกณฑ์ในการพิจารณาเพิ่ม 13 เกณฑ์ตามตัวบ่งชี้ที่เพิ่มเติม ส่วนเกณฑ์ในการประเมินใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยร้อยละ ตามเกณฑ์ประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. 2) มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินภายในสถานศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2

บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร (2551) ได้ทำการพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ สำหรับการประกันคุณภาพภายในศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ขั้นตอนการพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลการกำหนดโครงสร้างมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้มาตรฐานการศึกษา จำนวน 7 มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ 20 ตัวบ่งชี้ 2) ผลการทำประชาพิจารณ์ได้เห็นชอบให้ปรับปรุง แก้ไข มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ สำหรับการประกันคุณภาพภายในศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ได้มาตรฐานการศึกษา จำนวน 7 มาตรฐาน และตัวบ่งชี้จำนวน 18 ตัวบ่งชี้ 3) การตรวจสอบความตรงของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน ค่าความตรงอยู่ระหว่าง 0.5-1.00 มีจำนวน 71 ข้อ นั้นหมายความว่า มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ มีความตรงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับ สามารถนำไปใช้ได้ 4) การตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ที่ผ่านการประเมินความตรงของผู้เชี่ยวชาญไปให้กลุ่มปฏิบัติงานประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง ทั้ง 3 รายการ มีความเป็นไปได้มากที่สุดในการนำไปปฏิบัติจริง 5) สรุปผลการพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์จากขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น โดยสรุปแล้วได้มาตรฐานการศึกษาทั้งสิ้น 7 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ทั้งสิ้น 19 ตัวบ่งชี้ คือ มาตรฐานด้านปัจจัย 3 มาตรฐาน 8 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานด้านกระบวนการ 2 มาตรฐาน 5 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานด้านผลผลิต 2 มาตรฐาน 6 ตัวบ่งชี้ และ 6) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาให้ความเห็นว่า มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ สำหรับการประกันคุณภาพภายในศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อศึกษานครราชสีมา มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

ชลัยรัตน์ ปวีขวงศ์วิธ (2555) ได้ทำการ 1) ศึกษาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านโพธิ์กลาง) อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี และ 3) ประเมินความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านโพธิ์กลาง) อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งเป็น 2 ระยะ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพบว่า ตัวบ่งชี้ที่ได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีความเหมาะสมมีจำนวน 26 มาตรฐาน 117 ตัวบ่งชี้ ส่วนการกำหนดเกณฑ์การประเมินพบว่า ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เห็นว่าเกณฑ์การประเมินควรแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ เกณฑ์การประเมิน

ตัวบ่งชี้เชิงคุณภาพกับเกณฑ์ตัวบ่งชี้เชิงปริมาณ 2) ผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ของ3) โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านโพธิ์กลาง) อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดีถึงดีมาก ทุกมาตรฐาน และ 3) ผลการประเมินความพร้อมของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านโพธิ์กลาง) อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ในการเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม พบว่า โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านโพธิ์กลาง) อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) อยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก จึงสรุปได้ว่า โรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านโพธิ์กลาง) อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี มีความพร้อมในการเตรียมรับการประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสามจาก สมศ. ในระดับมาก

จุฑามาศ หงษ์ทอง (2556) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา พัฒนาตัวบ่งชี้ระดับบุคคลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และวิเคราะห์ องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวบ่งชี้ระดับบุคคลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 95 คน และครูผู้สอน จำนวน 302 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ปีการศึกษา 2556 เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ แบบประเมินความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การวิเคราะห์ สถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลโดยใช้โปรแกรม LISREL ผลการวิจัยปรากฏว่า ตัวบ่งชี้ระดับบุคคลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารมี 3 องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง 1.00 ถึง .85 เรียงน้ำหนัก ความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านทักษะ ด้านความรู้ความเข้าใจ และด้านคุณลักษณะ ตามลำดับ ผลการตรวจสอบของโมเดล กับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่ามีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 1.87 ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.39 มีองศา อิสระ เท่ากับ 2 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน ที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.93 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่าง โดยประมาณ RMSEA เท่ากับ 0.00 และตัวบ่งชี้ระดับบุคคลในการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาของครูผู้สอนมี 3 องค์ประกอบ น้ำหนักขององค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง .99 ถึง .76 เรียงน้ำหนักความสำคัญจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจด้านทักษะและด้านคุณลักษณะ ตามลำดับ ผลการตรวจสอบของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่ามีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 3.36

ความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.19 มีองศาอิสระเท่ากับ 2 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.96 และค่าดัชนีรอกของกำลังสอบเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ RMSEA เท่ากับ 0.05

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นการศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในด้าน วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน รวมทั้งกลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน และศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสาธิตในด้าน ความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต โดยมีกระบวนการดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ รวมทั้งกลไกและกิจกรรมประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสาธิต มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ รวมทั้งกลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิต

1.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ รวมทั้งกลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิต โดยสังเคราะห์เอกสาร โรงเรียนสาธิต ปีการศึกษา 2556 จากข้อมูลที่โรงเรียนสาธิตแต่ละแห่ง ส่งมาให้ ได้จำนวน 20 แห่ง จากทั้งหมด 56 แห่ง เกินกว่าร้อยละ 25 ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นร้อยละของเคอร์ลิงเจอร์ (Kerlinger, 1996 อ้างถึงใน พงศ์เทพ จิระโร, 2554)

1.3 ได้ตารางสรุปสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิต จากการสังเคราะห์ ด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ รวมทั้งกลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนสาธิต เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการร่างเครื่องมือการศึกษาสภาพการประกัน คุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตต่อไป

2. การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในด้านความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต มีรายละเอียด แต่ละขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,890 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 339 คน แต่เพื่อชดเชยแบบสอบถามในกรณี ไม่ตอบกลับและไม่สมบูรณ์ การศึกษาครั้งนี้จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน สุ่มจาก อาจารย์โรงเรียนสาธิต จำนวน 15 แห่ง จากทั้งหมด 56 แห่ง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามต้นสังกัดเดิม ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 346 ฉบับ

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามต้นสังกัดเดิม

สังกัดเดิม	จำนวนโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่างที่ได้
สังกัดเครือข่าย-งาม	7	634	77	81
สังกัดคณะศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์	15	1,364	165	160
สังกัดสถาบันราชภัฏเดิม	34	892	108	105
รวม	56	2,890	350	346

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในด้านความรู้ ความตระหนักและพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นแบบทดสอบถูก-ผิด ตอบถูกได้ 1 ตอบผิดได้ 0 จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบวัดความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 4 แบบวัดพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) จำนวน 15 ข้อ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต เป็นแบบคำถามปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาจากตำราและงานวิจัยเกี่ยวกับความรู้ ความตระหนักและพฤติกรรมกรมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียน สาคิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
2. ศึกษาตารางสรุปสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ รวมทั้งกลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิต เพื่อนำมาวิเคราะห์และกำหนดกรอบในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามเรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน สำหรับโรงเรียนสาธิต ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ” แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว หาคุณภาพเครื่องมือโดยหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญมีรายชื่อดังต่อไปนี้
 - 5.1 ดร.คมสร วงษ์รักษา รองผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
 - 5.2 ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
 - 5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วารุณี สกฤถารักษ์ อาจารย์สอนหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
 - 5.4 ดร.บัญชา แสนทวี ผู้จัดการงานวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนชนบทสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จังหวัดปทุมธานี
 - 5.5 ดร.เนติ เฉลยวาเรศ อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอนคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

การพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ปรากฏว่าผลการพิจารณา รายชื่อของข้อคำถามในแบบสอบถามมีค่า IOC ตั้งแต่ .60-1.00
6. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

7. หาความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน หาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal consistency) สำหรับแบบวัดความรู้โดยวิธีการของ Kuder-Richarson (KR-20) ส่วนแบบวัดความตระหนักและแบบวัดพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .92 และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ด้วยวิธีการหาความสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแต่ละข้อตั้งแต่ .00 ถึง .80

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจขั้นตอนสุดท้ายก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทำหนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 15 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจากอาจารย์ภายในโรงเรียนสาธิต
2. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลให้พร้อมเพียงพอกับอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 15 แห่ง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ให้โรงเรียนสาธิตแต่ละแห่ง
3. ประสานงานกับงานธุรการของโรงเรียนสาธิตแต่ละแห่ง เพื่อขอความร่วมมือดำเนินการเก็บแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จทุกโรงเรียนสาธิตแล้ว นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทุกฉบับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบ และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาลงรหัส เพื่อวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ตามลักษณะของข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยซึ่งได้จากเครื่องมือประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ส่วนที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ส่วนที่เป็นแบบวัดความรู้ที่เป็นแบบทดสอบถูกผิด ตอบถูกได้ 1 ตอบผิดได้ 0 รวมคะแนน หากำร้อยละ เพื่อนำมาแปลความหมายคะแนนความรู้ นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ส่วนที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) สำหรับแบบวัดความตระหนักและพฤติกรรมกรมีส่วนร่วม วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อนำไปแปลผลความตระหนักและพฤติกรรมกรมีส่วนร่วม นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4. ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็นนำเสนอความถี่และ ร้อยละ

5. การใช้สถิติอ้างอิงโดยการทดสอบค่าที (*t-test*) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับ โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผู้วิจัยนำสารสนเทศในขั้นตอนที่ 1 มาดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับ โรงเรียนสาธิตชุดแรกและ เพื่อให้มีความครอบคลุมตามมาตรฐานของ สมศ. และมีคุณลักษณะเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต จึงใช้หลักการพัฒนาตัวบ่งชี้ตามแนวคิด สมศ. กล่าวคือ ตัวบ่งชี้ของโรงเรียนสาธิตได้จากตัวบ่งชี้ คุณภาพของ สมศ. รวมกับตัวบ่งชี้ที่เป็นลักษณะเฉพาะของ โรงเรียนสาธิต ในการร่างครั้งแรกนี้ จึงเป็นร่างที่มีตัวบ่งชี้จำนวนมากเพื่อความครอบคลุมตัวบ่งชี้ของโรงเรียนสาธิตที่ต้องรับการประเมิน จากหลายสังกัด ตลอดจนตัวบ่งชี้ความเป็นเฉพาะทางที่ได้จากการสังเคราะห์เอกสารในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ รวมทั้งกลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิต อีกทั้งคำถามปลายเปิดจากการสำรวจในขั้นตอนที่ 1 ประกอบกับการผสมผสานตัวบ่งชี้ ที่เน้นความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมกรมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน

2. ผู้วิจัยนำร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่ได้จากขั้นตอน ดังกล่าวข้างต้น มาปรึกษาอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบ พร้อมทั้งนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาทำการแก้ไขปรับปรุงจนได้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ในการประเมินฉบับปรับปรุงที่มีคุณภาพตามกรอบการวิจัย

3. หลังจากได้ร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในประเมินที่มีคุณภาพตามกรอบการวิจัย โดยความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมแล้ว

ผู้วิจัยนำร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง โดยผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง จำนวน 17 ท่าน (รายชื่อดังภาคผนวก ข) ทั้งนี้เพราะจำนวนขนาดนี้อัตราความคลาดเคลื่อนจะลดลงน้อยมาก (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, หน้า 109-110) โดยกำหนดเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิว่าต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย 1 ข้อ ดังนี้

3.1 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา หรือมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนหรือสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

3.2 เป็นผู้บริหาร โรงเรียน/ หัวหน้ากลุ่มงานประกันคุณภาพ/ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

3.3 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือนักวิชาการศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา ตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป

3.4 เป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมเป็นผู้ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการ หรือจากหน่วยงานหรือองค์กรด้านประกันคุณภาพ

4. นำผลที่ได้มาสรุปตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) และพิจารณาความสอดคล้องของความคิดเห็นโดยค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile ranges) หากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.5 แสดงว่าความคิดเห็นมีความสอดคล้องและหากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เกิน 1.5 แสดงว่าความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน (พงศ์เทพ จิระโร, 2546) ประกอบกับความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิดนำมาปรับปรุง สำหรับเป็นแนวทางในการประเมินภายในให้กับโรงเรียนสาธิตในสังกัดต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยการนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยประกอบด้วย 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การสำรวจความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
3. การสำรวจความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
4. การสำรวจพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดง

ความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต (ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด)

ตอนที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

1. สรุปผลการตรวจสอบตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 17 ท่าน

2. สรุปการปรับปรุงตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

การศึกษาสภาพปัจจุบันของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นการศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน รวมทั้งกลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน และศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสาธิตในด้านความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมกรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต ก่อนดำเนินการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน

การวิจัยครั้งนี้ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 2,890 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 339 คน แต่เพื่อชดเชยแบบสอบถามในกรณีไม่ตอบกลับและไม่สมบูรณ์ การศึกษาครั้งนี้จึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน สุ่มจากอาจารย์โรงเรียนสาธิต จำนวน 15 แห่ง จากทั้งหมด 56 แห่ง ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามต้นสังกัดเดิม ได้รับคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 346 ฉบับ เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม, แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน, แบบวัดความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) แบบวัดพฤติกรรมกรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในเป็นมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตเป็นแบบคำถามปลายเปิด ประกอบด้วยประเด็นต่างๆ ได้แก่ ด้านคุณภาพของผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ด้านมาตรการส่งเสริม ปัญหาการประกันคุณภาพภายในและด้านอื่น ๆ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ (n=346)
เพศ		
ชาย	116	33.5
หญิง	230	66.5
อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	129	37.3
31-40 ปี	125	36.1
41-50 ปี	58	16.8
50 ปี ขึ้นไป	34	9.8
วุฒิการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	0.9
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	154	44.5
สูงกว่าปริญญาตรี	189	54.6
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	137	39.6
6-10 ปี	94	27.2
11-15 ปี	38	11.0
16-20 ปี	25	7.2
21 ปี ขึ้นไป	52	15.0
ความเกี่ยวข้องในงานประกันคุณภาพ		
เป็นกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียน	120	34.7
ไม่เป็นกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียน	226	65.3
รวม	346	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 66.5) มีช่วงอายุไม่เกิน 30 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 37.3) ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 54.6) พิจารณาตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี มากที่สุด

(ร้อยละ 39.6) และความเกี่ยวข้องของกับงานประกันคุณภาพของโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้เป็น
 กรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียน (ร้อยละ 65.3)

2. ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและร้อยละของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่ตอบถูกจำแนกตามรายชื่อ

ข้อความ	\bar{X}	ร้อยละ (n=46)	อันดับ
1. การประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน	0.99	98.8	1
2. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ มหาชน) หรือ สมศ. มีหน้าที่ในการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน	0.34	33.8	11
3. มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้	0.82	82.1	4
4. โรงเรียนต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง	0.65	64.5	8
5. ประธานคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง	0.34	33.5	12
6. หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่โรงเรียนใช้นั้นยึดตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553	0.82	82.1	4
7. ตามกฎกระทรวงให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการศึกษา	0.89	88.7	3
8. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเป็นขั้นตอนที่ต้องดำเนินการ เป็นลำดับแรกในระบบการประกันคุณภาพภายในการศึกษาขั้นพื้นฐาน	0.91	91.3	2
9. การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นขั้นตอนหนึ่งในระบบประกัน คุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐาน การศึกษาทุกระดับ	0.05	5.2	14
10. กระบวนการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย Plan-do-check	0.40	40.2	10
11. มาตรฐานด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์โดยตรงคือ มาตรฐานที่ 7	0.79	78.9	6
12. มาตรฐานที่ 12 ด้านการจัดการศึกษาเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	0.82	81.5	5

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	ร้อยละ (n = 346)	อันดับ
13. การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนต้องให้บุคลากรทุกระดับ ในโรงเรียนมีส่วนร่วม	0.06	6.1	13
14. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ไม่จำเป็นต้องเผยแพร่ต่อสาธารณชน	0.57	56.6	9
15. หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนต้องมีการติดตามตรวจสอบ คุณภาพศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 3 ปี	0.75	74.9	7

จากตารางที่ 3 พบว่า อาจารย์โรงเรียนสาธิตมีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน รายชื่อสูงสุดโดยรู้และเข้าใจถูกต้องว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคน ในโรงเรียน (ตอบ ได้ถูกต้องร้อยละ 98.8) ส่วนข้อที่มีการตอบถูกน้อยที่สุดคือ การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นขั้นตอนหนึ่งในระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (ตอบ ได้ถูกต้องร้อยละ 5.2)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของอาจารย์โรงเรียนสาธิต จำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการ
การประกันคุณภาพภายใน

ระดับคะแนน (ร้อยละ)	จำนวน (คน)	ร้อยละ (n = 346)
ไม่ผ่าน (ไม่ถึงร้อยละ 50)	46	13.30
ผ่านขั้นต่ำ (ร้อยละ 50-ร้อยละ 59)	47	13.58
ผ่านระดับปานกลาง (ร้อยละ 60-ร้อยละ 69)	189	54.62
ผ่านระดับดี (ร้อยละ 70-ร้อยละ 79)	51	14.74
ผ่านระดับดีมาก (ร้อยละ 80 ขึ้นไป)	13	3.76
รวม	346	100
คะแนนเฉลี่ย (ร้อยละ)		61.21

จากตารางที่ 4 พบว่า อาจารย์โรงเรียนสาธิตมีระดับความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพ ภายในโดยภาพรวมในระดับปานกลาง ร้อยละ 61.21 โดยเมื่อพิจารณาระดับคะแนนพบว่า ส่วนใหญ่ผ่านในระดับปานกลาง (ร้อยละ 54.62) รองลงมา คือ ผ่านในระดับดี (ร้อยละ 14.74) ส่วนผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวนน้อย (ร้อยละ 13.30)

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต
ที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (*t-test*)

ตัวแปร	<i>n</i>	\bar{X}	<i>SD</i>	<i>df</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
เพศ						
ชาย	116	60.98	9.64	344	-0.312	.756
หญิง	230	61.33	10.17			
รวม	346	61.21	9.98			

**p* < .05

จากตารางที่ 5 พบว่า อาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการประกัน
คุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต
ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way
ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
วุฒิการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	586.84	293.42	2.979	.052
ภายในกลุ่ม	343	33788.38	98.51		
รวม	345	34375.22			

**p* < .05

จากตารางที่ 6 พบว่า อาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับ
การประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน
ของอาจารย์โรงเรียนสาธิต จำแนกตามรายชื่อ

ข้อความ	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. ในส่วนงานมีดำเนินงานด้านประกันคุณภาพตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	4.39	0.76	มาก	1
2. การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	4.25	0.74	มาก	2
3. การให้ความสนใจที่จะเข้าร่วมอบรมอบรมด้านการประกันคุณภาพ	3.89	0.88	มาก	8
4. มีความยินดีเมื่อส่วนงานเสนอชื่อให้ร่วมเป็นคณะกรรมการด้านการประกันคุณภาพของส่วนงาน	3.75	1.05	มาก	10
5. การนำความรู้ด้านระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ไปใช้กับการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ	3.97	0.84	มาก	5
6. การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้แก่ผู้อื่น	3.56	0.90	มาก	13
7. การปฏิบัติงานตามนโยบายระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน อย่างเต็มกำลังความสามารถ	3.90	0.81	มาก	7
8. การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในช่วยทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.08	0.95	มาก	3
9. ระบบประกันคุณภาพภายในทำให้โรงเรียนได้รับการยอมรับเชื่อถือจากบุคคลภายนอก	4.05	0.92	มาก	4
10. ระบบประกันคุณภาพภายในส่งผลให้ทำงานเป็นระบบมากขึ้น	3.92	0.93	มาก	6
11. การส่งเสริมให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและลงมือปฏิบัติจริงให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง	4.08	0.84	มาก	3
12. การประกันคุณภาพภายในทำให้มีความกระตือรือร้นในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	3.89	0.89	มาก	8

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
13. การติดตามผลการประกันคุณภาพภายในเป็นระยะ ๆ ช่วยให้ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย	3.88	0.86	มาก	9
14. การประกันคุณภาพภายในเป็นการสร้างภาพให้ผู้เกี่ยวข้องภายนอกเห็นว่าโรงเรียนมีคุณภาพ	3.72	1.10	มาก	11
15. การประกันคุณภาพภายในเป็นการเพิ่มภาระการทำงานจากงานที่มีอยู่เดิม	3.59	1.11	มาก	12
เฉลี่ยรวม	3.93	0.56	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า อาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$ จากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ)

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (*t-test*)

ตัวแปร	<i>n</i>	\bar{X}	SD	<i>df</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
เพศ						
ชาย	116	3.96	0.58	344	0.841	.401
หญิง	230	3.91	0.55			

* $p < .05$

จากตารางที่ 8 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน พบว่า มีความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์
โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว
(One-way ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
วุฒิการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	1.12	0.56	1.779	.170
ภายในกลุ่ม	343	108.13	0.32		
รวม	345	109.25			

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า มีความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต จำแนกตามรายชื่อ

ข้อความ	\bar{X}	<i>SD</i>	แปลผล	อันดับ
1. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์/ ยุทธศาสตร์ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย	3.46	1.11	ปานกลาง	12
2. การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพ/ คู่มือปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพของโรงเรียน	3.44	1.12	ปานกลาง	14
3. การมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนพัฒนางานประกันคุณภาพของโรงเรียน	3.45	1.08	ปานกลาง	13

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
4. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้มี สุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมที่พึงประสงค์ มีทักษะใน การหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการคิด อย่างเป็นระบบ มีความรู้ที่จำเป็นตามหลักสูตร และ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.93	0.90	มาก	7
5. การมีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาแหล่งการ เรียนรู้ภายในโรงเรียนและใช้ประโยชน์จากแหล่ง การเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.75	0.84	มาก	10
6. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุ เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของ โรงเรียน	3.94	0.83	มาก	6
7. การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม/ โครงการพิเศษ เพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทาง การปฏิรูปการศึกษา	3.89	0.88	มาก	8
8. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ	4.16	0.77	มาก	3
9. การให้ข้อมูลในงานเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำ รายงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	4.05	0.81	มาก	4
10. การมีส่วนร่วมในการเก็บเอกสารตามมาตรฐาน ที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการตามระบบประกัน คุณภาพภายใน	4.03	0.83	มาก	5
11. การให้ความร่วมมือทุกครั้ง เมื่อมีการตรวจเยี่ยม การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	4.21	0.75	มาก	2
12. การให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน ด้านการประกันคุณภาพของ โรงเรียนทุกครั้ง	4.23	0.71	มาก	1
13. การมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมสำหรับรับ การประเมินคุณภาพภายในจากทางหน่วยงาน ต้นสังกัด	4.05	0.86	มาก	4

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
14. การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและทบทวนระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน	3.71	1.02	มาก	11
15. การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแก้ไขข้อผิดพลาดเมื่อทราบผลการตรวจเยี่ยมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน	3.79	1.01	มาก	9
เฉลี่ยรวม	3.87	0.66	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า อาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$ จากมาตรฐานค่า 5 ระดับ)

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (*t-test*)

ตัวแปร	<i>n</i>	\bar{X}	SD	<i>df</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
เพศ						
ชาย	116	3.86	0.72	344	-0.347	.729
หญิง	230	3.88	0.63			

* $p < .05$

จากตารางที่ 11 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน พบว่า มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของ
อาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน
แบบทางเดียว (One-way ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
วุฒิการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	2	5.13	2.56	6.102	.002
ภายในกลุ่ม	343	144.03	0.42		
รวม	345	149.15			

* $p < .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า มีพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมเป็นรายคู่ระหว่างอาจารย์
โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe')

วุฒิการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
		4.22	3.74	3.98
ต่ำกว่า ปริญญาตรี	4.22	-	-	-
ปริญญาตรี	3.74	0.48	-	-
สูงกว่า ปริญญาตรี	3.98	0.25	- 0.25*	-

จากตารางที่ 13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมเป็นรายคู่ระหว่าง
อาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีพฤติกรรม

การมีส่วนร่วมมากกว่าวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนคู่อื่น ๆ มีพฤติกรรม
การมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 14 ความสัมพันธ์ของคะแนนความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วม
เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับอายุและ
ประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามวิธีของ
เพียร์สัน (Pearson correlation)

ตัวแปร	ความรู้	ความ ตระหนัก	พฤติกรรมการ มีส่วนร่วม	อายุ	ประสบการณ์
ความรู้	-	-	-	-	-
ความตระหนัก	0.247	-	-	-	-
พฤติกรรม การมีส่วนร่วม	0.134	0.543	-	-	-
อายุ	0.022	0.039	0.132	-	-
ประสบการณ์	- 0.011	0.022	0.133	0.918	-

จากตารางที่ 14 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความรู้ ความตระหนัก และ
พฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับอายุ
มีค่าเท่ากับ 0.022, 0.039 และ 0.132 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเป็นบวก และมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า
คะแนนความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของ
อาจารย์โรงเรียนสาธิตกับอายุมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน
ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์
โรงเรียนสาธิตกับประสบการณ์ในการทำงาน มีค่าเท่ากับ -0.011 ซึ่งมีค่าเป็นลบ และมีค่าเข้าใกล้
0 แสดงว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับ
ประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงข้ามกัน
ส่วนคะแนนความตระหนักและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของ
อาจารย์โรงเรียนสาธิตกับประสบการณ์ในการทำงาน มีค่าเท่ากับ 0.022 และ 0.133 ตามลำดับ
ซึ่งมีค่าเป็นบวก และมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า คะแนนความตระหนักและพฤติกรรมการมีส่วนร่วม

เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับประสบการณ์ในการทำงาน มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต (ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด)

ตารางที่ 15 จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน ที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านคุณภาพของผู้เรียน

ด้านคุณภาพของผู้เรียน	จำนวน (ความคิดเห็น)	ร้อยละ (n=95)	อันดับ
1. การเรียนการสอน หลักสูตร วิชาการ	30	31.58	2
2. คุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย	7	7.37	5
3. ความสามารถของผู้เรียน มีความพร้อมและทักษะในการเรียน	31	32.63	1
4. เป็นไปตามหลักสูตร เหมาะสม	18	18.95	3
5. ความคิดเห็นอื่น ๆ	9	9.47	4

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านคุณภาพของผู้เรียนนั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่าคุณภาพของผู้เรียนเน้นที่ความสามารถของผู้เรียน มีความพร้อม และทักษะในการเรียน รวมถึงการเรียนการสอน หลักสูตร วิชาการ คุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย และหลักสูตรของโรงเรียนสาธิตเหมาะสมอยู่แล้ว ยกตัวอย่างเช่น

“โรงเรียนควรนำตัวบ่งชี้มาทำเป็นแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งความรู้ ทักษะและคุณธรรม จริยธรรม โดยพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน แหล่งการเรียนรู้ สื่อนวัตกรรม พัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษา มุ่งสู่คุณภาพของผู้เรียน”

“ผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีถึงดีมาก ทั้งในด้านเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพิจารณาจากคะแนนสอบ O-NET และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เข้าร่วมตลอดทั้งปี”

“ควรปรับปรุงบางตัวบ่งชี้และเกณฑ์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนสาธิตมากกว่านี้”

“นักเรียนมีสุขภาพจิตที่ดี แต่ควรเพิ่มมารยาทต่อผู้ใหญ่ เช่น การไหว้ผู้ใหญ่ที่ไม่รู้จัก การช่วยกันดูแลรักษาสถานที่รอบโรงเรียน เป็นต้น”

“โรงเรียนยังสร้างตัวบ่งชี้ที่วัดด้านผลงานผู้เรียนที่ทำชื่อเสียงให้โรงเรียน โดยไม่ได้มาดูภาพรวมของการเรียนเด็กโดยรวม ทำให้ผลที่ได้ดูไม่เป็นความจริง”

ตารางที่ 16 จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านการจัดการศึกษา

ด้านการจัดการศึกษา	จำนวน (ความคิดเห็น)	ร้อยละ (n=82)	อันดับ
1. มีการปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะ ระบบไม่นิ่ง	25	30.49	1
2. หลักสูตร ระบบ เหมาะสมอยู่แล้ว	22	26.83	2
3. มีการพัฒนาครู พัฒนาการเรียนการสอน	22	26.83	3
4. มุ่งพัฒนาที่ศักยภาพของนักเรียน	5	6.10	5
5. ความคิดเห็นอื่น ๆ	8	9.76	4

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านการจัดการศึกษานั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตส่วนมากเห็นว่ามีการปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะ ระบบยังไม่นิ่ง และบางส่วนเห็นว่าหลักสูตร ระบบการจัดการศึกษาเหมาะสมคืออยู่แล้ว มีการพัฒนาครู พัฒนาการเรียนการสอน มีส่วนน้อยที่เห็นว่าการศึกษาควรมุ่งพัฒนาที่ศักยภาพของนักเรียน ยกตัวอย่างเช่น

“นโยบายต้องชัดเจน เห็นผล ยั่งยืน ไม่เปลี่ยนหลักสูตรทุกภาคเรียน”

“ผู้บริหารควรจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในชุมชน และมีความเป็นสากล และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้สมกับเป็นโรงเรียนสาธิต ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญ”

“ครูควรมีความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เป็นสากล หรือนำผลที่ได้มาพัฒนาผู้เรียนและโรงเรียนต่อไป”

“บางตัวบ่งชี้บางข้อเป็นอุดมคติเกินไป และไม่สามารถใช้ได้กับบางโรงเรียนที่อยู่ในเมืองใหญ่ เช่น การนำเอาบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้”

“ยังไม่ดีพอ การเรียนการสอนยังไม่ตอบโจทย์ เด็กยังเน้นไปเรียนพิเศษข้างนอก”

“การวัดคุณภาพเด็กที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นต้องใช้บริบทของสถานศึกษาหลัก เพราะโรงเรียนสาธิตจัดตั้งเพื่อเป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ผู้เรียนมาจากหลากหลายพื้นที่บริบทประสบการณ์ต่างกัน”

“การจัดการศึกษามีความมุ่งมั่นให้นักเรียนเป็นเลิศทางด้านวิชาการควบคู่กับคุณธรรม มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ส่งเสริมคนเก่ง ยกระดับคนอ่อน”

ตารางที่ 17 จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน ที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้	จำนวน (ความคิดเห็น)	ร้อยละ (n=81)	อันดับ
1. ศึกษาหาความรู้ภายนอกโรงเรียน	9	11.11	4
2. เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	9	11.11	4
3. เน้นด้านการใช้สื่อ เทคโนโลยี เป็นแหล่งเรียนรู้	6	7.41	5
4. มีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ภายในโรงเรียน	14	17.28	3
5. มีการบูรณาการที่หลากหลาย	22	27.16	1
6. ความคิดเห็นอื่น ๆ	21	25.93	2

จากตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ นั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่าการเน้นการบูรณาการที่หลากหลาย มีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ภายในโรงเรียน ศึกษาหาความรู้ภายนอกโรงเรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการเน้นการใช้สื่อ เทคโนโลยีเป็นแหล่งเรียนรู้อยู่บ้าง ยกตัวอย่างเช่น

“โรงเรียนมีกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียน ได้สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองหลาย กิจกรรม มีทั้งที่จัดขึ้นโดยอาจารย์ภายในโรงเรียนและหน่วยงานภายนอก แต่ทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าทางโรงเรียนตอบสนองตัวบ่งชี้ด้านนี้ได้ดี โดยเฉพาะกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์”

“โรงเรียนเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนิสิตจากมหาวิทยาลัยอื่นเรศวรและเป็นสถานที่ฝึกอบรม/ พัฒนาประสบการณ์ เอื้อเพื่อแหล่งเรียนรู้และสนับสนุนบุคลากรของโรงเรียน

และชุมชน อีกทั้งส่งเสริมการบริการวิชาการและการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่น”

“ครูมี KM ของตนเอง เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ให้นักเรียนและผู้อื่นเรียนรู้ได้ นักเรียนสร้าง KM ในแต่ละวิชา หรือสิ่งที่ตนเองสนใจ”

“มีการสร้างแบบบันทึกกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ตระหนักในการเข้าร่วมกิจกรรมและให้บันทึกเป็นข้อมูลสรุปความรู้ที่ได้รับจากกิจกรรมต่าง ๆ”

“ต้องการให้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์สะท้อนให้เห็นถึงการวัดความจริงในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้”

ตารางที่ 18 จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน ที่แสดงความเห็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา	จำนวน (ความคิดเห็น)	ร้อยละ (n=75)	อันดับ
1. มีการบรรจุอยู่ในหลักสูตรการสอน	9	12.00	3
2. ต้องมีการปรับปรุง ทำให้เห็นเป็นรูปธรรมยาก	9	12.00	3
3. เน้นกิจกรรมที่ตอบสนองอัตลักษณ์	21	28.00	2
4. อัตลักษณ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ของโรงเรียน	27	36.00	1
5. เหมาะสมแล้ว ควรสนับสนุนให้ทำอย่างจริงจัง	5	6.67	4
6. ความคิดเห็นอื่น ๆ	4	5.33	5

จากตารางที่ 18 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเห็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษานั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่าโรงเรียนมีอัตลักษณ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์, มีการเน้นกิจกรรมที่ตอบสนองอัตลักษณ์, มีการบรรจุอยู่ในหลักสูตรการสอน, ต้องมีการปรับปรุงเห็นเป็นรูปธรรมยาก เหมาะสมแล้ว ควรสนับสนุนให้ทำอย่างจริงจัง และความคิดเห็นอื่น ๆ ยกตัวอย่างเช่น

“เน้นกิจกรรมเป็นฐาน (ควรเพิ่มจุดประสงค์หรือวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมให้ตรงตามวัตถุประสงค์และคุ้มค่า คุ้มค่า และได้ผลลัพธ์ที่นักเรียนได้ประโยชน์อย่างสูงที่สุดในการจัดกิจกรรมต่างๆที่มีมากมายในแต่ละปีการศึกษา)”

“ผู้เรียนโดยส่วนใหญ่มีอัตลักษณ์ของการกล้าคิด กล้าแสดงออก โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพูดแสดงเหตุผลได้ และมีการแสดงประจำปีให้นักเรียนทั้งหมดเป็นผู้แสดง”

“ต้องการให้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์สะท้อนให้เห็นการมีอัตลักษณ์ของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม”

“จัดทำอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยในสังกัด”

“โรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรมและโครงการรองรับในด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้กับผู้อื่นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บรรลุตามมาตรฐานของการประกันคุณภาพภายใน”

“ความเข้าใจในเรื่องอัตลักษณ์ยังไม่ชัดเจนนัก กลายเป็นว่าอัตลักษณ์คือ ข้อความเพราะสวยงามและโรงเรียนต้องมาพัฒนาให้ได้ตามอัตลักษณ์นั้น”

ตารางที่ 19 จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านมาตรการส่งเสริม

ด้านมาตรการส่งเสริม	จำนวน (ความคิดเห็น)	ร้อยละ (n=77)	อันดับ
1. ส่งเสริมด้านชุมชน, อาชีพ, จิตอาสา	10	12.99	3
2. ส่งเสริมด้านวิชาการ, การจัดการเรียน การสอน งานวิจัย และนวัตกรรมของครู	15	19.48	2
3. ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม	5	6.49	5
4. สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียน	3	3.90	7
5. ส่งเสริมความสามารถนักเรียนรายบุคคล	17	22.08	1
6. ส่งเสริมให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ	4	5.19	6
7. ไม่มีมาตรการส่งเสริมที่ชัดเจน	5	6.49	5
8. ส่งเสริมให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ดี	9	11.69	4
9. ความคิดเห็นอื่น ๆ	9	11.69	4

จากตารางที่ 19 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านมาตรการส่งเสริมนั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่าโรงเรียนมีการส่งเสริมความสามารถนักเรียนรายบุคคล, ส่งเสริมด้านวิชาการ, การจัดการเรียนการสอน งานวิจัย และนวัตกรรมของครู, ส่งเสริมด้านชุมชน, อาชีพ, จิตอาสา, ส่งเสริมให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ดี, ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม, ไม่มีมาตรการส่งเสริมที่ชัดเจน, ส่งเสริมให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ และมาตรการส่งเสริมที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียน ยกตัวอย่างเช่น

“ด้านผู้นำประชาธิปไตย นักเรียนเราพัฒนาได้ดีแล้ว ควรส่งเสริมด้านอื่นที่ยังเป็นปัญหาหรือยากให้เกิด เช่น อาชีพอิสระ เศรษฐกิจพอเพียง จิตอาสา เป็นต้น”

“สร้างผลงานวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้”

“ต้องการให้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ วัดถึงการมีมาตรการส่งเสริมที่ดีและมีการดำเนินการจริงตามการส่งเสริม”

“การประกันคุณภาพภายในมีคุณภาพอย่างเข้มแข็ง โดยโรงเรียนมีการส่งเสริมในเรื่องของคุณภาพของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องในสภาพการเรียนการสอนของสถานศึกษาและคณะครูศาสตร์ตามเกณฑ์ของ สกอ.”

ตารางที่ 20 จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านปัญหาการประกันคุณภาพภายใน

ด้านปัญหาการประกันคุณภาพภายใน	จำนวน (ความคิดเห็น)	ร้อยละ (n=90)	อันดับ
1. บุคลากรส่งข้อมูลล่าช้า	5	5.56	4
2. บุคลากรขาดความตระหนัก ไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนใจ	12	13.33	2
3. ไม่มีการจัดทำเอกสาร/ ทำไม่ครบถ้วน			
4. ขาดความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอ	5	5.56	4
การเก็บเอกสาร/ หลักฐาน	6	6.67	3
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ	13	14.44	1
6. ขาดความเข้าใจในการทำประกันคุณภาพภายใน	5	5.56	4

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ด้านปัญหาการประกันคุณภาพภายใน	จำนวน (ความคิดเห็น)	ร้อยละ (n=90)	อันดับ
7. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี	5	5.56	4
8. การประเมินจากองค์กรภายนอกยังไม่ครอบคลุม	5	5.56	4
9. ระบบการประกันคุณภาพภายในยังไม่ชัดเจน	3	3.33	5
10. ครูมีภาระงานสอนมาก ไม่มีเวลาเก็บเอกสาร	6	6.67	3
11. มีระบบการประกันภายในที่ดีและสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของต้นสังกัด	12	13.33	2
12. การจัดกิจกรรม/โครงการบางอย่างยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของโรงเรียน	2	2.22	6
13. เอกสารหลักฐานมีจำนวนมาก ต้องใช้เวลานานในการเก็บรวบรวมข้อมูล	6	6.67	3
14. ความคิดเห็นอื่น ๆ	5	5.56	4

จากตารางที่ 20 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านปัญหาการประกันคุณภาพภายในนั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ, บุคลากรขาดความตระหนักไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนใจ, มีระบบการประกันภายในที่ดีและสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของต้นสังกัด, ขาดความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอในการเก็บเอกสาร/หลักฐาน, ครูมีภาระงานสอนมาก ไม่มีเวลาเก็บเอกสาร, เอกสารหลักฐานมีจำนวนมาก ต้องใช้เวลานานในการเก็บรวบรวมข้อมูล, บุคลากรส่งข้อมูลล่าช้า, ไม่มีการจัดทำเอกสาร/ทำไม่ครบถ้วน, ขาดความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายใน, ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี, ความคิดเห็นอื่น ๆ, การประเมินจากองค์กรภายนอกยังไม่ครอบคลุม, ระบบการประกันคุณภาพภายในยังไม่ชัดเจน และการจัดกิจกรรม/โครงการบางอย่างยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของโรงเรียน ยกตัวอย่างเช่น

“บุคลากรในฝ่ายอื่นๆไม่จัดทำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในให้เป็นปัจจุบัน เมื่อต้องส่งต่อข้อมูลให้คณะกรรมการฝ่ายประกันคุณภาพจึงล่าช้า บางครั้งจึงไม่สามารถสืบค้นข้อมูลย้อนหลังได้”

“อาจารย์ยังไม่ให้ความสำคัญมากนัก การประเมินทุกครั้งก็เหมือนกับผักชีโรยหน้าและการประกันคุณภาพภายในไม่มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคคลภายนอกทราบ ยังเป็นเพียงกลุ่มเล็กที่เข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพ ควรส่งเสริมให้เห็นถึงความสำคัญในการประกันคุณภาพ”

“ควรมีเกณฑ์มาตรฐานของโรงเรียนแต่ละประเภท แตกต่างกันไป เช่น โรงเรียนต่างจังหวัด โรงเรียนเอกชน โรงเรียนสาธิต”

“การประเมินจากผู้ประเมินบางครั้งอาจจะไม่ได้เห็นในสิ่งที่ทำจริงจากผู้ที่ทำการประกันคุณภาพ และบางครั้งผู้ประเมินมองในเชิงลึกซึ่งบางเรื่องโรงเรียนมีลักษณะสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมือนกับโรงเรียนทั่ว ๆ ไปจึงทำให้การประเมินไม่ได้เป็นจริงตามที่ควร”

“การจัดเก็บ รวบรวมเอกสารต่าง ๆ มีปัญหา”

“สิ่งที่ต้องดำเนินการในการประเมินสถานศึกษา คือ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน”

“มีความเข้าใจการเขียนเอกสารไม่ตรงกับที่กรรมการเข้าใจ ทำให้ต้องทำงานซ้ำ เกิดความล่าช้า ทำงานไม่แล้วเสร็จ”

“ควรมีการพัฒนามาตรฐานการประกันให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับภูมิสังคมของไทยด้วย”

ตารางที่ 21 จำนวนความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน ที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต ด้านอื่น ๆ

ด้านอื่น ๆ	จำนวน (ความคิดเห็น)	ร้อยละ (n=26)	อันดับ
1. การประกันคุณภาพไม่เป็นไปตามสภาพจริง	3	11.54	2
2. ควรพัฒนาให้ระบบประกันภายในไม่ยุ่งยากมาก	2	7.69	3
3. ไม่เห็นด้วยกับระบบการประกันคุณภาพ	2	7.69	3
4. ควรจัดทำแบบฟอร์มเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ	1	3.85	4
5. มองว่าเป็นภาระแก่ครู ยุ่งยากในการทำ	3	11.54	2
6. บางตัวบ่งชี้ยากในการเก็บข้อมูลและประเมินคุณภาพ	2	7.69	3

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ด้านอื่น ๆ	จำนวน (ความคิดเห็น)	ร้อยละ (n=26)	อันดับ
7. โรงเรียนควรนำผลการประเมินมาปรับปรุง	2	7.69	3
8. ทราบข้อมูลเกี่ยวกับงานประกันเพียงบางส่วน	1	3.85	4
9. สิ้นเปลืองทรัพยากร เช่น กระดาษ	1	3.85	4
10. ความคิดเห็นอื่น ๆ	9	34.62	1

จากตารางที่ 21 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านอื่น ๆ นั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอื่น ๆ มีบางส่วนเห็นว่าการประกันคุณภาพไม่เป็นไปตามสภาพจริง มองว่าเป็นภาระแก่ครู ยุ่งยากในการทำ ไม่เห็นด้วยกับระบบการประกันคุณภาพ บางตัวบ่งชี้ยากในการเก็บข้อมูลและประเมินคุณภาพ ควรพัฒนาให้ระบบประกันภายในไม่ยุ่งยากมาก และโรงเรียนควรนำผลการประเมินมาปรับปรุง มีความคิดเห็นส่วนน้อยที่เห็นว่าทราบข้อมูลเกี่ยวกับงานประกันเพียงบางส่วน ควรจัดทำแบบฟอร์มเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ และสิ้นเปลืองทรัพยากร เช่น กระดาษ ยกตัวอย่างเช่น

“มีบางตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพที่โรงเรียนไม่มีหรือมีไม่ครบ หรือมีหลักฐานไม่ครบ น่าจะมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่กว้าง ๆ หรือทางเลือกที่เปิดโอกาสได้ผ่านประเมินที่ง่ายกว่าทุกปีที่ผ่านมา”

“ควรให้มีการประเมินคุณภาพภายในด้านการให้สวัสดิการการเข้าศึกษาแก่บุตรพนักงานในมหาวิทยาลัย เพราะอย่างน้อยโรงเรียนสาธิตก็เป็นหนึ่งในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยที่สามารถช่วยสนับสนุนการศึกษาแก่บุตรของพนักงานในมหาวิทยาลัยได้”

ตอนที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. สรุปผลการตรวจสอบตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 17 ท่าน

ผลการวิจัยได้รับการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 17 คน (รายชื่อดังภาคผนวก) โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา หรือมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนหรือสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี หรือเป็นผู้บริหารโรงเรียน/ หัวหน้ากลุ่มงานประกันคุณภาพ/ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน หรือเป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือนักวิชาการศึกษาที่มีวุฒิทางการศึกษาด้านการวิจัยและประเมินผลการศึกษา ตั้งแต่ระดับปริญญาโทขึ้นไป หรือเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมเป็นผู้ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือจากหน่วยงานหรือองค์กรด้านประกันคุณภาพ

ในการสรุปตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินพิจารณาจากค่ามัธยฐาน (Median) และพิจารณาความสอดคล้องของความคิดเห็นโดยค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile ranges) สำหรับการแปลความหมายคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความคิดเห็นระดับสูงมาก	(4.50-5.00)
ความคิดเห็นระดับสูง	(3.50-4.49)
ความคิดเห็นระดับปานกลาง	(2.50-3.49)
ความคิดเห็นระดับต่ำ	(1.50-2.49)
ความคิดเห็นระดับต่ำมาก	(1.00-1.49)

สำหรับความสอดคล้องของความคิดเห็นพิจารณาจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ กล่าวคือ ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.5 แสดงว่าความคิดเห็นมีความสอดคล้องและหากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์เกิน 1.5 แสดงว่าความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน (พงศเทพ จิระโร, 2546)

ตารางที่ 22 ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile range) จำแนกตามรายตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมิน
 ในมาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีคุณสมบัติในการเป็นโรงเรียนเครือข่ายสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน	ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
1.1	สถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติครบตามประกาศคณะกรรมการ คุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับ ปฏิบัติการสอน	4.24	4.48	4.72	มาก	0.48	สอดคล้อง
	1. ระดับต่ำ (มีคุณสมบัติไม่ครบตามประกาศคุรุสภาฯ และ ไม่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนเครือข่าย)	4.08	4.40	4.72	มาก	0.64	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (มีคุณสมบัติไม่ครบตามประกาศคุรุสภาฯ แต่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนเครือข่าย)	3.75	4.27	4.63	มาก	0.88	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (มีคุณสมบัติครบตามประกาศคุรุสภาฯ และได้รับ เลือกเป็นโรงเรียนเครือข่าย)	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน		ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้	ผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัด	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง
1.2	1. ระดับต่ำ (ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับต้องปรับปรุง/ต้องปรับปรุง เร่งด่วน)	3.80	4.27	4.63	มาก	0.83	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้)	3.80	4.27	4.63	มาก	0.83	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดี/ดีมาก)	3.80	4.27	4.63	มาก	0.83	สอดคล้อง
ตัวบ่งชี้	สถานศึกษาสามารถจัดอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศ/ หลักเกณฑ์ของคณะศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง
1.3	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่สามารถจัดอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติได้ตรงตามประกาศ)	4.00	4.32	4.56	มาก	0.56	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษาสามารถจัดอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติได้ตรงตามประกาศแต่ไม่ครบทุกข้อ)	4.00	4.32	4.56	มาก	0.56	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษาสามารถจัดอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติได้ตรงตามประกาศครบทุกข้อ)	4.00	4.32	4.56	มาก	0.56	สอดคล้อง

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน		ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้ 1.4	สถานศึกษามีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อย่างต่อเนื่อง	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง
	1. ระดับต่ำ (มีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ไม่ต่อเนื่อง แต่เว้นไม่เกิน 2 ปี)	3.63	4.11	4.55	มาก	0.92	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (มีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ ไม่ต่อเนื่องแต่เว้นไม่เกิน 1 ปี)	3.63	4.11	4.55	มาก	0.92	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (มีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ต่อเนื่อง ทุกปีการศึกษา)	4.08	4.40	4.72	มาก	0.64	สอดคล้อง

จากตารางที่ 22 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีคุณสมบัติในการเป็นโรงเรียนเครือข่ายสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เห็นว่าสถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติครบตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน, ต้องผ่านการประเมินและได้มาตรฐานคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) , สามารถจัดอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศ/ หลักเกณฑ์ของคณะศึกษาศาสตร์/ คุรุศาสตร์ และมีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ทุกตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมระดับมาก และความคิดเห็นมีความสอดคล้องกันทุกตัวบ่งชี้

สำหรับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อเกณฑ์ในการประเมินมี 1 ระดับ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ รวม 12 เกณฑ์ ของมาตรฐานที่ 1 พบว่าเกณฑ์ในการประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก โดยมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน จำนวน 12 เกณฑ์

ตารางที่ 23 ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile range) จำแนกตามรายตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมิน ในมาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการบริหารงานเอื้อต่อความพร้อมในการเป็นโรงเรียนสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน		ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย/ หลักเกณฑ์ในการรับนิสิต/	4.21	4.49	4.77	มาก	0.56	สอดคล้อง
2.1	นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู						
	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีนโยบาย/ หลักเกณฑ์ในการรับนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู)	3.99	4.32	4.64	มาก	0.65	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีนโยบาย/ หลักเกณฑ์ในการรับนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ยังไม่ได้ทำเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร)	4.00	4.32	4.64	มาก	0.64	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษามีนโยบาย/ หลักเกณฑ์ในการรับนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และทำเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร)	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน		ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้	สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึก	4.21	4.49	4.77	มาก	0.56	สอดคล้อง
2.2	ประสบการณ์วิชาชีพครู						
	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่ชัดเจน)	3.66	4.27	4.63	มาก	0.97	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างชัดเจน)	3.80	4.27	4.63	มาก	0.83	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างชัดเจนและมีการกระจายหน้าที่กันอย่างทั่วถึง เช่น มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการฝึกสอนทั้งในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เป็นต้น)	4.08	4.40	4.72	มาก	0.64	สอดคล้อง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน		ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้	สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และประเมินผลการฝึก	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง
2.3	ปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาอย่างชัดเจน						
	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาไม่ชัดเจน)	3.33	4.20	4.60	มาก	1.27	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาอย่างชัดเจน แต่มีการดำเนินการยังไม่ต่อเนื่อง)	3.60	4.20	4.60	มาก	1.00	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาอย่างชัดเจน และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม)	4.08	4.40	4.72	มาก	0.64	สอดคล้อง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน	ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
2.4	สถานศึกษาจัดอาจารย์ที่เลี้ยงตรงตามสาขาของนิสิต/ นักศึกษา	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง
	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู						
	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาจัดอาจารย์ที่เลี้ยงตรงตามสาขาวิชาเอกของนิสิต/ นักศึกษา ได้ไม่ครบทุกคน แต่นิสิต/ นักศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติการสอนตรงตามวิชาเอก)	3.00	3.80	4.42	มาก	1.42	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษาจัดอาจารย์ที่เลี้ยงตรงตามสาขาวิชาเอกของนิสิต/ นักศึกษา ได้ครบทุกคนแต่นิสิต/ นักศึกษาบางคนได้ปฏิบัติการสอนบางวิชาไม่ตรงตามวิชาเอก)	3.00	4.00	4.50	มาก	1.50	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษาจัดอาจารย์ที่เลี้ยงตรงตามสาขาวิชาเอกของนิสิต/ นักศึกษาได้ครบทุกคน และนิสิต/ นักศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติการสอนตรงตามวิชาเอก)	3.99	4.32	4.64	มาก	0.65	สอดคล้อง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน		ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้ 2.5	สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สำหรับนิสิต/ นักศึกษา	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง
	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีการจัดทำคู่มือและไม่มีนโยบายในการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนิสิต/ นักศึกษา)	3.50	4.27	4.63	มาก	1.13	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีนโยบายในการจัดทำคู่มือแต่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนิสิต/ นักศึกษา)	3.33	4.20	4.60	มาก	1.27	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือและดำเนินการแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้กับนิสิต/นักศึกษา)	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน		ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้ 2.6	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานครบทุกภาคเรียน	4.08	4.40	4.72	มาก	0.64	สอดคล้อง
	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงาน)	3.50	4.20	4.60	มาก	1.10	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ปฏิบัติงานไม่ชัดเจน)	3.50	4.20	4.60	มาก	1.10	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานชัดเจนและดำเนินการตรงตามปฏิทิน)	4.08	4.40	4.72	มาก	0.64	สอดคล้อง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน		ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้	สถานศึกษามีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษให้กับนิสิต/ นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.14	4.42	4.70	มาก	0.56	สอดคล้อง
2.7	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษามีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/งานพิเศษไม่เหมาะสมตามเกณฑ์ที่คณะกำหนด)	3.66	4.27	4.63	มาก	0.97	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษ เหมาะสมตามเกณฑ์ที่คณะกำหนด แต่ไม่ตรงตามวิชาเอก/ความถนัด/ ความสามารถของนิสิต/ นักศึกษา)	4.00	4.32	4.64	มาก	0.64	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษามีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษ เหมาะสมตามเกณฑ์ที่คณะกำหนด และตรงตามวิชาเอก/ ความถนัด/ ความสามารถของนิสิต/ นักศึกษา)	3.99	4.32	4.64	มาก	0.65	สอดคล้อง

จากตารางที่ 23 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการบริหารงานเอื้อต่อความพร้อมในการเป็นโรงเรียนสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เห็นว่าสถานศึกษาต้องมีการกำหนดนโยบาย/ หลักเกณฑ์ในการรับนิสิต/ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, มีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, มีระบบดูแล นิเทศ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาอย่างชัดเจน, จัดอาจารย์ที่เลี้ยงตรงตามสาขาของนิสิต/ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, มีการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนิสิต/ นักศึกษา, มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานครบทุกภาคเรียน และมีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษให้กับนิสิต/ นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทุกตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมระดับมาก และความคิดเห็นมีความสอดคล้องกันทุกตัวบ่งชี้

สำหรับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อเกณฑ์ในการประเมินมี 1 ระดับ จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ รวม 21 เกณฑ์ ของมาตรฐานที่ 2 พบว่า เกณฑ์ในการประเมินมีความเหมาะสมระดับมาก โดยมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน จำนวน 21 เกณฑ์

ตารางที่ 24 ค่ามัธยฐาน (Median) และพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile range) จำแนกตามรายตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินในมาตรฐานที่ 3 สถานศึกษาเป็นแหล่งการศึกษาแก่บุคลากรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน	ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					ความสอดคล้อง
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	
3.1	สถานศึกษามีโควตาสำหรับบุคลากรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย	3.50	4.20	4.60	มาก	1.10	สอดคล้อง
	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีโควตาสำหรับบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัย)	3.20	4.00	4.50	มาก	1.30	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีโควตาสำหรับบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัย)	3.17	3.85	4.42	มาก	1.25	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษามีโควตาสำหรับบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัยและมีบันทึกข้อความการรับรองเป็นบุตรจากต้นสังกัดของบุคลากรในมหาวิทยาลัย)	3.20	4.00	4.50	มาก	1.30	สอดคล้อง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน		ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
		Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้ 3.2	สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยเข้าศึกษา	4.08	4.40	4.72	มาก	0.64	สอดคล้อง
	1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรบุคลากรเข้าศึกษา)	3.00	4.00	4.50	มาก	1.50	สอดคล้อง
	2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรบุคลากรเข้าศึกษา แต่ยังไม่สามารถทำเป็นลายลักษณ์อักษร)	3.33	4.20	4.60	มาก	1.27	สอดคล้อง
	3. ระดับสูง (สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรบุคลากรเข้าศึกษา และทำเป็นลายลักษณ์อักษร)	4.00	4.32	4.64	มาก	0.64	สอดคล้อง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน	ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
	Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้ 3.3						
สถานศึกษามีนักเรียนที่เป็นบุตรของอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.00	4.32	4.64	มาก	0.64	สอดคล้อง
1. ระดับต่ำ (มีนักเรียนที่เป็นบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาไม่ต่อเนื่อง แต่เว้นไม่เกิน 2 ปี)	3.17	3.85	4.42	มาก	1.25	สอดคล้อง
2. ระดับปานกลาง (มีนักเรียนที่เป็นบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาไม่ต่อเนื่อง แต่เว้นไม่เกิน 1 ปี)	3.20	4.00	4.50	มาก	1.30	สอดคล้อง
3. ระดับสูง (มีนักเรียนที่เป็นบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาต่อเนื่องทุกปีการศึกษา)	3.50	4.20	4.60	มาก	1.10	สอดคล้อง

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน	ความเหมาะสมของตัวบ่งชี้และเกณฑ์					
	Q1	Mdn	Q3	ความเหมาะสม	IQR	ความสอดคล้อง
ตัวบ่งชี้ 3.4 สถานศึกษามีการประเมินความพึงพอใจในการสนับสนุนสวัสดิการของอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย	3.50	4.27	4.63	มาก	1.13	สอดคล้อง
1. ความพึงพอใจระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 2.33 จากมาตรฐานค่า 5 ระดับ)	3.00	3.38	4.42	มาก	1.42	สอดคล้อง
2. ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.34 - 3.66 จากมาตรฐานค่า 5 ระดับ)	3.00	4.00	4.50	มาก	1.50	สอดคล้อง
3. ระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.67 - 5.00 จากมาตรฐานค่า 5 ระดับ)	3.20	4.00	4.50	มาก	1.30	สอดคล้อง

จากตารางที่ 24 ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 3 สถานศึกษา เป็นแหล่งการศึกษาแก่บุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย เห็นว่า สถานศึกษาควรมีโควตาสำหรับบุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย, มีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยเข้าศึกษา, มีนักเรียนที่เป็นบุตรของอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยเข้าศึกษา อย่างต่อเนื่อง และมีการประเมินความพึงพอใจในการสนับสนุนสวัสดิการของอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย ทุกตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมระดับมาก และความคิดเห็น มีความสอดคล้องกันทุกตัวบ่งชี้

สำหรับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิต่อเกณฑ์ในการประเมินมี 1 ระดับ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ รวม 12 เกณฑ์ ของมาตรฐานที่ 3 พบว่า เกณฑ์ในการประเมินมีความเหมาะสม ระดับมาก โดยมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน จำนวน 12 เกณฑ์

2. สรุปการปรับปรุงตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับ โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ในการปรับปรุงตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพิจารณาความเหมาะสมจากค่ามัธยฐาน (Median) และพิจารณาความสอดคล้องจากค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Inter quartile Range) นำมาพิจารณาปรับปรุงโดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- ค่ามัธยฐานในระดับปานกลาง ถึง ระดับมากที่สุด และสอดคล้องไม่ต้องปรับปรุง
- ค่ามัธยฐานในระดับปานกลาง ถึง ระดับมากที่สุด แต่ไม่สอดคล้องอาจปรับปรุงโดยพิจารณาร่วมกับประเด็นจากการวิจารณ์และข้อมูลความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิด
- ค่ามัธยฐานในระดับน้อย ถึง ระดับน้อยที่สุด และสอดคล้องอาจปรับปรุงโดยพิจารณาร่วมกับประเด็นจากการวิจารณ์และข้อมูลความคิดเห็นจากคำถามปลายเปิด
- ค่ามัธยฐานในระดับน้อย ถึง ระดับน้อยที่สุด แต่ไม่สอดคล้องต้องปรับปรุงหรือตัดออก

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิต ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานด้านคุณสมบัติและการสนับสนุนภารกิจของมหาวิทยาลัยต้นสังกัด

มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีคุณสมบัติในการเป็นโรงเรียนเครือข่ายสำหรับฝึกประสบการณ์
วิชาชีพครู

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
1.1 สถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติครบตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องหลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (มีคุณสมบัติไม่ครบตามประกาศคุรุสภาฯ และไม่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนเครือข่าย) 2. ระดับปานกลาง (มีคุณสมบัติไม่ครบตามประกาศคุรุสภาฯ แต่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนเครือข่าย) 3. ระดับสูง (มีคุณสมบัติครบตามประกาศคุรุสภาฯ และได้รับเลือกเป็นโรงเรียนเครือข่าย)

มาตรฐานที่ 1 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
1.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในจาก ต้นสังกัด	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ ต้องปรับปรุง/ ต้องปรับปรุงเร่งด่วน) 2. ระดับปานกลาง (ผลการประเมินคุณภาพอยู่ใน ระดับพอใช้) 3. ระดับสูง (ผลการประเมินคุณภาพอยู่ในระดับ ดี/ ดีมาก)
1.3 สถานศึกษาสามารถจัดอาจารย์ที่เลี้ยง ที่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศ/ หลักเกณฑ์ของคณะศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่สามารถจัดอาจารย์ ที่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติได้ตรงตามประกาศ) 2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษาสามารถจัด อาจารย์ที่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติได้ตรงตาม ประกาศแต่ไม่ครบทุกข้อ) 3. ระดับสูง (สถานศึกษาสามารถจัดอาจารย์ ที่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติได้ตรงตามประกาศ ครบทุกข้อ)
1.4 สถานศึกษามีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (มีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ ไม่ต่อเนื่องแต่เว้นไม่เกิน 2 ปี) 2. ระดับปานกลาง (มีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึก ประสบการณ์ไม่ต่อเนื่องแต่เว้นไม่เกิน 1 ปี) 3. ระดับสูง (มีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ ต่อเนื่องทุกปีการศึกษา)

มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการบริหารงานเอื้อต่อความพร้อมในการเป็นโรงเรียนสำหรับ
ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
<p>2.1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย/ หลักเกณฑ์ในการรับนิสิต/นักศึกษา คณะศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์เข้าฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีนโยบาย/ หลักเกณฑ์ ในการรับนิสิต/นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู) 2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีนโยบาย/ หลักเกณฑ์ในการรับนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูแต่ยังไม่ได้ทำเอกสาร เป็นลายลักษณ์อักษร) 3. ระดับสูง (สถานศึกษามีนโยบาย/หลักเกณฑ์ ในการรับนิสิต/นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู และทำเอกสารเป็นลายลักษณ์ อักษร)
<p>2.2 สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบ งานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบ งานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ไม่ชัดเจน) 2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีการกำหนด ผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูอย่างชัดเจน) 3. ระดับสูง (สถานศึกษามีการกำหนด ผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูอย่างชัดเจนและมีการกระจายหน้าที่ กันอย่างทั่วถึง เช่น มีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการ ฝึกสอนทั้งในระดับปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เป็นต้น)

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
2.3 สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และ ประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาอย่าง ชัดเจน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และ ประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงาน ของนิสิต/นักศึกษาไม่ชัดเจน) 2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาอย่างชัดเจน แต่มีการดำเนินการยังไม่ต่อเนื่อง) 3. ระดับสูง (สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาอย่างชัดเจนและ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เป็นรูปธรรม)
2.4 สถานศึกษาจัดอาจารย์พี่เลี้ยงตรงตาม สาขาของนิสิต/ นักศึกษาฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาจัดอาจารย์พี่เลี้ยงตรงตาม สาขาวิชาเอกของนิสิต/ นักศึกษาได้ไม่ครบ ทุกคน แต่นิสิต/ นักศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติการ สอนตรงตามวิชาเอก) 2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษาจัดอาจารย์พี่เลี้ยง ตรงตามสาขาวิชาเอกของนิสิต/ นักศึกษา ได้ครบทุกคนแต่นิสิต/ นักศึกษาบางคนได้ ปฏิบัติการสอนบางวิชาไม่ตรงตามวิชาเอก) 3. ระดับสูง (สถานศึกษาจัดอาจารย์พี่เลี้ยงตรงตาม สาขาวิชาเอกของนิสิต/ นักศึกษาได้ครบทุกคน และนิสิต/ นักศึกษาทุกคนได้ปฏิบัติการสอน ตรงตามวิชาเอก)
2.5 สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนิสิต/ นักศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีการจัดทำคู่มือและ ไม่มีนโยบายในการจัดทำคู่มือการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนิสิต/ นักศึกษา)

มาตรฐานที่ 2 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
	<ol style="list-style-type: none"> 2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีนโยบายในการจัดทำคู่มือ แต่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนิสิต/นักศึกษา) 3. ระดับสูง (สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือและดำเนินการแจกคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้กับนิสิต/นักศึกษา)
<p>2.6 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานครบทุกภาคเรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงาน) 2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานไม่ชัดเจน) 3. ระดับสูง (สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานชัดเจนและดำเนินการตรงตามปฏิทิน)
<p>2.7 สถานศึกษามีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษให้กับนิสิต/ นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับต่ำ (สถานศึกษามีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษไม่เหมาะสมตามเกณฑ์ที่คณะกำหนด) 2. ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษเหมาะสมตามเกณฑ์ที่คณะกำหนด แต่ไม่ตรงตามวิชาเอก/ ความถนัด/ ความสามารถของนิสิต/ นักศึกษา) 3. ระดับสูง (สถานศึกษามีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษเหมาะสมตามเกณฑ์ที่คณะกำหนด และตรงตามวิชาเอก/ ความถนัด/ ความสามารถของนิสิต/ นักศึกษา)

มาตรฐานด้านสวัสดิการของบุคลากร

มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษาเป็นแหล่งการศึกษาแก่บุคลากรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่น
ของมหาวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
3.1 สถานศึกษามีโควตาสำหรับบุตร อาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่น ของมหาวิทยาลัย	<ol style="list-style-type: none"> ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีโควตาสำหรับบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัย) ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีโควตาสำหรับบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัย) ระดับสูง (สถานศึกษามีโควตาสำหรับบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัยและมีบันทึกข้อความการรับรองเป็นบุตรจากต้นสังกัดของบุคลากรในมหาวิทยาลัย)
3.2 สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการรับบุตร อาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่น ของมหาวิทยาลัยเข้าศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ระดับต่ำ (สถานศึกษาไม่มีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรบุคลากรเข้าศึกษา) ระดับปานกลาง (สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรบุคลากรเข้าศึกษา แต่ยังไม่ได้ทำเป็นลายลักษณ์อักษร) ระดับสูง (สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรบุคลากรเข้าศึกษา และทำเป็นลายลักษณ์อักษร)
3.3 สถานศึกษามีนักเรียนที่เป็นบุตรของ อาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่น ของมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาอย่างต่อเนื่อง	<ol style="list-style-type: none"> ระดับต่ำ (มีนักเรียนที่เป็นบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาไม่ต่อเนื่อง แต่วันไม่เกิน 2 ปี) ระดับปานกลาง (มีนักเรียนที่เป็นบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาไม่ต่อเนื่องแต่วันไม่เกิน 1 ปี) ระดับสูง (มีนักเรียนที่เป็นบุตรบุคลากรในมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาต่อเนื่องทุกปีการศึกษา)

มาตรฐานที่ 3 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
3.4 สถานศึกษามีการประเมิน ความพึงพอใจในการสนับสนุน สวัสดิการของอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย	1. ความพึงพอใจระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยไม่เกิน 2.33 จากมาตรฐานค่า 5 ระดับ) 2. ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.34-3.66 จากมาตรฐานค่า 5 ระดับ) 3. ระดับสูง (ค่าเฉลี่ย 3.67-5.00 จากมาตรฐานค่า 5 ระดับ)

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
4.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
4.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน	
4.3 ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสถานะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
4.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	
4.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น	
4.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/ นันทนาการ ตามจินตนาการ	

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
5.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
5.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ	
5.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง	
5.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง
อย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
6.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุดแหล่งการเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ รอบตัว	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
6.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	
6.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน	
6.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน	

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
7.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
7.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง	
7.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ	
7.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
8.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์	ตามเกณฑ์การศึกษาระดับพื้นฐาน
8.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์	
8.3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์	
8.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์	

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
9.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ	ตามเกณฑ์การศึกษาระดับพื้นฐาน
9.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง	
9.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	
9.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ	

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 10 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
10.1 ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ตามเกณฑ์การศึกษาระดับพื้นฐาน
10.2 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	

มาตรฐานที่ 10 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
10.3 ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
10.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้	
10.5 ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	
10.6 ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค	
10.7 ครูมีการศึกษา วิจัย และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบและใช้ผลในการปรับการสอน	
10.8 ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา	
10.9 ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ	

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
11.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
11.2 ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ	

มาตรฐานที่ 11 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
11.3 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
11.4 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ	
11.5 นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา	
11.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาเต็มศักยภาพและเต็มเวลา	

มาตรฐานที่ 12 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
12.1 คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
12.2 คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	
12.3 ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา	

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนอย่างรอบด้าน

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
13.1 หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับ ท้องถิ่น	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
13.2 จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียน ตามความถนัดความสามารถและความสนใจ	
13.3 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนอง ความต้องการ ความสามารถ ความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียน	
13.4 สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง	
13.5 นิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไป ปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	
13.6 จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและ ครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน	

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนา
เต็มศักยภาพ

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
14.1 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและ ปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียงอยู่ในสภาพ ใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่นและมีแหล่งเรียนรู้ สำหรับผู้เรียน	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
14.2 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและ ความปลอดภัยของผู้เรียน	
14.3 จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วม	

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดใน

กฎกระทรวง

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
15.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
15.2 จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	
15.3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	
15.4 ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	
15.5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	
15.6 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	

มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
16.1 มีการสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
16.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง	

มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 17 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
17.1 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
17.2 ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา	

มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 18 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
18.1 จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	ตามเกณฑ์การศึกษาขั้นพื้นฐาน
18.2 ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย	

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สรุปผลวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอการวิจัย โดยแบ่งสรุปผลการวิจัยเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สรุปสภาพการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 66.5) มีช่วงอายุไม่เกิน 30 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 37.3) ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 54.6) พิจารณาตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 39.6) สำหรับความเกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพของโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียน (ร้อยละ 65.3)

2. การสำรวจความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

อาจารย์โรงเรียนสาธิตมีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในรายชื่อสูงสุด โดยรู้และเข้าใจถูกต้องว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน (ตอบได้ถูกต้องร้อยละ 98.8) ส่วนข้อที่มีการตอบถูกน้อยที่สุดคือ การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นขั้นตอนหนึ่งในระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (ตอบได้ถูกต้องร้อยละ 5.2) อาจารย์โรงเรียนสาธิตมีระดับ

ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมใน ระดับปานกลาง ร้อยละ 61.21 โดยเมื่อพิจารณาระดับคะแนนพบว่าส่วนใหญ่ผ่านในระดับปานกลาง (ร้อยละ 54.62) รองลงมาคือ ผ่านในระดับดี (ร้อยละ 14.74) ส่วนผู้ที่ไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวนน้อย (ร้อยละ 13.30) อาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. การสำรวจความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน

อาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ มีความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$ จากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ)

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (*t-test*) พบว่า มีความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า มีความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การสำรวจพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน

อาจารย์โรงเรียนสาธิต ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$ จากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีเพศต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (*t-test*) พบว่า มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) พบว่า มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยพฤติกรรมมีส่วนร่วมเป็นรายคู่ระหว่างอาจารย์โรงเรียนสาธิตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมมากกว่าวุฒิการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีพฤติกรรมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับอายุ มีค่าเท่ากับ 0.022, 0.039 และ 0.132 ตามลำดับ ซึ่งมีค่า

เป็นบวก และมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า คะแนนความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับอายุมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับประสบการณ์ในการทำงาน มีค่าเท่ากับ -0.011 ซึ่งมีค่าเป็นลบ และมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า คะแนนความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับอายุมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงข้ามกัน ส่วนคะแนนความตระหนักและพฤติกรรมมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิตกับประสบการณ์ในการทำงาน มีค่าเท่ากับ 0.022 และ 0.133 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าเป็นบวก และมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า คะแนนความตระหนักและพฤติกรรมมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์ในสังกัดโรงเรียนสาธิตกับประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของ โรงเรียนสาธิต (ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด)

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านคุณภาพของผู้เรียนนั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่าคุณภาพของผู้เรียนเน้นที่ความสามารถของผู้เรียน มีความพร้อม และทักษะในการเรียนรวมถึงการเรียนการสอน หลักสูตร วิชาการ คุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย และหลักสูตรของโรงเรียนสาธิตเหมาะสมอยู่แล้ว

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านการจัดการศึกษานั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตส่วนมากเห็นว่ามีปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะ ระบบยังไม่นิ่ง และบางส่วนเห็นว่าหลักสูตร ระบบการจัดการศึกษาเหมาะสมคืออยู่แล้ว มีการพัฒนาครู พัฒนาการเรียนการสอนมีส่วนน้อยที่เห็นว่าการจัดการศึกษาควรมุ่งพัฒนาที่ศักยภาพของนักเรียน

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่ามีภาระเน้นการบูรณาการที่หลากหลาย มีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ศึกษาหาความรู้ภายนอกโรงเรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการเน้นการใช้สื่อ เทคโนโลยีเป็นแหล่งเรียนรู้ อยู่บ้าง

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษานั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่าโรงเรียนมีอัตลักษณ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ มีการเน้นกิจกรรมที่ตอบสนองอัตลักษณ์ มีการบรรจุอยู่ในหลักสูตร

การสอน, ต้องมีการปรับปรุงเห็นเป็นรูปธรรมเหมาะสมแล้ว ควรสนับสนุนให้ทำอย่างจริงจัง และความคิดเห็นอื่น ๆ

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านมาตรการส่งเสริมนั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่าโรงเรียนมีการส่งเสริมความสามารถนักเรียนรายบุคคล, ส่งเสริมด้านวิชาการ, การจัดการเรียนการสอน งานวิจัย และนวัตกรรมของครู, ส่งเสริมด้านชุมชน, อาชีพ, จิตอาสา, ส่งเสริมให้มีการประกันคุณภาพภายในที่ดี, ส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม, ไม่มีมาตรการส่งเสริมที่ชัดเจน, ส่งเสริมให้เป็นโรงเรียนต้นแบบและมาตรการส่งเสริมนั้นสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียน

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านปัญหาการประกันคุณภาพภายในนั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตเห็นว่ามีการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ, บุคลากรขาดความตระหนัก ไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนใจ, มีระบบการประกันภายในที่ดีและสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของต้นสังกัด, ขาดความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอในการเก็บเอกสาร/หลักฐาน, ครูมีภาระงานสอนมาก ไม่มีเวลาเก็บเอกสาร, เอกสารหลักฐานมีจำนวนมาก ต้องใช้เวลานานในการเก็บรวบรวมข้อมูล, บุคลากรส่งข้อมูลล่าช้า, ไม่มีการจัดทำเอกสาร/ทำไม่ครบถ้วน, ขาดความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายใน, ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี, ความคิดเห็นอื่น ๆ, การประเมินจากองค์กรภายนอกยังไม่ครอบคลุม, ระบบการประกันคุณภาพภายในยังไม่ชัดเจน และการจัดกิจกรรม/โครงการบางอย่างยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของโรงเรียน

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิตด้านอื่น ๆ นั้น อาจารย์โรงเรียนสาธิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอื่น ๆ มีบางส่วนเห็นว่าการประกันคุณภาพไม่เป็นไปตามสภาพจริง มองว่าเป็นภาระแก่ครู ยุ่งยากในการทำ ไม่เห็นด้วยกับระบบการประกันคุณภาพ บางตัวบ่งชี้ยากในการเก็บข้อมูลและประเมินคุณภาพ ควรพัฒนาให้ระบบประกันภายในไม่ยุ่งยากมาก และโรงเรียนควรนำผลการประเมินมาปรับปรุง มีความคิดเห็นส่วนน้อยที่เห็นว่าทราบข้อมูลเกี่ยวกับงานประกันเพียงบางส่วน ควรจัดทำแบบฟอร์มเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ และสิ้นเปลืองทรัพยากร เช่น กระดาษ

ตอนที่ 2 สรุปตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนสาธิตในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรฐานด้านคุณสมบัติและการสนับสนุนภารกิจของมหาวิทยาลัยต้นสังกัด

มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีคุณสมบัติในการเป็นโรงเรียนเครือข่ายสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

- 1.1 สถานศึกษาต้องมีคุณสมบัติครบตาม ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน
 - 1.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัด
 - 1.3 สถานศึกษาสามารถจัดอาจารย์พี่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศ/ หลักเกณฑ์ของคณะศึกษาศาสตร์/ คุรุศาสตร์
 - 1.4 สถานศึกษามีนิสิต/ นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง
- มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการบริหารงานเอื้อต่อความพร้อมในการเป็น โรงเรียนสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- 2.1 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบาย/ หลักเกณฑ์ในการรับนิสิต/ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์/ คุรุศาสตร์เข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 2.2 สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 2.3 สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และประเมินผลการฝึกปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาอย่างชัดเจน
 - 2.4 สถานศึกษาจัดอาจารย์พี่เลี้ยงตรงตามสาขาของนิสิต/ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
 - 2.5 สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนิสิต/ นักศึกษา
 - 2.6 สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานครบทุกภาคเรียน
 - 2.7 สถานศึกษามีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษให้กับนิสิต/ นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
- มาตรฐานด้านสวัสดิการของบุคลากร**
- มาตรฐานที่ 3 สถานศึกษาเป็นแหล่งการศึกษาแก่บุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย
- 3.1 สถานศึกษามีโควตาสำหรับบุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย
 - 3.2 สถานศึกษามีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยเข้าศึกษา
 - 3.3 สถานศึกษามีนักเรียนที่เป็นบุตรของอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยเข้าศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 - 3.4 สถานศึกษามีการประเมินความพึงพอใจในการสนับสนุนสวัสดิการของอาจารย์ ข้าราชการและบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ

- 4.1 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกาย สม่ำเสมอ
- 4.2 มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน
- 4.3 ปกป้องตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ
- 4.4 เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
- 4.5 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น
- 4.6 สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/ นาฏศิลป์ กีฬา/

นันทนาการ ตามจินตนาการ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

- 5.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
- 5.2 เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ
- 5.3 ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 5.4 ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง

- 6.1 มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุดแหล่งการเรียนรู้และสื่อต่าง ๆ รอบตัว
- 6.2 มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
- 6.3 เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน
- 6.4 ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน

มาตรฐานที่ 7 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุสมผล

- 7.1 สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสารโดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง
- 7.2 นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง
- 7.3 กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ
- 7.4 มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

มาตรฐานที่ 8 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

8.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์

8.2 ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์

8.3 ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์

8.4 ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

9.1 วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ

9.2 ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง

9.3 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

9.4 มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 10 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

10.1 ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

10.2 ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

10.3 ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา

10.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

10.5 ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย

10.6 ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค

10.7 ครูมีการศึกษา วิจัย และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบและใช้ผลในการปรับการสอน

10.8 ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

10.9 ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ

มาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

11.1 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน

11.2 ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ

11.3 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ

11.4 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ

11.5 นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา

11.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษา

เต็มศักยภาพและเต็มเวลา

มาตรฐานที่ 12 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

12.1 คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด

12.2 คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

12.3 ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

13.1 หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น

13.2 จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัดความสามารถและความสนใจ

13.3 จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

13.4 สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง จนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

13.5 นิเทศภายใน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

13.6 จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน

มาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

14.1 ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอเพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่นและมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน

14.2 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน

14.3 จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

15.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

15.2 จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

15.3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

15.4 ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

15.5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

15.6 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้

16.1 มีการสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

16.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 17 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

17.1 จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

17.2 ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา

มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 18 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น

18.1 จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

18.2 ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย

กล่าวโดยสรุป ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กับตัวบ่งชี้ที่กำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หรือ สมศ. (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) บางส่วนมีความสอดคล้องกันหรือเหมือนกัน แต่บางส่วนเป็นตัวบ่งชี้เพิ่มเติมจากผลการวิจัยครั้งนี้ กล่าวคือ มีจำนวน 80 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับการกำหนดของ สมศ. จำนวน 65 ตัวบ่งชี้ และเป็นส่วนเพิ่มเติมของเฉพาะทางโรงเรียนสาธิต 15 ตัวบ่งชี้ โดยมาตรฐานที่ 1 มีตัวบ่งชี้ที่แตกต่างจาก สมศ. จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ มาตรฐานที่ 2 มีตัวบ่งชี้ที่แตกต่างจาก สมศ. จำนวน 7 ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานที่ 3 มีตัวบ่งชี้ที่แตกต่างจาก สมศ. จำนวน 4 ตัวบ่งชี้

อภิปรายผล

การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยแบ่งการอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. สภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1.1 ด้านความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 61.21 ทั้งนี้เนื่องจาก อาจารย์โรงเรียนสาธิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในไม่ชัดเจนในบางเรื่อง โดยดูได้จากข้อคำถามที่ 9 การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นขั้นตอนหนึ่งในระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (ตอบถูกร้อยละ 5.2), ข้อคำถามที่ 13 การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนต้องให้

บุคลากรทุกระดับในโรงเรียนมีส่วนร่วม (ตอบถูกร้อยละ 6.1) และข้อคำถามที่ 5 ประชานคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการศึกษาขั้นพื้นฐานคือผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง (ตอบถูกร้อยละ 33.5) ตรงกับความคิดเห็นปลายเปิดในแบบสอบถามประเด็นที่ 6 ด้านปัญหาการประกันคุณภาพภายในที่ว่า บุคลากรยังขาดความเข้าใจทำประกันคุณภาพภายใน (ร้อยละ 5.56) เนื่องจากการที่บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในไม่ชัดเจนนั้นอาจส่งผลให้มีการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานไม่ครบถ้วนสมบูรณ์, บุคลากรไม่มีการพัฒนาตนเอง, โรงเรียนไม่ผ่านการประเมินจากต้นสังกัด เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กัญญาดาอนุวงศ์ และพิชญ์ญักดิ์ เจียมจรัสโชค (2553) ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทั้งสายวิชาการ (อาจารย์) และสายสนับสนุนวิชาการคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกซึ่งถึงแม้ว่าอาจารย์คณะเภสัชศาสตร์จะมีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับค่อนข้างดีแต่ยังมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งของระดับประเทศระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะที่ยังต้องการการสร้างการรับรู้และความเข้าใจและมีข้อเสนอแนะให้เร่งทำความเข้าใจในรายละเอียดของตัวบ่งชี้ด้านการวิจัยทั้งในเกณฑ์ของ สกอ. และ สมศ. เนื่องจากเป็นจุดเน้นของสถาบันและเกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำหนดเป็นอัตลักษณ์ของคณะในส่วนของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการพบว่าในภาพรวมมีความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับพอใจ แต่ยังต้องการความรู้ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและระบบการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับ เช่น เกี่ยวกับกลุ่มอาจารย์ รวมทั้งยังขาดการรับรู้เกี่ยวกับความร่วมมือด้านงานประกันคุณภาพการศึกษากับเครือข่ายที่เป็นคณะเภสัชศาสตร์จากสถาบันอื่นซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่าทั้งอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนยังต้องการให้ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจโดยการจัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับรายละเอียดของตัวบ่งชี้ทั้งในเกณฑ์ของ สกอ. และ สมศ. เพื่อให้บุคลากรทุกระดับมุ่งไปสู่ทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน

1.2 ด้านความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$ จากมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ) ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์โรงเรียนสาธิตยังให้ความสำคัญและสนใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน โดยคูได้จากข้อคำถามที่ 1 ในส่วนงานมีดำเนินงานด้านประกันคุณภาพตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.39$), ข้อคำถามที่ 2 การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.25$), ข้อคำถามที่ 8 การดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในช่วยทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.08$) และข้อคำถามที่ 11 การส่งเสริมให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและลงมือปฏิบัติจริงให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ

อย่างยิ่ง ($\bar{X} = 4.08$) ที่แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ยังรับรู้ถึงความสำคัญและลงมือปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ที่กล่าวถึงขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยมีรายละเอียดว่าการเตรียมความพร้อมของบุคลากรต้องสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพภายในและการทำงานเป็นทีมซึ่งจะจัดทำกรชี้แจงทำความเข้าใจโดยใช้บุคลากรภายในสถานศึกษาหรือวิทยากรมืออาชีพจากภายนอกโดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมรับทราบพร้อมกันและต้องพัฒนาความรู้ทักษะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในให้บุคลากรทุกคนเกิดความมั่นใจในการดำเนินงานประกันคุณภาพด้วยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการ

1.3 ด้านพฤติกรรมกรรมมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายใน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$ จากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ) ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์โรงเรียนสาธิตให้ความร่วมมือและมีส่วนช่วยในการเก็บรวบรวมเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยครูได้จากข้อคำถามที่ 12 การให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพของโรงเรียนทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.23$), ข้อคำถามที่ 11 การให้ความร่วมมือทุกครั้ง เมื่อมีการตรวจเยี่ยมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.21$), และข้อคำถามที่ 8 การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.16$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พงศ์ภักดิ์ทิพย์วันนท์ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการตรวจสอบและทบทวนการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาและปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับหลักการสำคัญของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ที่ได้กำหนดหลักการในการประกันคุณภาพภายในไว้ว่าประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารครูอาจารย์และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคมและประเทศชาติ

2. การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน สำหรับโรงเรียนสาธิต
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในของผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับสภาพการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในด้านวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ของโรงเรียน กลไกและกิจกรรมการประกันคุณภาพภายใน รวมทั้งผลการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสาธิตในด้านความรู้ ความตระหนัก และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต โดยร่างเป็นตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตให้มีความครอบคลุมตามมาตรฐานของ สมศ. และมีคุณลักษณะเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต จึงใช้หลักการพัฒนาตัวบ่งชี้ตามแนวคิด สมศ. กล่าวคือ ตัวบ่งชี้ของโรงเรียนสาธิตได้จากตัวบ่งชี้คุณภาพของ สมศ. ร่วมกับตัวบ่งชี้ที่เป็นลักษณะเฉพาะของโรงเรียนสาธิต

หลังจากนั้นนำร่างตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิให้พิจารณาตรวจสอบความสอดคล้อง ประกอบกับความคิดเห็นจากข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด ซึ่งผลการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในที่ได้จะเป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพภายในให้กับโรงเรียนสาธิต ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่เหมาะสมในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 18 มาตรฐาน 80 ตัวบ่งชี้ โดยเป็นมาตรฐานตามการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับการกำหนดของ สมศ. 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) และเป็นมาตรฐานเพิ่มเติมของเฉพาะทางโรงเรียนสาธิต 3 มาตรฐาน 15 ตัวบ่งชี้ ซึ่งทุกตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาและมีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยผู้วิจัยขออภิปรายตามมาตรฐานดังนี้

มาตรฐานด้านคุณสมบัตินักเรียนและการสนับสนุนภารกิจของมหาวิทยาลัยต้นสังกัด เป็นมาตรฐานเพิ่มเติมที่แตกต่างจาก สมศ. โดยมาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีคุณสมบัตินักเรียนเป็นโรงเรียนเครือข่ายสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 สถานศึกษาต้องมีคุณสมบัตินักเรียนตามประกาศคณะกรรมการ, ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในจากต้นสังกัด, ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 สถานศึกษาสามารถจัดอาจารย์ที่เลี้ยงที่มีคุณสมบัตินักเรียนตามประกาศ/หลักเกณฑ์ของคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์และตัวบ่งชี้ที่ 1.4 สถานศึกษามีนิสิต/นักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทุกตัวบ่งชี้และเกณฑ์ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ตัวบ่งชี้กลุ่มดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลจากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง

หลักเกณฑ์คุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอน (ราชกิจจานุเบกษา, 2549) ได้กล่าวถึง การกำหนดคุณสมบัติของสถานศึกษาสำหรับปฏิบัติการสอนไว้ดังต่อไปนี้ (1) มีมาตรฐาน คุณสมบัติตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้หรือ (2) เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินและได้มาตรฐาน คุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) และ ตรงตามประกาศคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เรื่อง การรับสมัครสถานศึกษาเครือข่าย สำหรับปฏิบัติการสอน ประจำปีการศึกษา 2557 ที่ 194/2556 (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา, 2557) ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศจึงจะสามารถเป็นโรงเรียน เครือข่ายสำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้

ส่วนมาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการบริหารงานเอื้อต่อความพร้อมในการเป็นโรงเรียน สำหรับฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีตัวบ่งชี้ 7 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 สถานศึกษา มีการกำหนดนโยบาย/ หลักเกณฑ์ในการรับนิสิต/ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์/ ครุศาสตร์เข้าฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู, ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 สถานศึกษามีการกำหนดผู้รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการฝึก ประสบการณ์วิชาชีพครู, ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 สถานศึกษามีระบบดูแล นิเทศ และประเมินผลการฝึก ปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานของนิสิต/ นักศึกษาอย่างชัดเจน, ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 สถานศึกษาจัดอาจารย์ พี่เลี้ยงตรงตามสาขาของนิสิต/ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู, ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 สถานศึกษา มีการจัดทำคู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสำหรับนิสิต/ นักศึกษา, ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 สถานศึกษา มีการกำหนดปฏิทินปฏิบัติการสอน/ ปฏิบัติงานครบทุกภาคเรียน และตัวบ่งชี้ที่ 2.7 สถานศึกษา มีการมอบหมายงานสอน/ งานวิจัยในชั้นเรียน/ งานพิเศษให้กับนิสิต/ นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู ซึ่งทุกตัวบ่งชี้และเกณฑ์ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ในบรรดาตัวบ่งชี้ในกลุ่มที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวมีความสอดคล้องกับข้อกำหนด เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา (ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557) ซึ่งเมื่อพิจารณาในข้อกำหนดเกี่ยวกับปฏิบัติ การสอนพบว่า มีคุณลักษณะเบื้องต้นของสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการเป็นโรงเรียนสำหรับ ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

สำหรับมาตรฐานด้านสวัสดิการของบุคลากร ก็เป็นอีกหนึ่งมาตรฐานที่เพิ่มเติมและ แตกต่างจาก สมศ. โดยมาตรฐานที่ 3 สถานศึกษาเป็นแหล่งการศึกษาแก่บุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย มีตัวบ่งชี้ 4 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 สถานศึกษามีโควตา สำหรับบุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย, ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 สถานศึกษา มีหลักเกณฑ์ในการรับบุตรอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยเข้าศึกษา, ตัวบ่งชี้ ที่ 3.3 สถานศึกษามีนักเรียนที่เป็นบุตรของอาจารย์ ข้าราชการ และบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย

เข้าศึกษาอย่างต่อเนื่องและตัวบ่งชี้ที่ 3.4 สถานศึกษามีการประเมินความพึงพอใจในการสนับสนุนสวัสดิการของอาจารย์ ข้าราชการและบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัย ซึ่งทุกตัวบ่งชี้และเกณฑ์ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ในกลุ่มตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ข้อ 6 ที่ว่าเพื่อเป็นสถานศึกษาของบุตร อาจารย์ ข้าราชการและบุคลากรอื่นของมหาวิทยาลัยบูรพา (โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557) อีกทั้งสอดคล้องกับระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยสวัสดิการการศึกษาสงเคราะห์บุตรบุคลากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548 ข้อ 6.2 การเข้าศึกษาในโรงเรียนสาธิตซึ่งให้แก่บุตรข้าราชการ บุตรลูกจ้างประจำ เฉพาะที่ตำแหน่งเป็นอาจารย์ของโรงเรียนสาธิต และให้แก่บุตรพนักงานมหาวิทยาลัย ระดับ P7 ขึ้นไป (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558) ซึ่งเมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของโรงเรียนสาธิตและระเบียบของมหาวิทยาลัยพบว่าสวัสดิการในด้านการให้การศึกษาแก่บุตรคิดเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ผู้บริหารจะให้แก่อาจารย์ ข้าราชการ หรือบุคลากรอื่นในมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับบุคลากรในมหาวิทยาลัย และมาตรฐานที่ 4-18 เป็นมาตรฐานที่ผู้วิจัยใช้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินอิงตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พุทธศักราช 2554 กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวน 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตไปใช้

1.1 โรงเรียนสาธิตแต่ละแห่งควรศึกษาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินให้เข้าใจก่อนนำไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของแต่ละโรงเรียนสาธิต เพื่อให้มีประสิทธิผลในการประเมินคุณภาพที่สะท้อนถึงความเป็นจริงมากที่สุด

1.2 ในการนำตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่ได้จากผลวิจัยไปใช้ในรายละเอียดบางประเด็นอาจไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน รวมถึงเกณฑ์ที่ใช้ในแต่ละแห่งอาจมีจุดมุ่งหมายและเจตนารมณ์ที่ต่างกัน จึงควรนำไปให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียนแต่ละแห่งได้มีส่วนร่วมและปรับให้เหมาะกับสถานการณ์นั้น ๆ จะทำให้การใช้ผลวิจัยมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนสาธิตอื่น ๆ โดยมีความเป็น

เฉพาะทางมากยิ่งขึ้น เช่น โรงเรียนสาธิตในสังกัดเครือเทา-งาม, โรงเรียนสาธิตในสังกัด
ราชภัฏเดิม, โรงเรียนสาธิตในแต่ละภูมิภาค เป็นต้นเพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพ
การศึกษามีความเป็นเฉพาะทาง มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมีความสอดคล้องกับ
การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาในระดับชาติที่ดำเนินการโดยสำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีมาตรฐานตัวบ่งชี้ที่ร่วมกันและเป็นเอกลักษณ์ของ
การศึกษาเฉพาะทางอย่างชัดเจน

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554, 16 กุมภาพันธ์). *เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กัญญาดา อนุวงศ์ และพิชญ์ญาภัค เจียมจรัสโชค. (2553). *ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายประสานภารกิจและฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2556, 2 ตุลาคม). *เรื่อง การรับสมัครสถานศึกษา เครื่องช่วยสำหรับปฏิบัติการสอน ประจำปีการศึกษา 2557*. ชลบุรี: ประกาศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ 194/ 2556.
- คะนอง โศตรมณี. (2548). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน พระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุฑามาศ หงษ์ทอง. (2556). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ระดับบุคคลในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2*. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัย วัดผล และสถิติการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2558). *ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยสวัสดิการการศึกษา สงเคราะห์บุตรบุคลากร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2548*. เข้าถึงได้จาก http://planning.mju.ac.th/plan50/C_u50/Data_Admin/Data/ร่างข้อบังคับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ / บุคคล/ จุฬา/ สงเคราะห์บุตรบุคลากร.ฉบับ3.pdf
- เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่ และแสวง ปิ่นมณี. (2529). *ดัชนีการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- ชลัยรัตน์ ปวิขวงศ์วริต. (2555). การพัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ของโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านโพธิ์กลาง) อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, คณะครุศาสตร์,
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- โชคชัย สิริพนมณี. (2540). การพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยศึกษานิเทศก์
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยใช้พีดีบีทีพีและการสัมภาษณ์กลุ่มเจาะจง.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สุขบุญ. (2550). การศึกษาสภาพการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.
(พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร. (2551). การพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ สำหรับการประกันคุณภาพ
ภายใน ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2546). การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสำหรับการศึกษาเฉพาะทางของ
กองทัพเรือ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2554). หลักการวิจัยทางการศึกษา *Principle of educational research*
(พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี: บัณฑิตเอกสาร.
- พงศ์ศักดิ์ ทิพย์วันทน. (2552). การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของครู
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรธณี สุโพธิ์ไชย์. (2547). การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการดำเนินงาน
การประกันคุณภาพการศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.

- พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546. (2549, 23 สิงหาคม).
- ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 123-124.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2554). เอกสารการสอนชุดวิชา การประเมิน โครงการ *Project Evaluation 24413* หน่วยที่ 1-7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร. (2554). ปฏิญญาโรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร. เข้าถึงได้จาก <http://office.nu.ac.th/meeting/declaration%5Cd2.pdf>
- โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยนเรศวร. (2558). รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2557. ม.ป.ท.
- โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. (2556). รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา 2555. ชลบุรี. โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. (2557). คู่มือนักเรียนและผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีการศึกษา 2557. ชลบุรี. โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. (ม.ป.ป.). ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา. เข้าถึงได้จาก <http://www.st.buu.ac.th/newsite/index.php/info/history>
- โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม). (2556). รายงานการประเมินตนเอง โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2555. ม.ป.ท.
- โรงเรียนสาธิตปทุมวัน มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. (ม.ป.ป.). แนะนำโรงเรียน. เข้าถึงได้จาก <http://www.satitpratompkru.com/14873354/แนะนำโรงเรียน>
- โรงเรียนสาธิตปทุมวันมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. (ม.ป.ป.). ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ. เข้าถึงได้จาก <http://www.satitpathomvai.com/14024392/ปรัชญา-วิสัยทัศน์-พันธกิจ>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (ม.ป.ป.). งานประกันคุณภาพโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เข้าถึงได้จาก <http://www.satitcmu.ac.th/index.php/satitcmu-tqa.html>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (ม.ป.ป.). ประวัติโรงเรียนสาธิต มช. เข้าถึงได้จาก <http://www.satitcmu.ac.th/index.php/satitcmu-intro-school.html>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา. (ม.ป.ป.). วัตถุประสงค์ พันธกิจ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ คติพจน์. เข้าถึงได้จาก <http://www.satitcmu.ac.th/index.php/satitcmu-intro-school.html>

- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายมัธยม). (ม.ป.ป.). *วิสัยทัศน์/พันธกิจ*. เข้าถึงได้จาก
<https://satit.msu.ac.th/dmsu/main.php?content=vision>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (ม.ป.ป.). *ข้อมูลโรงเรียน*. เข้าถึงได้จาก
http://www.satit.cmru.ac.th/index2.php?ge=nav_view&gen_lang=150815024243
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. (ม.ป.ป.). *ประกันคุณภาพภายใน 2558*. เข้าถึงได้จาก
<http://www.tru.ac.th/satit/index.php/2558>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. (ม.ป.ป.). *ประวัติโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี*. เข้าถึงได้จาก <http://www.tru.ac.th/satit/index.php/aboutme>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (ม.ป.ป.). *ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*. เข้าถึงได้จาก
http://www.satit.nrru.ac.th/info.php?sec=about_satit#obli
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (ม.ป.ป.). *ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. เข้าถึงได้จาก
<http://www.satitschool.rbru.ac.th/vision.php>
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. (2556). *รายงานประจำปี 2555 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*. ม.ป.ท.
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. (2556). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ปีการศึกษา 2555*. ม.ป.ท.
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม). (ม.ป.ป.). *แผนยุทธศาสตร์โรงเรียนสาธิต*. เข้าถึงได้จาก http://www.kids.ru.ac.th/main_mgnt04.asp
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). (2555). *รายงานการประเมินตนเอง Self-Assessment Report: SAR ประจำปีการศึกษา 2554*. ม.ป.ท.
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2557). *รายงานประจำปีการศึกษา 2556 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. ม.ป.ท.
- โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (ม.ป.ป.). *เปิดบ้านละอออุทิศ*. เข้าถึงได้จาก <http://www.lplaorutis.dusit.ac.th/lplaorhome.php>
- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา. (ม.ป.ป.). *วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย*. เข้าถึงได้จาก <http://www.kus.kps.ku.ac.th/satit/2013/pdf/Vision.pdf>
- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2556). *รายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ประจำปีการศึกษา 2555*. ม.ป.ท.

- โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา. (ม.ป.ป.). *โครงสร้างการประกันคุณภาพ*. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/satitkasetqa/o>
- ลัดดา ทองสกุล. (2548). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ลำไย พิสูจน์ศาสตร์. (2549). *การพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับหน่วยงานสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยนเรศวร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. (2541). *ตัวบ่งชี้ร่วมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพร งามแสง. (2555). *การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม*. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัย วัฒน และสถิติการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริชัย กาญจนาวาสี. (2537). *ทฤษฎีการประเมิน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวะทัศน์ สุขสุวรรณ. (2544). *การพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนประถมศึกษาต้นแบบ ในเขตอำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2557). *คู่มือปฏิบัติการสอนปีการศึกษา 2557*. ม.ป.ท.
- สมเกียรติ ทานอก. (2539). *การพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมสำหรับเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา*. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยการศึกษา, คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *วิจัยปฏิบัติการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การนิเทศเพื่อส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549).

แนวทางการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพ

ภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). แนวทางการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2546). ระบบการประกันคุณภาพ

การศึกษา ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542.
กรุงเทพฯ: สมศ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). รายงานการประเมินคุณภาพ

ภายนอก. กรุงเทพฯ: สมศ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน:

ประสบการณ์ที่คัดสรร โรงเรียนในโครงการ “โรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน”. กรุงเทพฯ: สกศ.

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553).

แนวทางการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วย
ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 (พิมพ์ครั้งที่ 1).

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักมาตรฐานการศึกษา, สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักมาตรฐาน

อุดมศึกษา และทบวงมหาวิทยาลัย. (2545). ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ชุดวิชาการวิจัย
ชุมชน. กรุงเทพฯ: เอส. อาร์. พรินติ้ง.

สุกัลรัตน์ ไชยเดช. (2549). การพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ในการประเมินภายใน

สถานศึกษา (เพิ่มเติม) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 2. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประกันคุณภาพการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยนเรศวร.

เสถียร ทพรทอง. (2535). *การประเมินทางการศึกษา*. อุบลราชธานี: ภาควิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูอุบลราชธานี.

อุทุมพร จามรมาน และคณะ. (2544). *รายงานวิจัย เรื่อง คัดนี้ เกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอกสำหรับสถาบันอุดมศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: เอกสารอัดสำเนา.

Coscio, Wayne, F. (1998). *Applied Psychology in Personnel Management*. 5th ed. London: Prentice Hall.

Johnstone, James, N. (1981). *Indicators of Education Systems*. London: Kogan Page.

Murgatroyd, Stephen and Morgan, Colin. (1994). *Total Quality Management and the School*. Buckingham: Open University Press.

Krejcie, R. V, and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. p. 607-610.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน สำหรับโรงเรียนสาธิต
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนใน โรงเรียนสาธิตในสังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการประกันคุณภาพภายใน
โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน
และความเกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพ

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ 3 แบบวัดความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียน
สาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ 4 แบบวัดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์
โรงเรียนสาธิต ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพ
ภายในที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต

4. ผู้วิจัยขอเรียนว่าข้อมูลที่ได้จะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใด
โดยผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวมตามระเบียบวิธีวิจัย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัย
จึงใคร่ขอความกรุณาท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับการอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณ
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวณัฐกาญจน์ แสนทวี

นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัย วัตถุประสงค์ และสถิติการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าหัวข้อที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. วุฒิการศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

สูงกว่าปริญญาตรี

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

5. ความเกี่ยวข้องในงานประกันคุณภาพ

เป็นกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียน

ไม่ได้เป็นกรรมการประกันคุณภาพของโรงเรียน

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต
ในสังกัดสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง เมื่ออ่านข้อความแต่ละข้อแล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นเป็นจริงหรือไม่ตามความรู้และ
ความเข้าใจ ของท่าน ถ้าเป็นจริงให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง **ใช่** ถ้าไม่จริงให้ทำเครื่องหมาย
✓ ลงในช่อง **ไม่ใช่**

ข้อ	ข้อความ	คำตอบ	
		ใช่	ไม่ใช่
1	การประกันคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน		
2	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. มีหน้าที่ในการประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน		
3	มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้		
4	โรงเรียนต้องดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง		
5	ประธานคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในการศึกษาขั้นพื้นฐานคือ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง		
6	หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่โรงเรียนใช้นั้นยึดตามกฎกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553		
7	ตามกฎกระทรวงให้โรงเรียนดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการศึกษา		
8	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนเป็นขั้นตอนที่ต้องดำเนินการเป็นลำดับแรกในระบบการประกันคุณภาพภายในการศึกษาขั้นพื้นฐาน		
9	การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นขั้นตอนหนึ่งในระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามาตรฐานการศึกษาทุกระดับ		
10	กระบวนการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย Plan-do-check		
11	มาตรฐานด้านการจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์โดยตรงคือ มาตรฐานที่ 7		
12	มาตรฐานที่ 12 ด้านการจัดการศึกษาเป็นมาตรฐานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา		
13	การจัดทำแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนต้องให้บุคลากรทุกระดับในโรงเรียนมีส่วนร่วม		
14	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในไม่จำเป็นต้องเผยแพร่ต่อสาธารณชน		
15	หน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนต้องมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 3 ปี		

ส่วนที่ 3 แบบวัดความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับ
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของท่าน ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4 หมายถึง เห็นด้วย
3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย
1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
16	ท่านทราบว่าส่วนงานของท่านต้องดำเนินงานด้านประกันคุณภาพตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน					
17	ท่านให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน					
18	หากมีการอบรมด้านการประกันคุณภาพ ท่านมีความสนใจที่จะเข้าร่วมอบรม					
19	ท่านมีความยินดี หากส่วนงานของท่านเสนอชื่อให้ท่านร่วมเป็นคณะกรรมการด้านการประกันคุณภาพของส่วนงาน					
20	ท่านคิดว่าสามารถนำความรู้ด้านระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ไปใช้กับการปฏิบัติงานที่ท่านรับผิดชอบได้					
21	ท่านสามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนให้แก่ผู้อื่นได้					
22	ท่านคิดว่าปัจจุบันท่านปฏิบัติงานตามนโยบายระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน อย่างเต็มกำลังความสามารถ					
23	ท่านคิดว่าการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในช่วยทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
24	ท่านคิดว่าระบบประกันคุณภาพภายในทำให้โรงเรียนได้รับการยอมรับเชื่อถือจากบุคคลภายนอก					
25	ระบบประกันคุณภาพภายในส่งผลให้ท่านทำงานเป็นระบบมากขึ้น					
26	การส่งเสริมให้ท่านมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในและลงมือปฏิบัติจริงให้เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง					
27	การประกันคุณภาพภายในทำให้ท่านมีความกระตือรือร้นในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง					
28	การติดตามผลการประกันคุณภาพภายในเป็นระยะ ๆ ช่วยให้ผู้ผลการดำเนินงานของท่านบรรลุตามเป้าหมาย					
29	ท่านคิดว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นการสร้างภาพให้ผู้เกี่ยวข้องภายนอกเห็นว่าโรงเรียนมีคุณภาพ					
30	ท่านคิดว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นการเพิ่มภาระการทำงานจากงานที่มีอยู่เดิม					

ส่วนที่ 4 แบบวัดพฤติกรรมกรมการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์
โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติของท่านตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ต่อไปนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ
- 4 หมายถึง ปฏิบัติบ่อยครั้ง
- 3 หมายถึง ปฏิบัติบางครั้ง
- 2 หมายถึง ปฏิบัตินานๆครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่เคยปฏิบัติเลย

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
31	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์/ ยุทธศาสตร์ของโรงเรียนให้สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพภายในของมหาวิทยาลัย					
32	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพ/ คู่มือปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับการประกันคุณภาพของโรงเรียน					
33	ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนพัฒนางานประกันคุณภาพของโรงเรียน					
34	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้มีสุขภาพที่ดี มีคุณธรรมที่พึงประสงค์ มีทักษะในการหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ มีความรู้ที่จำเป็นตามหลักสูตร และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					
35	ท่านมีส่วนร่วมในการสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและใช้ประโยชน์จากแหล่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
36	ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของโรงเรียน					
37	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม/ โครงการพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา					
38	ท่านปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ					
39	ท่านให้ข้อมูลในงานของท่านเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำรายงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน					
40	ท่านมีส่วนร่วมในการเก็บเอกสารตามมาตรฐานที่รับผิดชอบ เพื่อดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน					
41	ท่านให้ความร่วมมือทุกครั้ง เมื่อมีการตรวจเยี่ยมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
42	ท่านให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพของโรงเรียนทุกครั้ง					
43	ท่านมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมสำหรับรับการประเมินคุณภาพภายในจากทางหน่วยงานต้นสังกัด					
44	ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและทบทวนระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียน					
45	ท่านมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและแก้ไขข้อผิดพลาดเมื่อทราบผลการตรวจเยี่ยมการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน					

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน
ที่แสดงความเป็นเฉพาะทางของโรงเรียนสาธิต

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนสาธิตที่ท่านสังกัดอยู่ตามประเด็นต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 ด้านคุณภาพของผู้เรียน

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 2 ด้านการจัดการศึกษา

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 3 ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 4 ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 5 ด้านมาตรการส่งเสริม

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 6 ปัญหาการประกันคุณภาพภายใน

.....

.....

.....

ประเด็นที่ 7 อื่น ๆ

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (*IOC*) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตารางที่ 25 ค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 แบบวัดความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต

ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
2	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
4	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
14	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

ตอนที่ 2 แบบวัดความตระหนักเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์โรงเรียนสาธิต
ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
16	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
20	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
21	1	0	0	1	1	3	0.60	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
23	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
24	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
25	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
26	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
27	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
28	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
29	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้
30	1	-1	1	1	1	3	0.60	ใช้ได้

ตอนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมกรที่มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของอาจารย์
โรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
31	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
38	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
39	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
42	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
43	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

เกณฑ์การให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

การกำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญอาจจะเป็น +1 หรือ 0 หรือ -1 ดังนี้

+1 = แน่ใจว่าแบบวัดข้อนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้จริง

0 = ไม่แน่ใจว่าแบบวัดข้อนั้นวัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้

-1 = แน่ใจว่าแบบวัดนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์ที่ระบุไว้

การค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

การหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (IOC: Index of Item Objective Congluence หรือ Index of Consistency) สามารถคำนวณได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC หมายถึง ดัชนีความตรงของเนื้อหาระหว่างแบบวัดกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่าดัชนีความตรงของเนื้อหาที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ตารางที่ 26 ค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	.00	24	.59
2	.23	25	.75
3	.25	26	.61
4	.26	27	.53
5	.26	28	.66
6	.26	29	.24
7	.12	30	.14
8	.12	31	.60
9	.00	32	.70
10	.27	33	.72
11	.33	34	.39
12	.21	35	.62
13	.27	36	.69
14	.05	37	.51
15	.03	38	.35
16	.51	39	.43
17	.53	40	.59

ตารางที่ 26 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (<i>r</i>)
18	.64	41	.57
19	.70	42	.65
20	.63	43	.70
21	.80	44	.55
22	.72	45	.58
23	.68		

Reliability coefficients

Alpha = .92

ภาคผนวก ค

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.คมสร วงษ์รักษา	รองผู้อำนวยการ สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
2. ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาค	คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
3. ผศ.ดร.วารุณี สกฤฬารักษ์	อาจารย์สอนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. ดร.ปัญชา แสนทวี	ผู้จัดการงานวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนชนบท
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
จังหวัดปทุมธานี
5. ดร.เนติ เฉลยวาเรศ	อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายใน

1. ดร.คมศร วงษ์รักษา	รองผู้อำนวยการ สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
2. ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาค	คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
3. ผศ.ดร.วารุณี สกกุลภารักษ์	อาจารย์สอนหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
4. ดร.บัญญัติ แสนทวี	ผู้จัดการงานวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนชนบท
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
จังหวัดปทุมธานี
5. ดร.เนติ เฉลยวาเรศ	อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
6. ผศ.อิทธิเดช น้อยไม้	อาจารย์โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา
7. อ.สุภชัย สมนวน	อาจารย์โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา
8. ดร.สวัสดิ์ชัย ศรีพนมธนากร	คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
9. ดร.ศจี จิระโร	อาจารย์ประจำสำนักทะเบียนและวัดผล
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
10. ดร.ศศิธร บัวทอง	อาจารย์ประจำสำนักทะเบียนและวัดผล
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
11. ดร.ศิริพร งามแสง	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดปราจีนบุรี
12. ดร.รุ่งนภา จันทรา	หัวหน้างานวิจัย ผลงานวิชาการ และศูนย์ความเชี่ยวชาญ
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี
จังหวัดสุราษฎร์ธานี
13. ผศ.ดร.จตุมา รัตนพลแสนย์	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

14. ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ
ข้าราชการบำนาญ
15. ผศ.เรือโท ดร.ทวิศักดิ์ รูปสิงห์
รองคณบดีฝ่ายวิจัยและประกันคุณภาพ
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
16. ดร.ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์
พนักงานมหาวิทยาลัยสายวิชาการ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
17. ผศ.ดร.สญา ชีระวนิชตระกูล
รองคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิต คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา

ภาคผนวก ง

สำเนาหนังสือราชการต่าง ๆ

แบบรายงานผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

ที่ ศธ ๒๒๒๑/ว ๒๕๖

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.สิงหนาทบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๘ เมษายน ๒๕๕๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน (สำเนาตั้งแนบ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงยอวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวณัฐกาญจน์ แสนทวี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัฒนผลและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ" ในความควบคุมดูแลของ อาจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะ
จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมญา จีระวนิชตระกูล)
รองคณบดีฝ่ายพัฒนานิสิต รักษาการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๗๖

โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๓๒๕๑

ผู้วิจัยโทร. ๐๘-๘๙๑๕-๙๕๑๔

วาง... } จีระวนิชตระกูล
พิมพ์.....

ที่ ศธ ๖๖๒๑/๘๘๘

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวณัฐกาญจน์ แสนทวี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัฒนผลและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ” ในความควบคุมดูแลของ อาจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร ประธานกรรมการ มีความประสงค์ขออำนาจความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อาจารย์ โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จิตรานนท์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๗๖

โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๓๒๕๑

ผู้วิจัยโทร. ๐๘-๘๙๑๕-๙๕๑๔

ที่ ศธ ๖๖๒๑/วศ๕๙

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๖๙ ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวณัฐกาญจน์ แสนทวี นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัย วัฒนผลและสถิติการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินคุณภาพภายในสำหรับโรงเรียนสาธิตในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ” ในความควบคุมดูแลของ อาจารย์ นาวาตรี ดร.พงศ์เทพ จิระโร ประธานกรรมการ มีความประสงค์ขออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก อาจารย์ โรงเรียนสาธิต โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ ๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์

โทรศัพท์ ๐-๓๘๑๐-๒๐๗๖

โทรสาร ๐-๓๘๓๙-๓๒๕๑

ผู้วิจัยโทร. ๐๘-๘๙๑๕-๙๕๑๔